Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 3 (54)
21 ΟΚΤΩΒ. 1939 – Δ'

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 2.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 3 — 21 Ὀκτωβρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν & μαθητῶν	Μὴ μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40	50

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας):
ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Εὐχὴ καὶ ἐπιθυμία τοῦ Ἀρχηγοῦ εἶναι νὰ γίνουν ἀναγνῶσται τῆς «Νεολαίας» ὅλοι οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Ἀρχηγος εἶναι ἥσυχος ὅτι εἰς τὴν «Νεολαίαν» ὁ νέος εὑρίσκει τὴν πλέον ὠφέλιμον καὶ ὑγιᾶ πνευματικὴν τροφὴν καὶ ὡς τοιαύτην τὴν συνέστησε καὶ τὴν συνιστᾷ εἰς τοὺς γονεῖς διὰ τὰ τέκνα των, εἰς τὰ σχολεῖα διὰ τοὺς μαθητάς των, εἰς τὰ ἐργοστάσια διὰ τοὺς ἐργαζομένους, εἰς τοὺς ἀγροὺς διὰ τὰ παιδιὰ τῆς ὑπαίθρου.

Ἡ «Νεολαία» καὶ τέρπει καὶ διδάσκει μικροὺς καὶ μεγάλους. Δὲν εἶναι ἐκδοτικὴ ἐπιχείρησις, ἀλλὰ ὄργανον ἰδεολογικὸν καὶ ὡς τοιοῦτον δὲν ἀποβλέπει εἰς ἄλλα κέρδη, εἰ μὴ εἰς τὴν καθοδήγησιν καὶ μόρφωσιν τῆς νέας γενεᾶς, ὅπως τὴν ὁραματίζεται ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ Ε.Ο.Ν., ἄξιον συνεχιστὴν τῶν Ἑλληνικῶν παραδόσεων καὶ ἱκανὴν δημιουργὸν τοῦ Γ' Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ ὅπως τὸν παρασκευάζει τὸ πνεῦμα τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΕΛΛΗΝΕΣ

Τὸ Βασιλικὸ Θέατρο μᾶς ἔδωσε καὶ ἐφέτος τὴν καθιερωμένη πιὰ σειρὰ παραστάσεων ἀρχαίου δράματος, στὸ κλειστὸ δυστυχῶς θέατρο τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου. Ὁ καιρὸς δὲν ἐπέτρεψε νὰ χρησιμοποιηθῆ τὸ Ὠδεῖο τοῦ Ἡρώδου, ὁ χῶρος δηλαδὴ αὐτός, ποὺ ἀντήχησεν ἀπὸ τὴν φωνὴ τῶν προγόνων ὑποκριτῶν καὶ ποὺ τόσην ἀσκεῖ ἐπίδρασι στὴν ψυχὴ τοῦ σημερινοῦ ἀκροατοῦ. Παρ' ὅλα ὅμως ἡ αἴθουσα τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου ἄστραψεν ἀπὸ αἴγλην καὶ οἱ ἀκροαταί, ἄλλη μιὰ φορά, ἔκθαμβοι ἐσύρθησαν ἀπὸ τὸ δαιμόνιο τοῦ Αἰσχύλου πρῶτα, τοῦ Σοφοκλέους κατόπιν, πρὸς τὶς ὑψηλότερες ἐκεῖνες κορυφὲς τῆς νοήσεως, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ὁ ἄνθρωπος ἀτενίζει τὴν αἰωνιότητα.

Ἦταν μιὰ ἐποχή, ἀκόμη πρὶν δέκα ἢ εἴκοσι δεκαετηρίδες, ποὺ οἱ ἄνθρωποι ἂν καὶ ἤθελαν νὰ δείχνουν τὴν προσήλωσί τους στὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἰδεώδη καὶ τὴν πεποίθησί τους ὅτι κατανοοῦσαν τὸ ἀρχαῖο δρᾶμα, δὲν καταλάβαιναν ἐν τούτοις τὸν Αἰσχύλο. Καὶ ἡ γνώμη ὅτι ὁ Αἰσχύλος δὲν εἶναι στὴν ἴδια βαθμίδα μὲ τοὺς ἀρχαίους τραγωδούς μας ποὺ τὴν βρίσκουμε καὶ σὲ παλαιότερα ἀκόμη χρόνια, ἐξακολούθησε νὰ πρεσβεύεται ὑπὸ ἄλλην μορφὴ ὡς τὸν αἰῶνα μας. Σήμερα ὅμως οἱ ἄθρωποι καταλαβαίνουν καλύτερα τὸν Αἰσχύλο.

Δὲν εἶναι, βέβαια, ὁ κατάλληλος χῶρος οἱ σελίδες τῆς «Νεολαίας» ἀλλ' οὔτε καὶ ὑπάρχουν οἱ ἀπαιτούμενες σελίδες γιὰ νὰ γραφῆ μιὰ εἰδικώτερη ἀνάλυσις τῆς Αἰσχυλείου τραγῳδίας. Γι' αὐτὸ καὶ θὰ περιορισθῶ σὲ μερικὲς γενικότητες, ποὺ κανέναν ἄλλο δὲν ἔχουν σκοπὸ παρὰ νὰ ὁδηγήσουν τὰ Ἑλληνόπουλα ν' ἀντικρύσουν ὄχι μόνον τὸν Ὄλυμπο αὐτὸν τῆς τέχνης, ἀλλὰ καὶ νὰ συναγάγουν τὰ χρήσιμα συμπεράσματα ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Αἰσχύλου. Στὶς στιγμὲς μάλιστα ποὺ ζοῦμε καὶ τὰ δυὸ ἔχουν τὴν ἀξία τους, τὴν ἰδιαίτερη ἀξία τους.

Ὁ Αἰσχύλος εἶχε πράγματι τὴν θεία ἔμπνευσι συγκερασμένη μὲ τὸ διονυσιακὸ ἐνθουσιασμό, εἶχε ὅμως καὶ συνειδητὴ παράστασι τῶν πραγμάτων καὶ γλωσσικὸ αἰσθητήριο ποὺ ἴσως μόνο στὸν Ὅμηρο θὰ μπορούσαμε νὰ βροῦμε σὲ παρόμοιο σημεῖο ἀνεπτυγμένο.

Ἡ γλῶσσα, στὴν τραγῳδία εἰδικώτερα, δὲν μπορεῖ ν' ἀποσπασθῆ ἀπὸ τὸ λυρισμό, ἀλλὰ καὶ ἡ τραγῳδία δὲν εἶναι νοητὴ χωρὶς τὸ λυρισμό. Κατὰ συνέπειαν ἐκεῖνοι ποὺ ἰσχυρίσθησαν ἁπλῶς ὅτι ὁ Αἰσχύλος εἶναι ἕνας οἰστρηλατημένος καὶ τίποτε ἄλλο, δὲν εἶχαν βασικῶς δίκηο, ἀφοῦ ὁ λυρισμὸς εἶναι στοιχεῖο τῆς τραγῳδίας.

Ἀλλ' ἂς ἔλθουμε σ' ἕνα ἄλλο ζήτημα, γιατὶ ἀπὸ αὐτὸ θὰ συναγάγωμε τὰ συμπεράσματα ποὺ χρειαζόμεθα γιὰ φρονηματισμό μας καὶ ποὺ ἰσχύουν σήμερα καὶ σὲ κάθε ἐποχή.

Ἥρως ἀληθινὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δικαιώνει μὲ τὴ ζωή του καὶ τὶς πράξεις του τὶς πεποιθήσεις του. Ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ αἰσθάνεται τὴν ἔμπνευσι καὶ θέλει νὰ ρίξῃ στὸ χαρτὶ ὅ,τι πλημμυρίζει τὴν καρδιά του, θ' ἀντλήσῃ ἀπὸ τὸ περιβάλλον του καὶ ἀπὸ τὴν ἱστορία τὰ θέματα. Ἂν φθάσῃ ὅμως μιὰ ὥρα καὶ τὰ γόνατά του δὲν ἔχῃ κάμψει ὁ χρόνος καὶ δὲν ἔχῃ ρίξει τὰ χιόνια στὰ μαλλιά του, πρέπει νὰ βρεθῆ στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν μαχητῶν τοῦ Ἔθνους, γιατὶ τὸ πνεῦμα ὁδηγεῖ τὴ δύναμι πρὸς τὰ ἀγαθὰ τέλη. Ὁ Αἰσχύλος ἦταν στὶς τάξεις τῶν σαλαμινομάχων καὶ ἔζησε σὰν στρατιώτης ὅλο τὸ ἔπος τῆς περσικῆς συντριβῆς. Ἦταν στρατιώτης τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ Ἔθνους καὶ θέλησε νὰ ὑμνήσῃ τὸν θρίαμβό του. Στὴν ἀθηναϊκὴ ὅμως Πολιτεία ὑπῆρχε νόμος, ποὺ ἀπαγόρευε στοὺς δραματικοὺς ποιητὰς νὰ πραγματεύωνται σύγχρονα θέματα.

Αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη δυσκολία ποὺ παρέκαμψεν ὁ Αἰσχύλος.

Ἡ δευτέρα ἦταν σχετικὴ μ' αὐτὴ τὴν φύσι καὶ τὴν μορφὴ τῆς τραγῳδίας: σκοπὸς τῆς μορφῆς αὐτῆς τοῦ λόγου εἶναι νὰ προκαλῆ τὸν οἶκτο καὶ τὸν ἔλεο. Πῶς ὅμως θὰ μποροῦσε μιὰ τραγῳδία, ποὺ θὰ εἶχε ὡς σκοπὸ νὰ ὑμνήσῃ τὴν νίκη τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων, νὰ προκαλέσῃ τὸν οἶκτο καὶ τὸν ἔλεο; Δὲν θἆταν, ἀντιστρόφως, ἕνας διθύραμβος καὶ τίποτε ἄλλο;

Ἀσφαλῶς θἆταν. Ὁ Αἰσχύλος ὅμως δὲν δυσκολεύεται νὰ λύσῃ τὴ δυσκολία. Ἀντὶ νὰ τοποθετήσῃ τὴ δρᾶσι τῆς τραγῳδίας στὴν Ἑλλάδα, τὴν τοποθετεῖ στὴν αὐλὴ τῶν Σούσων, ὅπως ἠμπορεῖ ἐλεύθερα ν' ἀκουσθῆ ὁ θρῆνος τῶν Περσῶν γιὰ τὴν καταστροφή τους. Ἔτσι, ἐνῷ ὁ Ἕλλην βλέπει τὴν νίκη του νὰ ὑψώνεται σὰν σύμβολο ἐλευθερίας καὶ δόξης, αἰσθάνεται ἐξ ἄλλου τὸν φυσικὸ οἶκτο ποὺ πρέπει νὰ αἰσθάνωνται οἱ ἄνθρωποι.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἔλυσεν ὁ Αἰσχύλος τὰ προβλήματα ποὺ τοῦ προεβλήθησαν γιὰ νὰ ὑμνήσῃ τὴν ἑλληνικὴ νίκη κι' ἔτσι ἐγράφησαν οἱ «Πέρσαι», ὁ μεγαλοπρεπὴς αὐτὸς ὕμνος τῆς ἀνδρείας, ἀλλὰ καὶ μαζὶ ἡ φιλοσοφικὴ ἀνάπτυξις ἰδεῶν ποὺ θἄχουν πάντα τὴν ἀξία τους. Οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ ὑπερφρονοῦν, γιατὶ ἔτσι παραγνωρίζουν τὴν πραγματικότητα, ξεχνοῦν πὼς πρέπει νἆναι καλοί, δὲν ἀντιλαμβάνονται πὼς τὸ ἀνθρώπινο κορμὶ δὲν εἶναι ἀπὸ πέτρα ἢ σίδερο, ὅτι ὅλοι ἔχουν τὰ ἴδια δικαιώματα. Ὁ Ξέρξης, ἀφοῦ κατέκτησε ἄλλες ἑλληνικὲς πόλεις ποὺ ἦσαν τὸ δημιούργημα τῶν κόπων καὶ τῶν μόχθων τῶν Ἑλλήνων, ἐστράφη καὶ κατὰ τῆς μόνης ἑλληνικῆς γωνίας ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ μένῃ ἐλεύθερα. Ἦταν μιὰ σπιθαμὴ γῆς μπροστὰ στὴν ἔκτασι ποὺ εἶχαν τὰ ἐδάφη του καὶ οἱ κάτοικοί της μιὰ χούφτα μπρὸς στοὺς ὄγκους τοῦ πληθυσμοῦ τῶν χωρῶν του. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως αὐτοὶ εἶχαν στὴν ψυχή τους τὸ ὅπλο ποὺ συντρίβει κάθε πολέμιο καὶ κάθε ἐπιβουλή: τὴν λατρεία τῆς ἐλευθερίας. «Οὗτινος δοῦλοι κέκληνται φωτὸς οὐδ' ὑπήκοοι» διακηρύσσει ὁ χορός.

«Δοῦλοι δὲ λογιοῦνται ἀνθρώπου, οὐδ ὑπήκοοι κανενός».

Ἕνας στίχος εἶναι, τί δὲν κλείνει ὅμως σὲ κάθε λέξι ποὺ τὸν συναρμολογοῦν! Δὲν εἶναι ὁ μεγάλος ὄγκος ποὺ δίνει τὴν ἀξία. Τὸ αἴσθημα τῆς ἐλευθερίας, ἡ συνείδησις τῶν δικαιωμάτων, ἡ λατρεία τῆς ἀνεξαρτησίας, ἡ προθυμία γιὰ κάθε θυσία, αὐτὰ εἶναι τὰ θεῖα δῶρα ποὺ ἐμψυχώνουν τοὺς λαούς. Κι' ὅταν αὐτὰ ὑπάρχουν καὶ ὁ μεγάλος καὶ ὁ μικρὸς λαὸς θὰ ζήσουν. Ἴσως ἔλθουν στιγμὲς δύσκολες γιὰ ἕνα Ἔθνος, θὰ ζήσῃ ὅμως γιατὶ εἶναι δέντρο ἡ ἐλευθερία ποὺ δὲν ξερριζώνεται ἀπὸ τὴν ψυχή.

Ὁ Αἰσχύλος πρὶν δυόμιση χιλιάδες χρόνια σὰν νὰ πρόβλεπε τὸ μέλλον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ὁ Ξέρξης δὲν εἶναι ὁ ἐχθρὸς τῆς ἐποχῆς μόνον τῶν Μηδικῶν ἀγώνων, εἶναι ὁ αἰώνιος ἐχθρὸς τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, εἴτε ἔτσι λέγεται, εἴτε τσάρος Σαμουήλ, εἴτε Ἰμπραήμ, εἴτε ὁπωσδήποτε ἀλλοιῶς. Εἶναι ἡ λυσσώδης ἐπίθεσις τῆς ὕλης κατὰ τοῦ πνεύματος, τῆς βίας κατὰ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ φωτός. Οἱ Ἕλληνες εἶναι καὶ θὰ εἶναι οἱ αἰωνίως ἐλεύθεροι, ἐφ' ὅσον ὡς ὅπλα τους ἔχουν τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ τὴν λατρείαν τῆς ἀληθείας. Δὲν σημαίνει ἂν δὲν εἶναι ἑκατὸν ἑκατομμύρια — θὰ μποροῦσαν νὰ εἶναι — δὲν σημαίνει ἂν ἐπότισαν μὲ τὸ αἷμα τους τὸ δέντρο τῆς ἐλευθερίας ἀπείρων ἄλλων λαῶν. Ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀρχαίους λαοὺς αὐτοὶ ἀπέμειναν ὁ μόνος σχεδὸν ζωντανὸς λαὸς γιὰ νὰ διαδηλώνουν μὲ τὴν ὕπαρξί τους ὅτι τὸ πνεῦμα δὲν γνωρίζει ὄγκο, ἡ ἔννοια τῆς ἐλευθερίας δὲν προσμετρᾶται μὲ τὰ πολλὰ ἢ τὰ λίγα ἑκατομμύρια. Δὲν θὰ γίνουν δοῦλοι καὶ δὲν εἶναι ὑπήκοοι κανενός, γιατὶ ἀπὸ τὸν ἀνώτερό τους ἄρχοντα ὡς τὸν τελευταῖό τους πολίτη βρίσκονται στὴν ὑπηρεσία τῆς μοναδικῆς ἐξουσίας ποὺ πρέπει νὰ κυριαρχῆ στὴ γῆ τῆς Ἐλευθερίας.

Στὸ περιθώριον

ΤΑ ΟΧΥΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ὁ ἐνθουσιασμὸς μὲ τὸ ὁποῖον τὸ κοινὸν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ἀθηνῶν παρηκολούθησε καὶ ἐπευφήμησε τὰς προβολὰς τῆς ταινίας τῶν ὀχυρώσεων τῶν βορείων μας συνόρων πιστοποιεῖ ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαός, εὐκτάκτως καὶ ἠρέμως ἐπιδιδόμενος εἰς τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης, δὲν χάνει ἀπὸ τὸ μάτι καὶ ἀπὸ τὴν σκέψιν του τὰ σύνορα, τῶν ὁποίων τὴν στερεότητα καὶ τὴν ἀσφάλειαν, μαζὶ μὲ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως πλήρη ὀχύρωσιν, ἐγγυᾶται πρὸ παντὸς ὁ ἰδικός του ψυχικὸς θωρακισμὸς καὶ ἡ ἀπόφασίς του νὰ τὰ προασπίσῃ μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις, ὁποτεδήποτε καὶ ἐναντίον οἱουδήποτε ἤθελε χρειασθῇ. Τὸ δεύτερον τοῦτο ἔργον, τὸ ἔργον δηλαδὴ τῆς ἀναζωπυρήσεως τοῦ παραμεληθέντος καὶ ὑπονομευθέντος ἐγκληματικῶς ἐπὶ ἔτη ἑλληνικοῦ πατριωτισμοῦ, ἀπείρως σημαντικώτερον ἀπὸ κάθε ὑλικὸν ἐφοδιασμὸν καὶ ἀπὸ κάθε τεχνικὴν ἀρτίωσιν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης, τὸ ὀφείλει ἡ Χώρα εἰς τὸ πνεῦμα τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, καὶ εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Ἀρχηγοῦ. Καὶ ἂν εἶναι, ὅπως εἶναι, ἀληθὲς ὅτι ἡ Χώρα ὑπεβλήθη εἰς θυσίας διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ὅ,τι ἐπραγματοποιήθη διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀσφαλείας της, αἱ θυσίαι αὐταὶ ἐξηγοράσθησαν ἤδη χάρις εἰς τὸ ἀνακτηθὲν αἴσθημα τῆς αὐτοπεποιθήσεως, μὲ τὸ ὁποῖον τὸ Ἔθνος εἶναι σήμερον εἰς θέσιν ν' ἀτενίζῃ εἰς κάθε ἀπρόοπτον.

Η ΦΑΝΕΛΛΑ

Δὲν φθάνει νὰ ἐπαινεθοῦν τὰ κορίτσια τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πέλλης διὰ τὴν ἀπόφασιν ποὺ ἔλαβον νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν φανέλλα τοῦ στρατιώτου. Χρειάζεται καὶ νὰ εὕρουν μιμητὰς εἰς ὅλα τὰ τμήματα θηλέων τῆς Ὀργανώσεως. Εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀμύνης τῆς Πατρίδος τὰ κορίτσια πρέπει νὰ εἰσφέρουν μὲ τὸν ἰδικόν των τρόπον. Μὲ τὸ αἴσθημα, μὲ τὴν στοργήν, μὲ τὴν ἐργασίαν. Ἡ φανέλλα μὲ τὴν ὁποίαν αἱ πόλεις καὶ τὰ χωριὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ θὰ ἐφοδιάζουν τοὺς ἀκρίτας τῶν συνόρων δὲν θὰ θερμάνῃ μόνον τὰ σώματα ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς τῶν στρατιωτῶν μας, ὅταν θὰ ξέρουν ὅτι τὴν προσφέρουν τὰ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Αἱ εἰρηνικαὶ προτάσεις τοῦ Γερμανοῦ καγκελλαρίου ἀπερρίφθησαν, ὡς ἀνεμένετο, ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις Λονδίνου καὶ Παρισίων. Διὰ τὸ ἰδιότυπον τοῦ πράγματος ἂς σημειωθῇ ὅτι, καίτοι δὲν ἔλειψαν αἱ παρασκηνιακαὶ ἐνέργειαι, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐπίσημος ἐκ μέρους μιᾶς ἢ πλειοτέρων οὐδετέρων δυνάμεων μεσολάβησις μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων. Οὕτω ἀπέμεινε μοναδικὸς μεσολαβητὴς τὸ ραδιόφωνον. Χαρακτηριστικὸν τῶν ἀπαντήσεων τῶν κ. κ. Νταλαντιὲ καὶ Τσάμπερλαιν ἦτο ἡ κατηγορηματικότης μεθ' ἧς ἀπέκρουσαν πᾶσαν ἰδέαν ἀναγνωρίσεως τῶν τετελεσμένων ἐν τῇ κεντρικῇ καὶ ἀνατολικῇ Εὐρώπῃ γεγονότων. Διεσαφηνίσθη οὕτω ὅτι αἱ Δυτικαὶ Δυνάμεις θέτουν ὡς βασικὸν ὅρον διὰ κάθε προσπάθειαν εἰρηνεύσεως τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἐδαφικοῦ καθεστῶτος ἐν τῇ ἀνατολικῇ Εὐρώπῃ ὡς εἶχε τοῦτο πρὸ τοῦ παρελθόντος Μαρτίου. Ἡ ἐμμονὴ τῶν δύο Δυνάμεων εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ γερμανικοῦ προτεκτοράτου τῆς Βοημίας καὶ τῆς Μοραβίας, εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν δηλαδὴ τοῦ τσεχικοῦ Κράτους, ἐπιστοποιήθη καὶ διὰ τοῦ σχηματισμοῦ ἐν Παρισίοις τσεχικῆς Κυβερνήσεως, τοῦ κ. Μπένες ἀναγνωρισθέντος παρὰ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μ. Βρεττανίας ὡς προέδρου τῆς Τσεχικῆς Δημοκρατίας.

Παρετηρήθη — οὐχὶ ἀδικαιολογήτως — ὅτι τόσον ὁ κ. Νταλαντιὲ ὅσον καὶ ὁ κ.Τσάμπερλαιν, ἐνῷ ὑπῆρξαν σαφεῖς καὶ κατηγορηματικοὶ εἰς τὰς ἀπαντήσεις των ὅσον ἀφορᾷ τὸ καθεστὼς τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης, ἀπέφυγον νὰ κάμουν λόγον διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Κόσμου μετὰ τὸν πόλεμον. Τοιουτοτρόπως τὸ γενικὸν πρόβλημα τῶν σκοπῶν τοῦ πολέμου, ὡς πρὸς τὰ θετικά του τοὐλάχιστον σημεῖα, δὲν ἔχει διευκρινηθῆ ἐπαρκῶς καὶ ἡ ἔλλειψις αὐτὴ ὑπεγραμμίσθη εἰς τὸν Τύπον καὶ εἰς τοὺς κοινοβουλευτικοὺς κύκλους τῆς Μ. Βρεττανίας κατὰ τρόπον δικαιολογοῦντα τὴν ταχεῖαν ἐπ' αὐτοῦ ἐπάνοδον.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ κατάστασις εἰς τὴν Βαλτικὴν καὶ ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως τῆς Μόσχας ὅπως ἀποκατασταθῇ εἰς τὰ παλαιὰ σύνορα τῆς ρωσσικῆς αὐτοκρατορίας προχωρεῖ εἰς τὴν πλήρη πραγματοποίησίν της. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι δυνάμει τῶν συναφθεισῶν συμφωνιῶν μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων Μόσχας, Τάλιν, Ρίγας καὶ Κάουνας ἐξευρέθη μορφὴ — τῆς ὁποίας ὁ χρόνος θὰ καταδείξῃ τὴν βιωσιμότητα — συμβιβάζουσα τὴν αὐτονομίαν τῶν Ἐσθονῶν, τῶν Λεττόνων καὶ τῶν Λιθουανῶν μὲ τὸν ἔλεγχον τῶν ἀκτῶν καὶ τὴν μερικὴν στρατιωτικὴν κατοχὴν τῶν χωρῶν των ὑπὸ ρωσσικῶν δυνάμεων. Πάντως ἡ κοινὴ γνώμη εἰς ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας καὶ πέραν αὐτῶν παρακολουθεῖ ἀνησύχως τὰ ἐν τῇ Βαλτικῇ διαδραματιζόμενα γεγονότα, ἀφ' ἧς, ἰδίως, αἱ διατυπωθεῖσαι πρὸς τὴν Φινλανδίαν ρωσσικαὶ ἀξιώσεις ἐπροκάλεσαν τὰς δραματικὰς διπλωματικὰς διαπραγματεύσεις μεταξὺ Μόσχας καὶ Ἔλσιγκφορς.

«Νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅτι ἡ κυβέρνησις προσβλέπει πρὸς σᾶς μετὰ τῆς μεγίστης προσοχῆς καὶ μετὰ τῆς μεγίστης ἀγάπης. Ἐγὼ προσωπικῶς, πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο εἰς τὸν νοῦν μου παρὰ πῶς νὰ ἐξυπηρετήσω τὸν λαὸν αὐτόν. Τὸν ἑαυτόν μου τὸν προσφέρω ὡς Θυσίαν ὑπὲρ τοῦ συνόλου, μὴ αἰσθανόμενος ἄλλην εὐτυχίαν παρὰ μόνον τὴν εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Στὸ περιθώριον

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ

Κατὰ τὴν γενομένην εἰς τὰ «Ὀλύμπια» τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὁμιλίαν του, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσῃ ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν ποὺ ἀπολαμβάνει ἀπὸ ὅλους τοὺς συναγωνιστάς, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ μακρὸν τὸν ἐπευφήμουν καὶ τὸν ἐχειροκρότουν. Ἡ ὁμιλία του μακρὰ καὶ ἐμπεδωτικὴ ἐπὶ τῶν κατευθύνσεων τῆς νέας περιόδου,παρηκολουθήθη μὲ τὸ μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον ὑφ' ὅλου τοῦ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου τῶν ἐπιτελῶν καὶ βαθμούχων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν σχηματισμῶν τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης.

ΟΙ ΚΛΑΔΕΥΤΑΙ

Ἡ προσπάθεια τὴν ὁποίαν καταβάλλει τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν πύκνωσιν τῶν λειτουργούντων μεταβατικῶν σχολείων ἐλαιοκλαδευτῶν, ἠμπορεῖ καὶ πρέπει νὰ τύχῃ ὅλης τῆς ἐνισχύσεως τῆς Ε. Ο. Ν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ τονισθῇ ὅτι ἕνας καλὸς ἐλαιοκλαδευτὴς εἶναι σήμερα χρησιμώτερος εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔχει πολὺ μεγαλειτέρας δυνατότητας ἀτομικῆς εὐδοκιμήσεως ἀπὸ ἕνα ἀπόφοιτον τῆς νομικῆς σχολῆς. Ἡ γεωργία τῆς Ἑλλάδος, πρὸ πάντων οἱ τεχνικώτεροι κλάδοι της, ἡ δενδροκομία ἰδιαιτέρως, εἶναι τελείως γυμνοὶ ἀπὸ στελέχη. Αὐτὰ τὰ στελέχη ἔχουν καθῆκον νὰ τὰ προσφέρουν τὰ ἐπαρχιακὰ τμήματα τῆς ὀργανώσεως. Τὰ περιοδεύοντα σχολεῖα κλαδευτῶν εἶναι μία εὐκαιρία ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐπωφεληθοῦν ὅσον ἠμποροῦν περισσότερα μέλη τῆς Ὀργανώσεως. Ἡ ἐλαία εἶναι ἕνας τεράστιος κληρονομημένος πλοῦτος, τὸν ὁποῖον δὲν θ' ἀξιοποιήσωμεν ἂν δὲν μάθωμεν νὰ τὸν κλαδεύωμεν ἐπιστημονικῶς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ ΜΑΣ

Τοῦ πρώτου: Ἕνας Ἕλλην στρατιώτης ἀπὸ τοὺς φρουροῦντας τὰ σύνορά μας.

Τοῦ τελευταίου: Μιὰ σκηνὴ ἀπὸ τὰ τελευταῖα γυμνάσια τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων.

Ἡ Στρατιωτική μας στήλη

ΤΑ ΟΧΥΡΑ ΜΑΣ

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα εἴπομεν ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι ποὺ ἐπιβάλλουν τὴν ὀχύρωσιν τῶν συνόρων εἰς κάθε Χώραν, ἡ ὁποία δὲν θέλει νὰ ἀφήση τὸ ἔδαφός της ἐκτεθειμένον εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ πρώτου εἰσβολέως. Εἴδαμε ἐπίσης ὅτι χάρις εἰς τὴν 4ην Αὐγούστου ἀπεκτήσαμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ὠχυρωμένην γραμμὴν τῶν συνόρων μας, τὴν γραμμὴν Ἰ. Μεταξᾶ, ἡ ὁποία κατεσκευάσθη μὲ ὑπερανθρώπους προσπαθείας ἐντὸς μιᾶς τριετίας. Διὰ νὰ ἀντιληφθῇ τις πόσον κολοσσιαία πράγματι ὑπῆρξεν ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἐντὸς τόσον βραχέος χρονικοῦ διαστήματος συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ, πρέπει νὰ ἀναλογισθῇ τὸν ὄγκον τῶν ὑλικῶν, τὸ ποσὸν τῆς ἐργασίας καὶ τὸ μέγεθος ἐν γένει τῆς δαπάνης ποὺ χρειάζεται δι' ἓν σύγχρονον ἀμυντικὸν ἔργον. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν ὅτι διὰ τὰ τρισχίλια μόνιμα ἔργα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀποτελεῖται ἡ γραμμὴ Ἰ. Μεταξᾶ, ἐχρησιμοποιήθησαν περὶ τὰς 100.000 τόννοι τσιμέντου καὶ 35.000 τόννοι σιδήρου καὶ ἐγένοντο ἐκχωματώσεις 450.000 περίπου κυβ. μέτρων καὶ κατεσκευάσθησαν αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὀχυρῶν τούτων τεχνικαὶ ἐγκαταστάσεις (ἠλεκτροφωτίσεως, φωτισμοῦ, θερμάνσεως, ἀερισμοῦ κλπ.). Καὶ εἰς ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν τὰ ὑλικὰ καὶ ἡ ἐργασία ποὺ ἀπητήθησαν διὰ τὰ διάφορα ἄλλα συμπληρωματικὰ ἔργα, ἤτοι ἡμιμόνιμα καὶ πρόχειρα χαρακώματα, ὑπόγεια καὶ ἐπίγεια συγκοινωνιακὰ ἔργα, τηλεφωνικαὶ γραμμαί, ἀμυντικὰ ἐμπόδια κτλ. Ἐπειδὴ ὅμως ἀνεφέραμεν περὶ ἔργων ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀποτελεῖται ἡ ἀμυντική μας γραμμή, πρέπει νὰ ἐπεξηγήσωμεν ὅτι ὅταν λέγωμεν «ὠχυρωμένη γραμμή» δὲν πρεπει νὰ φανταζώμεθα μίαν συνεχῆ γραμμὴν χαρακωμάτων ἡ ὁποία ἐκτείνεται ἀπὸ τὸ ἓν ἄκρον τῆς μεθορίου ἕως τὸ ἄλλο. Μία σύγχρονος γραμμὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ μίαν ἄλυσιν ἀμυντικῶν συγκροτημάτων, τὰ ὁποῖα ὀργανοῦνται εἰς μίαν ζώνην κατὰ μῆκος τῶν συνόρων, προσαρμοζομένην πρὸς τὰς τακτικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐδάφους. Ἕκαστον τῶν φρουριακῶν τούτων συγκροτημάτων φράσσει ἕνα τομέα τῆς μεθορίου, ἐνῶ συγχρόνως ὡς ἐκ τῆς σχετικῆς θέσεώς του προστατεύει καὶ τὰ πλευρὰ τῶν παρακειμένων συγκροτημάτων.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἄλυσις αὐτὴ δύναται νὰ μὴν εἶναι συνεχής, ἀλλὰ τοὐναντίον ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ δύο συγκροτημάτων μία διακοπὴ τῆς μονίμου ὀχυρώσεως καλυπτομένη ὑπὸ ἡμιμονίμων ἔργων ἢ προχείρων χαρακωμάτων, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιτρέπει ἡ διαμόρφωσις τοῦ ἐδάφους. Ὅπως ἐλέχθη ἤδη, ἡ ὀχύρωσις μιᾶς θέσεως πρέπει νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς κατέχοντας αὐτὴν ἐπαρκῆ προστασίαν καὶ ἰσχὺν ἀντιστάσεως καὶ πρὸς τοῦτο τὰ κατασκευασθησόμενα εἰς αὐτὴν ἔργα πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὰ μέσα καταστροφῆς ποὺ δύναται νὰ διαθέτῃ ὁ ἀντίπαλος. Ἂν λοιπὸν εἰς ἕνα τομέα τοῦ μετώπου ἡ διαμόρφωσις τοῦ ἐδάφους εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ ἀποκλείῃ τὴν ἐξ αὐτοῦ ἐμφάνισιν ἐχθροῦ διαθέτοντος ἰσχυρὰ μέσα (π. χ. βαρὺ πυροβολικὸν ἢ ἅρματα μάχης), εἶναι ἐντελῶς περιττὸν νὰ κατασκευάσωμεν ἐκεῖ μόνιμα ἔργα προωρισμένα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοιούτων μέσων καταστροφῆς. Καὶ διὰ νὰ εἴμεθα ἀντικειμενικώτεροι ἂς λάβωμεν ἓν παράδειγμα: Ἂς ὑποθέσωμεν, λοιπόν, ἕνα τομέα τῆς μεθορίου εἰς τὸν ὁποῖον ὑψοῦται εἷς ὀρεινὸς ὄγκος ἀδιάβατος εἰς τροχοφόρα ἢ ἑρπυστριοφόρα ὀχήματα. Ἐχθρὸς διαθέτων μεθ' ἑαυτοῦ τοιαῦτα μέσα δὲν δύναται νὰ ὑπερπηδήσῃ τὸν ὄγκον αὐτόν, ἀλλὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς ὁδοὺς συγκοινωνίας αἱ ὁποῖαι διέρχονται διὰ τῶν ὑπαρχουσῶν φυσικῶν διαβάσεων (στενωπῶν, αὐχένων κλπ.). Ἂν λοιπὸν φράξωμεν τὰς διαβάσεις αὐτὰς διὰ μονίμων φρουριακῶν συγκροτημάτων, διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ μεταξὺ τῶν συγκροτημάτων αὐτῶν τμήματος τῆς γραμμῆς, ὅπερ προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου, μᾶς εἶναι ἐπαρκῆ ἡμιμόνιμα ἢ πρόχειρα ἔργα. Διότι εἰς τὸ τμῆμα αὐτὸ μόνον ἐλαφρὰ ἀποσπάσματα τοῦ ἐχθροῦ δύνανται ἐνδεχομένως νὰ διέλθουν χρησιμοποιοῦντα τὰς ὑπαρχούσας ἴσως ἀτραποὺς ἢ ἡμιονικὰς ὁδούς. Ἀλλὰ τὰ ἀποσπάσματα αὐτὰ μόνον φορτοῦμενα ἐπὶ κτηνῶν μέσα (πολυβόλα, ὀρειβατικὸν πυροβολικὸν κλπ.) δύνανται νὰ διαθέτουν καὶ κατὰ τῶν μέσων αὐτῶν παρέχουν ἐπαρκῆ προστασίαν ἡμιμόνιμα ἔργα ἢ πρόχειρα χαρακώματα.

Τοιαύτη εἶναι λοιπὸν καὶ ἡ γραμμὴ τῶν συνόρων μας.

Σ. Ρς.

Γράμματα στοὺς νέους

Η ΚΑΛΛιΕΡΓΕΙΑ

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Ἔχω μπροστά μου τὸ προηγούμενο φύλλο τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ σᾶς χαίρομαι καὶ σᾶς καμαρώνω στὶς τρεῖς εἰκόνες τοῦ μεσαίου φύλλου.

Σᾶς χαίρομαι καὶ σᾶς καμαρώνω, ἀγαπητοί μου. Τὰ χαρούμενα, γελαστὰ καὶ θεληματικὰ πρόσωπά σας στὴν πρώτη εἰκόνα, τὰ γερὰ καὶ σταθερὰ χέρια ποὺ κρατοῦν καὶ πιέζουν τὸ ἄροτρο στὴ δεύτερη, ἡ κοινή, ὁμαδικὴ ἐργασία ποὺ γίνεται στὴν ἄλλη, ὅλα αὐτὰ δείχνουν πόσο βαθειὰ καὶ δυνατὰ ἀπήχησε μέσα σας τὸ νέο κήρυγμα, τὸ νέο πρόσταγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ γιὰ τὴν ἐντατικὴ καλλιέργεια· ἀλλὰ δείχνουν συγχρόνως μὲ τὸν πιὸ χειροπιαστο, τὸν πιὸ θετικο τρόπο ποσο μεγάλη, πλατειὰ καὶ ριζικὴ εἶναι ἡ ψυχικὴ ἀναδημιουργία ποὺ ἔφερε μέσα σας ἡ ἰσχυρὴ καὶ ζωογόνα πνοή του καὶ ποὺ σᾶς τὴν ἐθεμελίωσε καὶ σᾶς τὴν ἐστερέωσε καὶ σᾶς τὴν ἐγιγάντωσε ἡ μητρικὴ φροντίδα καὶ στοργὴ τῆς ὀργανώσεώς μας.

Οἱ τρεῖς εἰκόνες δὲν παριστάνουν ἁπλῶς τρεῖς διάφορες μορφὲς ἐργασίας· παριστάνουν πρὸ πάντων καὶ ἐκφράζουν τὴν αἰσιοδοξία, τὴ ζωτικότητα καὶ τὴ θέλησί σας, τὴ δύναμι, τὴν ἐργατικότητα καὶ τὴν ἀνώτερη κοινωνικὴ ἀντίληψί σας, τὴ συναδέλφωσι, τὴν ἕνωσι καὶ τὴν ἀλληλεγγύη σας. Καὶ ὅλα μαζὶ αὐτά, ποὺ τόσο αὐθόρμητα, τόσο ἁπτὰ καὶ τόσο πλούσια ἀναδίνονται ἀπὸ τὶς εἰκόνες, ἀποκαλύπτουν τὸν νέον ἐσωτερικό σας κόσμο καὶ δείχνουν τὴν ὑγεία, τὴν ὑπέροχη καὶ πολύτιμη ἠθικὴ ὑγεία, ποὺ ἔχει ἐξαγνίσει κι' ἔχει ἐξυψώσει γιὰ πάντα τὴν ψυχή σας και τη σκεψι σας.

Τὸ βαθύτερο καὶ πλατύτερο νόημα τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας ποὺ ζήτησε ἀπὸ τὸ Ἔθνος καὶ ξεχωριστὰ ἀπὸ σᾶς ὁ Ἀρχηγός, εἶναι φυσικά, πρῶτα - πρωτα, ἡ προσπάθεια νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐπάρκεια τῆς διατροφῆς τοῦ Λαοῦ μας· ἀλλὰ συγχρόνως καὶ πόσα ἄλλα πλατύτερα, ἐσωτερικώτερα, ριζικώτερα, πηγάζουν ἀπὸ τὴν ἴδια αυτὴ προσπάθεια. Καλλιέργεια, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ αὐτοκαλλιέργεια. Καλλιέργεια τῆς γῆς, ἀλλὰ μαζὶ καὶ καλλιέργεια τῆς ψυχῆς μας καὶ τοῦ πνευματός μας.

Στὰ γόνιμα καὶ πλούσια ἐκεῖνα χώματα ποὺ ὀργώνετε, στὸν ζωογόνο καὶ ὑγιῆ ἐκεῖνο κάμπο ποὺ σπέρνετε, δὲν παράγονται μόνο σιτάρια καὶ πατάτες· ἀπὸ αἰῶνες τώρα ἔχουν παραχθῆ καὶ παράγονται οἱ ὑψηλότερες παραδόσεις, οἱ ὡραιοτεροι θρῦλοι, οἱ εὐγενέστερες ἰδέες.

Κι' ἡ ἀγαπημένη καὶ σεβαστὴ ἐκείνη γῆ ποὺ καλιεργεῖτε, δὲν εἶναι μόνο ἡ στοργικὴ μητέρα ποὺ γαλουχεῖ καὶ τροφοδοτεῖ τὰ σώματά μας, ἀλλὰ ὑπῆρξε καὶ εἶναι πάντα καὶ ὁ μεγάλος παιδαγωγὸς καὶ ὁδηγὸς καὶ ἐμπνευστής, ποὺ διέπλασε καὶ διεμόρφωσε τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Λαοῦ μας κι' ἐδημιούργησε τὸν αἰώνιο, τὸν ἀθάνατο, τὸν διαρκῶς ἀνανεούμενο πολιτισμό του.

Ἂν στὸ ἴδιο ἐκεῖνο ἔδαφος ποὺ πατεῖτε ἀκουμπήσετε τὸ αὐτί σας, θ' ἀκούσετε καθαρὰ τὸν παλμὸ τῆς ἱερῆς μας γῆς, θὰ τὸν ἀκούσετε νὰ κτυπᾷ γοργά, στὸν ἴδιο ρυθμὸ καὶ μὲ τὴν ἴδια ἔντασι τῶν χτύπων τῶν δικῶν σας καρδιῶν. Εἶναι σὰ νὰ σᾶς στέλλῃ ἀπὸ κεῖ κάτω, μέσα ἀπὸ τὰ βαθύτερα μέρη τῶν μητρικῶν της σπλάγχνων, τὸ θεῖο μήνυμά της καὶ νὰ σᾶς μουρμουρίζῃ: Σᾶς ἀκούω, παιδιά μου, σᾶς αἰσθάνομαι βαθύτατα, κι' ἡ ψυχή μου ἀναγαλλιάζει ἀπὸ εὐτυχία. Σᾶς ἀναγνωρίζω ἐπὶ τέλους· εἶσθε τὰ παιδιά μου, τὰ δικά μου παιδιά, ποὺ γυρίζετε σὲ μένα, ποὺ ἔρχεσθε νὰ ἐπικοινωνήσετε μὲ μένα, πιὸ ἄμεσα καὶ πιὸ βαθειά, ν' ἀφουγκραστῆτε τὰ μυστικά μου, νὰ πάρετε γνώσεις ἀπὸ τὴν πεῖρα μου, ν' ἀντλήσετε δυνάμεις ἀπὸ τὴ ζωτικότητά μου, νὰ στολίσετε καὶ νὰ πλουτίσετε τὸν ἐσωτερικό σας κόσμο μὲ τὰ λουλούδια τῆς ψυχῆς μου, νὰ δροσιστῆτε ἀπὸ τὶς ἀστείρευτες πηγές μου, νὰ ζωογονηθῆτε ἀπὸ τὴν ἁγνή μου ἀτμόσφαιρα. Καλῶς μοῦ ἤρθατε,παιδιά μου. Ἐλάτε νὰ δουλέψουμε μαζί, νὰ σμίξουμε καὶ νὰ διαθέσουμε μαζὶ ὅλες τὶς δυνάμεις μας γιὰ τὴν ἐντατικὴ καλλιέργεια, αὐτὴν ποὺ σᾶς ζητάει τὸ φωτεινὸ πρόσταγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ, αὐτὴν ποὺ θὰ κάμῃ νὰ γονιμοποιηθῇ, νὰ ριζώσῃ καὶ νὰ ξεπεταχτῇ καὶ πάλι ἀπὸ τὸ ἔδαφός μου ὄχι μόνο ἡ ὑλικὴ ἀκμή, ἀλλὰ καὶ ἡ πνευματικὴ ἀνύψωσι, ποὺ εἶναι καὶ τὰ δυὸ μαζὶ ὁ μόνος ἀληθινὸς πολιτισμός.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη
Μελῆς Νικολαΐδης

'Ενα Διήγημα τοῦ Α. Παπαδιαμάντη

Η ΞΟΜΠΛΙΑΣΤΗΡΑ

Όταν ἐγύριζαν τὸ βράδι ἀπὸ τὴν βρύσιν, φορτωμένες τὶς στάμνες των, τὸ 'Ορσάκι, ἡ ὡραία μελαχροινὴ παιδίσκη τοῦ καπετὰν-Λιμπέριου καὶ τὸ Μορφοῦλι, ὁμήλικός της ὀρφανὴ ἐξαδέλφη, τὴν ὁποίαν εἶχαν στὸ σπίτι τους καὶ ἀνέτρεφαν, καὶ τὸ Μονεβασώ, ὡραία γειτονοποῦλα, κόρη τοῦ 'Αποστόλη τοῦ πρωτομάστορη, συνήθως μόλις κρατούμεναι καὶ μόλις δυνάμεναι νὰ βαστάξωσι τὶς στάμνες των ἀπὸ τὰ γέλια, ἔκαμναν καὶ ὅλας τὰς πρεσβυτέρας τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς γειτονιᾶς νὰ ξεκαρδίζωνται μὲ τὰς φαιδρὰς ἱστορίας των.

Διηγοῦντο ὅλα τὰ συναπαντήματα τοῦ δρόμου, τοῦ λιβαδιοῦ καὶ τῆς βρύσης,, ὅσα ταῖς εἶχαν συμβῆ ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ εἶχαν ἐκκινήσει ἀπὸ τὸ σπίτι ἕως τὴν στιγμὴν ποὺ ἔφθασαν ἐπιστρέφουσαι ἀπὸ τὴν εὔθυμον ἀγγαρείαν των.

Πῶς εἰς τὸν δρόμον τὸ Μορφάκι μὲ ἓν τολμηρὸν διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ φῦλόν της κίνημα ἔτρεψεν εἰς ἄτακτον φυγὴν μίαν ὁλόκληρον συμμορίαν ἀπὸ μάγκες, εἰς τὴν ἐσχατιὰν τοῦ χωριοῦ, εἰς τὰ λιβάδια, οἱ ὁποῖοι ἐπέμενον νὰ τὰς πετροβολοῦν, εὑρίσκοντες διασκέδασιν, ἂν κατώρθωναν νὰ σπάσουν τὶς στάμνες των· τότε ἡ μεγαλόσωμος καὶ μόλις ἔφηβος παιδίσκη, μὲ τὸν ρωμαλέον βραχίονά της, ἐξάμωνε καὶ ἔπαλλε τὴν στάμναν ἐναντίον των, προσποιουμένη ὅτι τὴν ἐθυσίαζε καὶ ἦτο ἑτοίμη νὰ τὴν ρίψη κατὰ τῶν κεφαλῶν των. 'Η διήγησις ἐφάνη εἰς τὴν γραῖαν Μορισίναν, τὴν μητέρα τῆς Μονεβασῶς, ὡς σύμβολον πράγματι τῆς πρωίμου ἀλκῆς τῆς ὀρφανῆς κόρης — καὶ ὡς χαρακτηριστικὸν ὅτι αὐτὴ ἡ ἀδυναμία τῆς γυναικός, εὔθραστος ὅπως ἡ στάμνα της, αὐτὴ γίνεται φοβερὸν ὅπλον κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀνδρός, ὅταν ἐκείνη θελήση.

Πῶς εἰς τὴν βρύσιν δύο γυναῖκες, ἐρίζουσαι περὶ τοῦ ποία εἶχε σειρὰν νὰ γεμίση ἀπὸ τὸν ἕνα κρουνὸν τῆς βρύσης, ἐπιάσθηκαν χέρια μὲ χέρια, μαλλιὰ μὲ μαλλιά, μὲ κίνδυνον νὰ σπάσουν καὶ τὶς δυὸ στάμνες των· τότε, μὲ πλατεῖς γέλωτας, ἐπωφεληθεῖσαι αἱ τρεῖς παιδίσκαι, ἐγέμισαν, χωρὶς νὰ ἔχουν ἀράδα, τὶς στάμνες των, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην, καὶ ἔφυγαν τρέχουσαι.

Πῶς εἰς τὴν ἐπιστροφὴν εἷς ἐρωτοχτυπημένος νέος τὰς παρηκολούθησεν, ἐνῷ ἐνύχτωνεν ἤδη, δεικνύων σημεῖα βαθείας καὶ δειλῆς προσηλώσεως, τίς οἶδε πρὸς ποίαν ἐκ τῶν τριῶν. Τότε τὸ Μονεβασὼ παρά τινα ἐρημικὴν καμπὴν τῆς ὁδοῦ ἐστράφη ἠρέμα πρὸς τὸ μέρος τοῦ νέου καὶ μὲ ἓν εἰρωνικὸν ἄχ πουλάκι μου! τὸν ἔκαμε νὰ χάση ὁ δυστυχὴς τὰ μυαλὰ ἀπὸ τὴν χαράν του.

'Αλλ' ἐξόχως μεγάλην διασκέδασιν εὕρισκον αἱ τρεῖς ζωηραὶ κόραι εἰς τὸ νὰ παρενοχλῶσι πολὺ συχνά, σχεδὸν καθ' ἑκάστην, εἰς τὸ σπιτάκι της μίαν ἐκτάκτως παράξενον γερόντισσαν, τὴν γρηὰ-Καντούσαιναν.

'Η γρηὰ-Καντούσαινα, χήρα ἐκ νεότητός της, χωρὶς θυγατέρα, μὲ δύο υἱοὺς ξενητευμένους ἀπὸ χρόνων εἰς τοὺς ὠκεανούς, οἵτινες πρὸ μακροῦ εἶχον ξεχάσει τὴν μητέρα των — ἐπῆγαν, ὅπως αὐτὴ ἔλεγε καταρωμένη, «στὴν ἀγυρισιά», καὶ εἶχαν ρίψει πέτραν ὀπίσω των — ἔζη εἰς μικρὰν καλύβην, παρὰ τὴν ἄκραν τοῦ χωρίου, μὲ μίαν αὐτοσχέδιον αὐλὴν ξερολίθι, ἐπαγγελλομένη ἐνίοτε τὴν μαῖαν εἰς τὰς σπανίας ἐγκύους, ὅσαι ἀπεφάσιζον νὰ τὴν καλέσουν, καὶ ἔργον ἔχουσα ἀπὸ πρωίας μέχρις ἑσπέρας νὰ διώχνη μὲ μίαν καλαμιὰν τὶς ξένες κόττες ἀπὸ τὴν αὐλήν της, ἀναθεματίζουσα καὶ καταβλασφημοῦσα ὅλες τὶς γειτόνισσες.

'Η καλύβη καὶ ἡ μικρὰ περιοχὴ τῆς Καντούσαινας ἐξεῖχεν ἀπὸ τὴν εὐθεῖαν γραμμὴν κι' ἔκοπτεν ἀποτόμως τὸν δρόμον, ἀναγκάζουσα τὸν διαβάτην νὰ ἐκτελέση μεγάλην καμπύλην. Τώρα, αἱ τρεῖς κορασίδες, ἡ 'Ορσα, τὸ Μορφοῦλι καὶ τὸ Μονεβασώ, ἐπειδὴ ἦτον ὁ δρόμος των, ἠρέσκοντο καὶ αὐταὶ νὰ «κόφτουν δρόμο»· καὶ ὅταν ἔβλεπον ὅτι ἡ γραῖα δὲν εὑρίσκετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔξω εἰς τὴν αὐλήν, ἀδιάφορον ἂν ἦτο μέσα εἰς τὴν καλύβην, ὅπως ἀπεδείκνυεν ὁ καπνὸς ὁ ἀνερχόμενος ἀπὸ τὴν μικρὰν καπνοδόχην τῆς στέγης καὶ ἂς ἦτο καὶ ἡ θύρα τῆς καλύβης ἀνοικτή, ὑπερεπήδων τολμηρῶς τὸν σπιθαμιαῖον τοῖχον τῆς αὐλῆς, διεσκέλιζον τὸν περίβολον, ἐπάτουν ἐπὶ τῆς μικρᾶς πρασιᾶς, τὴν ὁποίαν ἐκαλλιέργει ἡ γραῖα — τὸ Μορφάκι συνήθως ἔσκυφτε κι' ἔκοπτε κλωνίον ἀπὸ τὴν πεπερόρριζαν ἢ ἀπὸ τὸν ἡδύοσμον τὸν εὐωδιάζοντα ἐκεῖ εἰς δύο τρεῖς γλάστρες — καὶ μὲ κρότον καὶ μὲ πνιγμένους γέλωτας ἐξήρχοντο ἐν θριάμβῳ διὰ τοῦ ἀντικρυνοῦ τοίχου.

Λοιπὸν ἡ μικρὰ Μόρφω, ἥτις κατὰ βάθος ὡμοίαζε πολὺ κατὰ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν μὲ τὴν γρηὰ-Καντούσαιναν, ἅμα ἐπέστρεφαν εἰς τὴν οἰκίαν δὲν παρέλιπε ν' ἀναπαριστᾷ ζωντανὰ ὅλας τὰς θυέλλας καὶ τοὺς κεραυνούς, ὅσους ἐσφενδόνιζε τότε ἡ γρηὰ-Καντούσαινα ἐναντίον των, πῶς ἐξώρμα ἀπὸ τὴν θύραν τῆς καλύβης, κρατοῦσα πάντοτε τὴν καλαμιάν της ὡς νὰ ἦσαν αὐταὶ κόττες διὰ νὰ τὰς διώξη.

— Μωρὴ σεῖς, τρελλοξοῦδες! Μωρὴ ξιφοστλιάρες! Μωρή, μαυραγκαθιές! Ποῦ νὰ κοποῦν τὰ ποδαράκια σας! Ποῦ νὰ πιαστοῦν τὰ χεράκια σας Μωρή, δὲν ντρέπεσθε νὰ πηδᾶτε μέσ' στὴν αὐλή, νὰ μοῦ πατῆτε τὰ χορταράκια, νὰ μοῦ κόβετε τὰ βλασταράκια μου; Ποῦ νὰ κοπῆ ἡ μεσίτσα σας! Ποῦ νὰ πέσουν ἡ ποδιές σας! Ποῦ νὰ καοῦν τὰ φουστανάκια σας! Δὲν ἔχετε πόνο, δὲν ἔχετε αἴσθημα, νὰ μὲ συχίζετὲ γρηὰ γυναῖκα; Δὲν ἔχετε ντροπή, κοτζάμ μαλλιαρομούστακες... πολυποδαροῦσες!

Λοιπὸν μετὰ καιρόν, ἡ γρηὰ-Καντούσαινα ἀπεφάσισε νὰ ἐξοδεύση ὅλον τὸ κομπόδεμά της — ἀνερχόμενον περίπου εἰς σαράντα ρηγίνες, ἤτοι γερμανικὰ τάλληρα — διὰ νὰ κτίση ἕνα καλὸν περίβολον γύρω εἰς τὴν αὐλήν της, ὥστε ν' ἀπαλλαγῆ συνάμα ἀπὸ τὶς κόττες καὶ ἀπὸ τὴν καλαμιάν, ἀπὸ τὰς ἔριδας μὲ τὶς γειτόνισσες καὶ ἀπὸ τὰς ἐνοχλήσεις τῶν μαγκῶν τοῦ δρόμου καὶ ἀπὸ τὰς ἐπεισπηδήσεις τῶν ὑδροφορουσῶν κορασίδων, ὅσαι ἐτόλμων νὰ καταπατῶσι τὴν περιοχήν της.

Μίαν φθινοπωρινὴν ἑσπέραν, τὴν ὥραν ποὺ ἤναπτον τοὺς λύχνους, ἀνέβη, μὲ ὅλα τὰ γηράματά της, εἰς τὸν 'Επάνω Μαχαλᾶν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ καπετὰν-Λιμπέριου.

Αἱ δύο παιδίσκαι, ἡ 'Ορσα καὶ τὸ Μορφοῦλι, ἅμα τὴν εἶδαν ἔξαφνα, ἐνόμισαν ὅτι ἦλθε νὰ τὰς ἐγκαλέση εἰς τὸν πατέρα των, νὰ παραπονεθῆ διὰ τὰς ἐνοχλήσεις ὅσας τῆς εἶχαν προξενήσει κατὰ καιροὺς εἰς τὴν αὐλήν της.

'Η 'Ορσα κατῆλθε εἰς τὸ κατῶγι, καὶ προσεπάθησε νὰ κρυφθῆ ὀπίσω ἀπὸ δύο πιθάρια ἐλαίου καὶ πλησίον εἰς τὴν καρούταν, ὅπου ἐπατοῦσαν τὰ σταφύλια εἰς τὸν καιρὸν τοῦ τρύγου. 'Η Μόρφω ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ μπαλκόνι, τὸ βλέπον πρὸς τὸν αἰγιαλόν, ὑπεράνω τοῦ βράχου, ἔκλεισε τὴν θύραν κι' ἔμεινεν ἐμβλέπουσα εἰς τὸ κῦμα καὶ ρεμβάζουσα — σκεπτομένη ἂν δὲν θὰ ἦτο καλὸν νὰ εἶχαν κι' ἡ κορασίδες πτερὰ διὰ νὰ πετοῦν, ὅπως

ἢ καλλικατζοῦνες, ἢ καρακάξες, ἢ κουκουβάγιες, καὶ τόσα ἄλλα ὄρνεα.

Ἀλλ' ἦσαν πόρρω τῆς ἀληθείας καὶ αἱ δύο. Ἡ γρηὰ-Καντούσαινα ἦτο προφανὲς ὅτι δὲν ἤξευρε κἂν τίνος ἦσαν τὰ τρελλοκόριτσα, ποὺ τὴν ἐνωχλοῦσαν εἰς τὴν αὐλήν της — οὔτε τὰς εἶχεν ἰδεῖ ποτὲ κατὰ πρόσωπον κατὰ τὰς ὥρας ἐκείνας τῆς ἀμφιλύκης.

Ἡ Μόρφω ἔτεινε τὰ ὦτα ἔξωθεν τῆς θύρας τοῦ ἐξώστου καὶ ἤκουεν.

Ἡ Σειραϊνώ, χήρα Θεοδώρου Καντούσου, μαῖα τὸ ἐπάγγελμα, εἶχεν ἔλθει διὰ νὰ παρακαλέσῃ τὸν καπεταν-Λιμπέριον, ἐπειδὴ καὶ τοῦ περνᾷ ἀπ' τὸ χέρι, ὡς μέλος τῆς Δωδεκάδας ὁποῦ ἦτον, νὰ παρακαλέσῃ πρὸς χάριν της τὸν Δήμαρχον καὶ ὅλην τὴν Δωδεκάδα — εἶχεν ὑπάγει ἡ ἰδία καὶ εἰς ἄλλους ἐκ τῆς Δωδεκάδος πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν — ὡς χήρα γυναῖκα ποὺ ἦτον καὶ δὲν εἶχε κανένα νὰ τὴν ὑπερασπισθῇ — ἐπειδὴ ἠθέλησε στὰ τόσα χρόνια νὰ χτίσῃ ἕνα ντουβάρι γύρω στὴν αὐλήν της, διὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τοὺς μπελᾶδες τῆς γειτονιᾶς — καὶ εἶχεν ἀποφασίσει νὰ θυσιάσῃ τὸ κομπόδεμα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Τώρα λοιπὸν οἱ γειτόνοι καὶ ἡ γειτόνισσες ἐσηκώθησαν στὸ ποδάρι καὶ ζητοῦν νὰ τὴν πνίξουν, προφάσει ὅτι δὲν εἶναι δικός της τάχα ὁ τόπος, τὸν ὁποῖον αὐτὴ ὡς αὐλήν της διεκδικεῖ (ποῦ νὰ βρεθῆ τόπος νὰ τὶς θάψουν!) Καὶ πῶς αὐτή, χήρα γυναῖκα, χωρὶς ἄνδρα καὶ ὑπερασπιστήν, θὰ κατεῖχε τόσα χρόνια τὸν τόπον μ' ἐκεῖνο τὸ πρόχειρον ξερολίθι, ποὺ εἶχε διὰ περίβολον, ἀνίσως ὁ τόπος δὲν ἦτο δικός της!;

Ὁ καπετὰν-Λιμπέριος ἀπήντησεν ὅτι, καθὼς ξέρει καὶ καθὼς ἔμαθε τώρα στὰ τελευταῖα, ποὺ εἶχε πάθει ἀπὸ τοὺς πόδας καὶ ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ ἔξω ἀπὸ τὸ καράβι καὶ οἱ πατριῶτες τὸν εἶχαν ἐκλέξει δημοτικὸν σύμβουλον, αὐτὰ τὰ πράγματα λέγονται δικαστικὰ καὶ τὸ Συμβούλιον δὲν ἔχει μεγάλην δικαιοδοσίαν εἰς τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' ἡ θειὰ-Σειραϊνώ, ὡς πρωτινὴ ὁποῦ εἶναι, φαντάζεται ὅτι εἶναι ὅλα τὸ ἴδιο — δικαστικὰ καὶ διοικητικὰ — ὅπως ἦτον εἰς τὰ παλαιὰ χρόνια. Μ' ὅλα ταῦτα, ὅ,τι περνᾷ ἀπ' τὰ χέρια τους θὰ φροντίσουν διὰ τὸ δίκαιόν της, αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι Σύμβουλοι.

Ἡ γρηὰ-Καντούσαινα τοὺς ἐκαληνύχτησε καὶ κατέβαινε τὴν σκάλαν. Ἡ μικρὰ Μόρφω εἶχεν ἀνοίξει τὴν θύραν τοῦ μπαλκονιοῦ, διῆλθε τὴν σάλαν καὶ ἔφθασε πρὸ αὐτῆς εἰς τὸ κεφαλόσκαλον, ὅπου ἐπῆρε καὶ τὸν λύχνον τοῦ μαγειρείου διὰ νὰ τῆς φέξῃ. Τότε γελῶσα τῆς εἶπε:

— Μᾶς θυμήθηκες, βλέπω, θειὰ-Σειραϊνώ, ἐμᾶς τὶς.... πολυποδαροῦσες;

Ἡ γραῖα ἐστάθη χωρὶς νὰ δείξῃ ὅτι ἐκπλήσσεται ἢ πτοεῖται, καὶ ἀπήντησεν.

— Ἆ! ἐσεῖς ἤσαστε, πουλάκια μου, ποὺ περνούσατε ἀπ' τὴν αὐλή;... Δὲν ἔρχεσαι νὰ σὲ φιλέψω ὅσο θέλεις δυόσμο καὶ ταμπαρόρριζα καὶ βασιλικό...; νὰ ζήσῃς, πουλάκι μου!

Τὰ νέα βιβλία

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

Ὁ ὄγκος, ἀσφαλῶς, δὲν κάμνει τὴν ἀξίαν· ἂν συνέβαινε τὸ ἀντίθετον ἡ «Ἰλιάς» δὲν θὰ ἦτο τὸ ἔπος τῶν αἰώνων, ἀφοῦ ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλα βιβλία εἶναι ἕνα ὀλιγοσέλιδον σύγγραμμα. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ γνωρίζουν καλὰ τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ διαβάζουν τὴν στήλην αὐτήν, ποὺ τοὺς ὁμιλεῖ διὰ τὰ ἀξιολογώτερα βιβλία τῆς ἑβδομάδος.

Ἄλλως τε καὶ αὐτὴ ἡ ἐποχή μας δὲν δέχεται βιβλία, τὰ ὁποῖα ἀδικαιολογήτως ἔχουν μέγαν ἀριθμὸν σελίδων. Ἡ ζωὴ ἔχει ρυθμὸν ἐπιταχυνόμενον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν μέχρι σημείου ποὺ νὰ φέρῃ τὸν ἴλιγγον. Δὲν πρέπει κατὰ συνέπειαν νὰ παραξενευθῇ κανεὶς ἂν θὰ διαδηλώσω τὸν ἐνθουσιασμόν μου δι' ἕνα βιβλιαράκι ποὺ ἔχει μόλις τριάντα ἑπτὰ σελίδας. Τιτλοφορεῖται «Τὸ τραγούδι τοῦ Παρνασσοῦ» καὶ συγγραφεύς του εἶναι ὁ κ. Φοῖβος Δέλφης, τοῦ ὁποίου λυποῦμαι ὅτι δὲν ἔχω διαβάσει τίποτε ἄλλο. Μᾶς περιγράφει εἰς τὰς ὀλίγας αὐτὰς σελίδας ὁ κ. Δέλφης μίαν ἄνοδόν του εἰς τὸν Παρνασσόν, ἕνα καλοκαῖρι ποὺ ἡ ἀθηναϊκὴ ἄσφαλτος ἀνελύετο εἰς τὸ ἡλιοπύρι. Τὸν παρακολουθοῦμε βῆμα πρὸς βῆμα καὶ γευόμεθα τὰς ἐντυπώσεις του.... «Κάτω ἀπ' τὸ πεζούλι, μᾶς λέγει, (εἰς τὴν πηγὴν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς) βρίσκομε μιὰν ἀμπελίνα μὲ τὰ ὁλόλευκα νυφικὰ ἄνθια της νὰ μᾶς πλημμυρίζῃ μὲ τὸ λεπτὸ καὶ εὐγενικὸ ἄρωμά της. Καταμεσῆς στὸ κτῆμα τοῦ παπποῦ μου κάτω ἀπὸ τὶς ἀργυρόγλαυκες ἐλῃὲς ποὺ ὑψώνονται σὰν πλατάνια. Θαρρεῖς κι' ἤτανε ἡ ψυχή του ποὺ μᾶς μοσκοβολοῦσε. Τόσο θεῖα κι' ἅγια μύριζε ὅλον τὸν τόπο. Κάτι ἱερὸ γινότανε μέσα μου κι' ἔσκυψα καὶ φίλησα τὸ χῶμα ποὺ ἁγίασε ἐδῶ μὲ τὸ μόχθο του ὁ ἀσκητὴς τῆς ἀκροποταμιᾶς. Μιὰ ὁλόκεφη ζωὴ ἄρχισε νὰ μὲ πλημμυρίζῃ μὲ συγκίνησι. Ἔνοιωθα τὴν ψυχή του νὰ τριγυρίζῃ ὁλόγυρα καὶ νὰ μοῦ μιλᾷ. Ἔκοψα μιὰ κλάρα καὶ τὴ φορτώθηκα στὸν ὦμό μου· ὅθε περνοῦσα μέσα ἀπ' τὸ λόγγο σκόρπιζα στὸ διάβα μου τὶς θεῖες της μοσκοβολιές. Θυμιάτιζα μὲ τὶς εὐωδιές της ὅλο τὸν τόπο. Δὲ μπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλο εἶπα τὸ θεῖο αὐτὸ ἀγριολούλουδο ἀπὸ τὸ ἀγριογιασεμί. Οἱ χωριάτες δὲν τὸ ξέρουν καὶ τὸ ὀνομάζουνε ἀμπελίνα, ἴσως γιατὶ αὐτὸ τὸν καιρὸ ἀνθίζει ἄφθονο στ' ἀμπέλια, τὸ γλυκὸ αὐτὸ ἄνθος τοῦ ἑλληνικοῦ καλοκαιριοῦ ποὺ ἔχει κάτι ἀπὸ τὴ θεία ψυχή του. Ἄλλως τε ὅλα τὰ ἥμερα ἄνθια ἤσανε ἄγρια πρῶτα καὶ τὰ ἐξημέρωσαν οἱ ἀνθοπῶλαι. Κι' ἡ ἀμπελίνα λοιπὸν εἶναι ἀγριογιασεμί, μὰ ποὺ εὐωδιάζει καλύτερα κι' ἀπὸ τὸ γιασεμὶ κι' ἀπὸ κάθε ἄλλο ἄνθος. Ὅσες ὧρες τὸ εἴχαμε μαζὶ μᾶς μεθοῦσε τὴν ψυχή, μὰ ὅπως κάθε ὄμορφο κι' εὐγενικὸ κι' αὐτὸ εἶναι λιγόζωο, μαράθηκε σὲ λίγο... Μὲ τὸ πέσιμο τοῦ ἡλίου ἀνηφορίζαμε γιὰ τὸ χωριὸ γεμᾶτοι ἀπὸ τὶς εὐωδιὲς τοῦ λόγγου. Γλυκειὰ ὥρα ποὺ ὁ τζίτζικας λέει τὸν ἑσπερινό του καὶ ὁ ἥλιος γέρνει φλομωμένος στὴ δύσι. Στὴ Ζυγωτὴ κόψαμε δυὸ-τρία πρωτογέννητα σῦκα καὶ φθάσαμε στὸ χωριό. Τὴν ἄλλη μέρα δυὸ ὧρες νύχτα φορτώσαμε τὰ ζῶα γιὰ τὸ βουνό. Τὰ ἔλατα τὰ χαρήκαμε τὸ πρωΐ...».

Ἄλλα πάλι μᾶς λέγει ὁ συγγραφεὺς «Τοῦ τραγουδιοῦ τοῦ Παρνασσοῦ», περιγράφων τὸ Καλάνι τοῦ Παρνασσοῦ: «Ὁ Λιᾶς γυρίζει ἀπ' τὸ παζάρι καὶ τὸν περιμένουν νάρθῃ μὲ καλούδια, μὲ πιπίλια καὶ φώνια. Στὸ πλάγι χαίρουμαι τὶς ἀνθισμένες ἀγκαθιὲς ποὺ βγάζουν στὴν κορφή τους ἕνα ὁλοστρόγγυλο θαλασσὶ ἢ ἀνοιχτὸ λιλά, οὐρανὶ ἄνθος ποὺ πεντοβολάει. Ὡς καὶ τὰ ἀγκάθια ἔχουν τὴ χάρι τους. Πιὸ λεπτὸ ἄρωμα δὲ ξανάχω μυρίσει καὶ τόσο ὡραῖο ἄνθος δὲν ξανάχω ἰδῆ. Μὰ ποῦ νὰ ἰδῇς ἐδῶ πάνω τὴν ἄνοιξι, ἕνα σωστὸ θαῦμα. Μύρια λουλούδια ἀνθίζουν καὶ μύριες πρασινάδες χαρὰ τοῦ ἀχόρταστου ματιοῦ. Ἐδῶ νάρθῃς, μέσα σ' αὐτὸ τὸ λαγκάδι νὰ πάρῃς σχέδια γιὰ κεντήματα ἀπ' ὅλες τὶς ἀνθοχρωμιές. Θὰ βρῇς ἀπ' τοὺς ἔρωτες, ὅπως τὰ λένε, τὰ γλυκὰ αὐτὰ χρυσάνθεμα τοῦ βουνοῦ, ποὺ εἶναι γεμᾶτοι οἱ κῆποι τῶν Ἀθηνῶν, ὡς τὰ μικρὰ κινέζικα μυριόχρωμα γαρούφαλα ποὺ εὐωδιάζουν. Ἄσε τὰ κυκλάμινα, τὰ δεντρολίβανα, τὰ κρίνα καὶ τ' ἄλλα λουλούδια τὰ μυριστικά. Ἦρθε τὸ δειλινὸ κι' ὁ βοσκὸς πῆρε τὸ σουραύλι του νὰ τὸ τραγουδήσῃ. Τὸ ἔχει φτιάξει ἀπ' τὸ κόκκαλο τοῦ ἀητοῦ, γιατὶ ἀπ' τὸν ἀητὸ γίνεται τὸ γλυκύτερο σουραύλι. Οἱ σκοποί του κυλᾶνε στῆς μοναξιᾶς τὴν ἅγια σιωπή. Ὁ Γιώργης ὁ ἅγιος αὐτὸς βοσκός μας μᾶς λέει γιὰ τὶς καλῦτερές του προβάτες. Κι' ὁ Θύμιος κι' ὁ Ἀντρέας μᾶς μολογοῦν σὲ ὁμηρικὲς εἰκόνες γιὰ τὸ φοβερὸ χιονοπώριασμα στὸ Καλάνι μὲ τὶς νεροποντὲς καὶ τ' ἀστραπόβροντα ποὺ σχίζουν κι' αὐλακώνουν τὸν οὐρανό, γιὰ τὴ μαυρίλα καὶ τὸ πούσι ποὺ σκεπάζουν τὴ λαγκαδιὰ καὶ τὶς κορφές. Καὶ γιὰ ὅλους τοὺς κινδύνους καὶ τὶς κακουχίες τους στὸ μαυρόλογγο τὸν ἐρημικό...».

Ἀπὸ τὰ ὀλίγα αὐτὰ ἀποσπάσματα ἠμπορεῖ ὁ καθεὶς νὰ διίδῃ ποία ἡ ἀξία του βιβλίου τοῦ κ. Δέλφη. Εἶναι ἕνας φυσιολατρικὸς ὕμνος, εἰς τὸν ὁποῖον ὅμως ἡ ἁπλότης τοῦ ὕφους διατηρεῖται εἰς ὡρισμένα πλαίσια. Καὶ δικαίως, διότι ἄλλως ἡ ἐξεζητημένη ἁπλότης θὰ ὑπῆρχεν ὁ κίνδυνος νὰ μεταβάλῃ τὸ ὅλον βιβλίον εἰς παιδικὴν θεματογραφίαν.

Μίαν καὶ μόνην θὰ εἶχα νὰ διατυπώσω παρατήρησιν: ὁ κ. Δέλφης χρησιμοποιεῖ μίαν ἰδιότυπον ὀρθογραφίαν, ἀκόμη ἔν τινι μέτρῳ καὶ γλῶσσαν, ποὺ καὶ αἱ δύο κουράζουν τὸν ἀναγνώστην. Θεωρητικῶς ὁ Ψυχάρης ἔχει δίκαιον, εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως ὄχι. Διότι ἠμπορεῖ μέσα σ' ἕνα αἰῶνα ἡ γλωσσικὴ ἐξέλιξις νὰ μᾶς ἀναγκάσῃ νὰ λέγωμεν, ὡς ἰσχυρίζεται, διαφεντὴς καὶ ὄχι διευθυντής, αὐτὸς ὅμως δὲν εἶναι λόγος διὰ νὰ εὑρισκώμεθα εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὸ γλωσσικὸν αἰσθητήριον τῆς ἐποχῆς μας.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Ὁ γνωστὸς πολεοδόμος καὶ διευθυντὴς τοῦ Σχεδίου Πόλεως εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων κ. Κ. Μπίρης ἐξέδωκε τὸ δεύτερον τεῦχος τῶν «Ἀθηναϊκῶν Μελετῶν» του. Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι μὲ τὴν μεγαλυτέραν συγκίνησιν ἐδιάβασα τὸ βιβλίον αὐτό, ποὺ διακρίνεται ὅπως καὶ τὸ πρῶτον, διὰ τὴν καλαίσθητον ἐκτύπωσίν του καὶ τὴν ἀρτίαν ἐπιλογὴν εἰκόνων. Μὲ τὴν μεγαλυτέραν συγκίνησιν, διότι μᾶς μεταφέρει ὀπίσω εἰς τὰ πρῶτα ἐκεῖνα βήματα τῶν Ἀθηνῶν, ὡς πρωτευούσης, ὅπου τότε ὅλα ἦσαν ἁπλότης μὲ ἀπόλυτον κυρίαρχον τὸ ἡρωϊκὸν πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Εἶναι εὔκολον νὰ μεμφώμεθα κατὰ τὴν νεοελληνικὴν συνήθειαν Κράτος καὶ Ἀρχὰς δι' αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο. Ἂν σκεφθῶμεν ὅμως τί ἦσαν αἱ Ἀθῆναι τὴν ἐπομένην τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, τί ἡ μόλις διαμορφουμένη ἑλληνικὴ κοινωνία, τότε μόνον ἠμποροῦμεν νὰ φαντασθῶμεν ὁποῖος ἆθλος ἐπετελέσθη, ὁποῖον θαῦμα ἐξέλαμψε.

Ὁ κ. Μπίρης μᾶς περιφέρει εἰς τὰς Ἀθήνας αὐτὰς τῆς πρώτης πεντηκονταετίας καὶ τὴν ἰδίαν του συγκίνησιν κατορθώνει νὰ μᾶς τὴν διοχετεύῃ μὲ τὸ ἀπέριττον γράψιμό του καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον ὕφος του.

Η ΖΑΚΥΝΘΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ὀλίγον ἀργά, βεβαίως, ἀλλὰ πάντοτε ἐν καιρῷ, θὰ γραφοῦν ὀλίγαι λέξεις διὰ τὸ νέον τοῦτο βιβλίον τοῦ γνωστοῦ ἱστοριοδίφου κ. Κώστα Καιροφύλα, τὸ ὁποῖον ἐξέδωκεν ἡ ἐν Κερκύρᾳ Ἑταιρεία Ἑπτανησιακῶν Σπουδῶν. Διὰ τοὺς καταγινομένους μὲ τὴν ἱστορίαν εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ ἀγγλοκρατουμένη τότε Ζάκυνθος δὲν ἦτο, βεβαίως, δυνατὸν νὰ κινηθῇ ἀπ' εὐθείας, ἀπέστειλεν ὅμως ὁλόκληρα σώματα πολεμιστῶν εἰς τὴν μαχομένην Ἑλλάδα καὶ ποικιλοτρόπως ἐβοήθησε τὸν Ἀγῶνα.

Εἰς αὐτήν, ἄλλως τε, ἥδρευεν ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἀγῶνος, ἡ ὁποία ἀπετέλεσεν εἶδος ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ πολέμου καὶ τῆς ὁποίας τὸ Ἀρχεῖον πολλὰς σελίδας τοῦ Ἀγῶνος ἐφώτισε καὶ θὰ φωτίσῃ.

Εἰς τὸ βιβλίον του ὁ κ. Καιροφύλας φέρει εἰς τὸ φῶς πολλὰς ἀγνώστους πτυχὰς τοῦ Ἀγῶνος, σχετικῶς πρὸς τὴν Ζάκυνθον, καταρρίπτει πολλὰ ἀπατηλὰ εἴδωλα, ὑψώνει πολλοὺς πολεμιστὰς εἰς τὰ βάθρα εἰς τὰ ὁποῖα ἔπρεπε, δικαιωματικῶς, νὰ εὑρίσκωνται. Τέλος μᾶς δίνει τὴν εἰκόνα τῆς Ζακύνθου κατὰ τὸν Ἀγῶνα, τῆς Ζακύνθου αὐτῆς εἰς τὴν ὁποίαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐφλέγοντο ἀπὸ τὸν θερμότερον πατριωτικὸν ζῆλον καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Σολωμός, ἀτενίζων πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ πολιορκουμένου Μεσολογγίου καὶ ἀκούων τὸν ἀντίλαλον τῶν πυροβόλων, ἔγραφε τὸν ὕμνον εἰς τὴν Ἐλευθερίαν.

Ἂν ἦτο νὰ διατυπώσω μίαν εὐχήν, θὰ ἦτο αὕτη νὰ συνεχίσῃ ὁ κ. Καιροφύλας τὴν συγγραφικήν του ἐργασίαν καὶ ἐπὶ ἄλλων τομέων τοῦ Ἀγῶνος τοῦ 21.

Η ΠΕΡΙΦΑΝΗΣ ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ

Ο στρατός μας μέσα σὲ λίγες μέρες, ἀπὸ τότε ποὺ ἀκάθεκτος ἐξεπόρθησε τὰ ἐχθρικὰ ὀχυρὰ τῆς μεθορίου καὶ προχώρησε, ἐλευθερωτής, στὰ σκλαβωμένα Ἑλληνικὰ χώματα, βρίσκεται τώρα μπροστὰ στὰ Γιαννιτσὰ κι' ἀνύποπτος βαδίζει πρὸς κατάληψίν των...

Εἶναι ἡ ἀλήθεια ὅτι οἱ ἡγήτορες τοῦ στρατοῦ δὲν προέβλεπαν σοβαρὰν ἀντίστασιν μετὰ τὰς τόσας των νίκας!... Οὔτε ἄλλωστε ἡ μακεδονικὴ πολίχνη παρουσίαζε φυσικὰ ὀχυρὰ ποὺ θὰ δικαιολογοῦσαν ἀποφασιστικὴ στρατιωτικὴ ἀντίστασι. Τὰ Γιαννιτσὰ βέβαια δὲν ἦσαν ὠχυρωμένα, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ ὑψώματα ποὺ τὰ περιέβαλλαν ἦταν τέτοια ποὺ νὰ δικαιολογοῦν πρόχειρη ἔστω ὀχύρωσι τοῦ ἐχθροῦ πρὸς ἀναχαίτισιν τῆς προελαυνούσης μὲ ἀκάθεκτον ὁρμὴν Ἑλληνικῆς μεραρχίας!...

Ὁ Τοῦρκος ὅμως ἀρχιστράτηγος ἀπεφάσισε ν' ἀντισταθῇ στὰ Γιαννιτσά, μολονότι ἐγνώριζε πολὺ καλὰ πὼς ἡ τοποθεσία δὲν εἶχε πλεονεκτήματα ἀμύνης. Ἡ ἀπόφασίς του αὐτὴ στηριζόταν σὲ ψυχολογικὰ αἴτια. Τὰ Γιαννιτσὰ ἦταν ὁ τάφος ἱερῶν προσώπων. Ἐκεῖ εἶχαν ἐνταφιασθῆ οἱ στρατηγοὶ ποὺ κατέκτησαν τὴν Μακεδονίαν καὶ οἱ μεγάλοι χοτζᾶδες ποὺ ὁ θρῦλος τοὺς εἶχε καταστήσει ἁγίους. Ἔτσι ἡ μακεδονικὴ πόλις ἐθεωρεῖτο ἱερὰ ἀπὸ τοὺς μουσουλμανικοὺς πληθυσμοὺς καὶ πρὸ αὐτῆς ἐκαλεῖτο νὰ πολεμήσῃ ὁ θρησκευτικὸς καὶ μόνον φανατισμός, ποὺ θὰ ἦταν ὁ κυριώτερος παράγων καὶ ἡ δικαιολογία τῆς ἀντιστάσεως... Δὲν καλοῦνται νὰ ἀγωνισθοῦν ὑπὲρ ἑστιῶν. Θὰ χύσουν τὸ αἷμά των καὶ θὰ γράψουν ἡρωϊκὰς σελίδας στὴν ἱστορία των, μαχόμενοι μόνον ὑπὲρ τάφων!...

Εἶναι τώρα ἡ πρωΐα τῆς 19ης Ὀκτωβρίου. Ὁ στρατός μας προχωρεῖ. Ἡ ἡμιλαρχία ὑπὸ τὸν Μ. Μεταξᾶν προπορεύεται, ὅταν ἀνύποπτη δέχεται ἀπὸ τοὺς συγκεντρωμένους πολυαρίθμους ἐχθροὺς τοὺς πρώτους καταιγισμοὺς τοῦ πυρός. Ἡ μάχη ἀνάβει ἀμέσως κατόπιν. Τὸ ἐχθρικὸν πυροβολικὸν παρεμποδίζει τὴν προέλασιν, ὁ στρατὸς ὅμως προχωρεῖ... Τὸ Ἑλληνικὸν πυροβολικὸν θερίζει τὰς ἐχθρικὰς τάξεις. Ἡ ὅλη περιοχὴ ἔχει μεταβληθῆ εἰς πραγματικὴν κόλασιν. Φωτιὰ καὶ καπνός. Ἡ μελαγχολικὴ φθινοπωρινὴ ἡμέρα ἔχει πάρει μιὰν ὄψιν ἀγρίαν... Οἱ βροντὲς τῶν κανονιῶν, οἱ οἰμωγὲς τῶν τραυματιῶν καὶ αἱ ἰαχαὶ τῶν ἐπιτιθεμένων προσθέτουν κάτι τὸ μεγαλοπρεπῶς τραγικὸν εἰς τὴν ὅλην εἰκόνα.

Οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ Ἕλληνες διασταυρώνουν τὸ ξίφος μὲ ἀνδρείαν... Οἱ δικοί μας πολεμοῦν μὲ ἀποφασιστικότητα... Οἱ Τοῦρκοι πολεμοῦν μὲ ἀσύγκριτον ἡρωϊσμόν!... Ὑπερασπίζουν τὸ ἔδαφος τῆς πόλεως βῆμα πρὸς βῆμα, ἀδιαφοροῦντες ἐὰν θὰ πεθάνουν ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον. Νομίζει κανεὶς ὅτι τοὺς ἐμπνέει τὸ ἑλληνικὸν «ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς». Πολεμοῦν σὰν λιοντάρια... Μὰ καὶ οἱ ἐπιτιθέμενοι Ἕλληνες δὲν ὑστεροῦν εἰς ἀνδρείαν!... Ποτίζοντες μὲ τὸ αἷμα των τοὺς δρόμους τῆς ὁρμητικῆς των προελάσεως, ἐπιδεικνύουν ἀνδρείαν καὶ ἡρωϊσμὸν ἄξιον μόνον τῶν ἡρώων τοῦ 21 καὶ τῶν πολεμιστῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος... Ὁ καταιγισμὸς τοῦ τουρκικοῦ πυροβολικοῦ ἀραιώνει τὰς τάξεις των, ἐνισχύει ὅμως τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀποφασιστικότητά των. Προχωροῦν ἐνῷ ἀφίνουν εἰς τὴν φροντίδα τῶν ἀκολουθούντων τὰς ἑκατοντάδας τῶν φονευθέντων καὶ τραυματιῶν.

Καὶ διαρκῶς προχωροῦν, ὅταν ἡ νὺξ

διακόπτῃ τὸν ἀγῶνα!... Ἀλλ' ἀντὶ νὰ τοὺς φέρῃ τὴν ἀνάπαυσιν ἀπὸ τὸν μόχθον τῆς ἡμέρας, ἐπέρχεται φοβερή... Ὁ ὁρίζων ἔχει κατακλυσθῆ ἀπὸ νέφη καὶ ὁ οὐρανὸς ἐκσπᾷ εἰς καταρρακτώδη βροχήν!... Μὰ αὐτὸ δὲν στενοχωρεῖ τοὺς ἥρωάς μας!... Καὶ μόλις φωτίζει ἡ 20 Ὀκτωβρίου ἐπιπίπτουν καὶ πάλιν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Δὲν τοὺς ἀναχαιτίζουν οὔτε ἡ ἀντίστασις τοῦ ἐχθροῦ, οὔτε οἱ λάσπες, οὔτε ἡ πεῖνα — πρέπει νὰ λεχθῇ — διότι ἐν τῷ μεταξὺ αἱ ἐφοδιοπομπαὶ ἔχουν χάσει τὴν ἐπαφήν τους μὲ τὸ προελαῦνον σῶμα!... Καὶ προχωροῦμεν ἀκάθεκτοι!...

Ὁ στρατός μας ἀνατρέπει διαδοχικῶς τὰ ἐχθρικὰ τμήματα!... Ἡ ἐχθρικὴ γραμμὴ διασπᾶται, καὶ τὸ εὐζωνικὸν — τὸ ἡρωϊκὸν αὐτὸ σῶμα — κυριεύει μὲ τὴν λόγχην μίαν ὁλόκληρον πυροβολαρχίαν...

Τὰ Γιαννιτσὰ εὑρίσκονται πλέον ἐν ὄψει...

Ὁ ἐχθρὸς ἐξ ὅλων τῶν σημείων σπεύδει πρὸς αὐτά... Οἱ Ἕλληνες ἀκολουθοῦν καὶ εἰς τὴν τουρκικὴν συνοικίαν συνάπτεται νέος ἀγὼν ἐκ τοῦ συστάδην!

Εἶναι πλέον ἡ 11 πρὸ μεσημβρίας.

Ἡ ἑλληνικὴ νίκη εἶναι πλήρης. Ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἔχει πλέον ἡττηθῆ καὶ ἐγκαταλείπει τὴν πόλιν τρεπόμενος πρὸς τὸν Ἀξιόν. Ἡ φυγή του εἶναι ἄτακτος.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μάχης ἦτο θριαμβευτικὸν διὰ τοὺς Ἕλληνας: Αἰχμάλωτοι 3.000. Πολλὰ λάφυρα, μεταξὺ τῶν ὁποίων 14 πυροβόλα καὶ 4 πολυβόλα... Τὸ πεδίον τῆς μάχης παρουσιάζει μακάβριον θέαμα... Ὅπου καὶ ἂν κυττάξῃ κανεὶς δὲν βλέπει παρὰ εἰκόνες φρίκης... Σάρκινοι μᾶζαι καὶ τεμάχια παραμορφωμένων ἀνθρωπίνων μελῶν... Καὶ εἰς τοὺς δύο ἀντιπάλους εἶχε στοιχίσει ἀκριβὰ καὶ ἡ ἐπίθεσις καὶ ἡ ἀντίστασις...

Εὐλογημένοι ὅμως ἐκεῖνοι ποὺ ἔπεσαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος των.

* * *

Καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος, Διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου, ὁ Κωνσταντῖνος, ἀναγγέλλει διὰ τῶν ἑξῆς εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Κυβέρνησιν τὴν νίκην τῶν Γιαννιτσῶν:

«Ἐκ Γενικοῦ Στρατηγείου Γιαννιτσῶν. Μεσημβρία 21 Ὀκτωβρίου 1912. Βασιλέα, Πρωθυπουργόν.

»Ὁ ἐχθρὸς ὁ ἀντισταθεὶς καθ' ἡμῶν εἰς Γιαννιτσὰ ἀπετελεῖτο ἐξ ὁλοκλήρου τῆς Μεραρχίας Σερρῶν καὶ πλείστων ἄλλων τμημάτων δυνάμεως 25.000 ἀδρῶν μετὰ 27—40 πυροβόλων. Ἡττηθεὶς καὶ καταδιωχθεὶς ἀπ' εὐθείας διὰ τοῦ κέντρου μου καὶ πλαγίως διὰ τοῦ ἄκρου δεξιοῦ μου εἰς Γιδᾶ ἀποσυνετέθη. Εἰς Γιαννιτσὰ ἡλώθησαν περὶ τὰ 14 πυροβόλα, 4 πολυβόλα καὶ πλῆθος αἰχμαλώτων. Ὁλόκληρος λόχος κατέθεσε τὰ ὅπλα!... Ἀπώλειαι ἐχθροῦ μεγάλαι! Πλῆθος νεκρῶν καλύπτει τὰ πέριξ τῶν Γιαννιτσῶν. Ἡ ὁδὸς Γιαννιτσῶν—Θεσσαλονίκης εἶναι κατεσπαρμένη δι' ὑλικοῦ ἀτάκτως φεύγοντος ἐχθροῦ. Ἀγνοῶ εἰσέτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διὰ γεφυρῶν Καρά-Ἀσμάκ καταδιώξεως. Περὶ ἀπωλειῶν τηλεγραφήσω ἅμα συγκεντρωθοῦν πληροφορίαι.

Κωνσταντῖνος Διάδοχος»

Ἡ περιφανὴς νίκη τῶν Γιαννιτσῶν εἶχε διανοίξει τὸν δρόμον πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἡ μυροβόλος πόλις τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἀναμένει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὴν ἐλευθερίαν της. Καὶ δὲν θὰ ἀργήσῃ... Ὁ Διάδοχος θὰ εἰσέλθῃ μετ' οὐ πολὺ νικητὴς καὶ θριαμβευτής.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Ανεβαίναμε ἀπὸ τὴ μονὴ Μεγίστης Λαύρας πρὸς τὴν ἔρημο τοῦ ἁγίου Βασιλείου, κοντὰ στὴν κορυφὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐκεῖ ποὺ μονάζουν οἱ ἁγιώτερες φυσιογνωμίες τῶν ἀσκητῶν. Τὸ στρατὶ περνᾶ ὅλο ἀνηφοριὲς καὶ ἀπόκρημνα φαράγγια ποὺ προξενοῦν τὸν ἴλιγγο καὶ ὁ δρόμος ὡς ἐκεῖ διαρκεῖ πέντε πάνω - κάτω ὧρες, μὲ τὸ μουλάρι. Ἀποζημιώνεται ὅμως ὁ προσκυνητὴς ἀπὸ τὸ γαλανὸ δρᾶμα τοῦ Αἰγαίου καὶ ἀπὸ τὴν εὐλογημένη βλάστησι ποὺ στέλνει τὸ ἄρωμα τῆς βαλεριάνας, τῆς μυρτιᾶς, τοῦ θυμαριοῦ καὶ γεμίζει τὴν ψυχὴ μὲ ἁγνὰ αἰσθήματα. Στὸ δρόμο ὁ πατὴρ Νεκτάριος, ὁ ἀγωγιάτης τοῦ μοναστηριοῦ, δὲν ἔπαυε νὰ μᾶς δείχνῃ τὶς σπηλιὲς τῶν ἁγίων, ποὺ ἀσκήτεψαν στοὺς τόπους αὐτοὺς χίλια χρόνια πρὶν καὶ τοὺς ἱεροὺς θρύλους ποὺ στολίζουν κάθε σπιθαμὴ τοῦ ἁγιασμένου ὄρους. Μᾶς διηγεῖτο ἀκόμη καὶ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς σοφοὺς μύθους ποὺ ἔφτιαξεν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ἡ ἁγιορειτικὴ φιλολογία. Οἱ μῦθοι αὐτοὶ εἶναι πραγματικὰ ἀριστουργήματα χριστιανικῆς σοφίας καὶ ἀναφέρουμε ὅσους μπορέσαμε νὰ θυμηθοῦμε. Ἦταν κάποτε, λέει, μιὰ χριστιανὴ κυρία ποὺ ἤθελε νὰ γνωρίσῃ ζωντανὸ τὸν Ἰησοῦ. Ἔτσι κάθε βράδυ, πρὶν πλαγιάσῃ, τὸ ζητοῦσε στὴν προσευχή της: «Χριστούλη μου, ἔλεγε, νὰ ἔλθῃς μιὰ μέρα νὰ σοῦ κάμω τὸ τραπέζι». Ὁ Κύριος ἄκουσε τὴ δέησί της καὶ παρουσιάστηκε στ' ὄνειρό της. «Τὴν Κυριακὴ θὰ ἔλθω καὶ νὰ μὲ περιμένῃς». Ὅλο χαρὲς πιὰ ἡ κυρία, ἄλλο δὲν ἔκανε παρὰ ἑτοιμασίες γιὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὸν υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Θὰ ἐστόλιζε τὸ σπίτι, θἄστρωνε χαλιὰ στὴν πόρτα καὶ τὴ σκάλα, θἄφτιαχνε τὰ καλλίτερα ἐδέσματα γιὰ νὰ εὐχαριστηθῇ μὲ τὸ παραπάνω ὁ ὑπερκόσμιος ἐπισκέπτης. Τὴν Κυριακὴ τὸ πρωῒ ἄρχισε τὶς τελευταῖες ἑτοιμασίες: Ἔπλενε τὴν αὐλή, στόλιζε μὲ γάστρες τὸ κεφαλόσκαλο. Τὴν ὥρα κείνη μιὰ δυνατὴ βροχὴ ἔπεφτε ἔξω κι' ἕνα μικρὸ ζαρωμένο, κουρελιάρικο καὶ ἄντυτο παιδάκι ζήτησε νὰ σταθῇ λίγο στὴ στέγη ὥσπου νὰ πάψῃ ἡ νεροποντή. «Φύγε, φύγε, τοῦ φώναζε ἡ κυρία ὠργισμένη, φύγε, μὴ μοῦ λερώνεις τὶς σκάλες γιατὶ περιμένω τὸ Χριστό...». Ἔφυγε τρομαγμένο τὸ παιδάκι καὶ σὲ λίγο φάνηκε ἕνας φτωχὸς γέροντας: «Κυρία, ἱκέτευε, δῶσε μου λίγο ψωμί, ἔχω νὰ φάω δυὸ μέρες, πεινῶ...». Ἡ «Χριστιανὴ» τὸν ἔδιωξε μὲ τὸν ἴδιον τρόπο. «Μὴ μὲ χασομερᾷς, φύγε γρήγορα γιατὶ περιμένω ἕναν τρανὸ μουσαφίρη, τὸ Χριστό...». Ἔφυγε λυπημένος κι' ὁ γέροντας. Ὕστερα ἡ κυρία πῆγε στὴν κουζίνα κι' ἄρχισε νὰ βάζῃ τὶς χύτρες στὴ φωτιά. Κι' ὅλο σκεφτόταν κι' ὅλο παράδερνε ὁ νοῦς της ποιὸ τάχα ἀπ' ὅλα τὰ ἐδέσματα θ' ἄρεσε καλλίτερα στὸν μεγάλο ἐπισκέπτη. Εἶχε πιὰ φτάσει τὸ ἀπόγευμα, τὰ ἐδέσματα κρύωναν στὴν κουζίνα κι' ὁ Χριστὸς δὲν εἶχε φανῆ. Θἄρθῃ, φαίνεται, τὸ βράδι, σκεφτόταν ἡ κυρία κι' ἄρχισε νὰ φτιάχνῃ καὶ ἄλλα φαγητά. Τότε χτύπησε τὴν πόρτα μιὰ γρηούλα: «Κυρία μου χριστιανή, ὁ ἄντρας μου εἶναι στὴ φυλακὴ καὶ τὸ παιδί μου ἄρρωστο, δός μου λίγο γάλα, ν' ἁγιάσουν τὰ πεθαμένα σου..». Ὠργίστηκεν ἡ κυρία: «Ἄφησέ με ἥσυχη, τῆς φώναξε, ἐγὼ εἶμαι στενοχωρημένη ποὺ περίμενα ἕνα Μεγάλον ἐπισκέπτη κι' ἀκόμη δὲν ἦλθε, φύγε, φύγε γρήγορα...». Κι' ὅλο ἑτοίμαζε ἡ χριστιανὴ κυρία κι' ὅλο περίμενε τὴν ἅγια ὥρα ποὺ θὰ φαινόταν στὴν πόρτα της ἡ μορφὴ τοῦ Ναζωραίου. Ἔφτασεν ὅμως τὸ βράδι, πῆρε νύχτα, ἦλθαν τὰ μεσάνυχτα, ἡσύχασεν ἡ πλάσι, μαρμάρωσαν τὰ φαγιὰ στὴν κουζίνα κι' ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δὲν εἶχε φανῆ. Λυπημένη ἡ κυρία ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ, ἀφοῦ ἔκαμε στὴν εἰκόνα του τὸ παράπονό της. «Χριστούλη μου γιατὶ δὲν ἦλθες, ἐγὼ ἡ ἄμοιρη σὲ περίμενα κι' εἶχα στολίσει τὸ σπίτι κι' ἔφτιαξα ὡραῖα φαγητά...». Τὴν εἶχε πιὰ πάρει ὁ ὕπνος ὅταν φάνηκε στ' ὄνειρό της ἡ γλυκειὰ μορφὴ τοῦ Ναζωραίου: «Χριστούλη μου, γιατὶ δὲν ἦλθες, μὲ γέλασες τὴν ἄμοιρη...». «Ἔχεις λάθος, τῆς εἶπεν ὁ Χριστός, ἦλθα τρεῖς φορὲς καὶ τὶς τρεῖς μ' ἔδιωξες μὲ κακὸν τρόπο. Καὶ τὸ παιδάκι ποὺ σοῦ ζήτησε στέγη καὶ ὁ γεροντάκος ποὺ σοῦ ζήτησε ψωμὶ καὶ ἡ γρηούλα ποὺ σοῦ ζήτησε φάρμακο γιὰ τὸ ἄρρωστο παιδί της, ἤμουν ἐγώ, ὁ Χριστός! Γι' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς τοὺς ἀδελφούς μου, σοῦ ζήτησα νὰ κάνῃς τὰ φαγιὰ καὶ τὰ στολίδια...».

Τί σᾶς λέει τὸ διαμαντάκι αὐτό; Ἰδέτε κι' ἕνα ἀκόμη ποὺ δείχνει πόσον ὁ ἄνθρωπος ἀγαπάει τὴν πρόσκαιρη τούτη ζωὴ καὶ πόσο δύσκολα νοιάζεται γιὰ τὴν αἰωνιότητα: Ἕνας γέρος ξυλοκόπος γυρνοῦσεν ἀπὸ τὸ δάσος καὶ στὴ μέση τοῦ δρόμου κάθησε σ' ἕνα λιθάρι νὰ ξεκουρασθῇ. Ἦταν πολὺ εὐσεβὴς καὶ κείνη τὴν ὥρα βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ σκεφθῇ πόσο μάταια κύλησε καὶ χάθηκεν ὅλη του ἡ ζωή.«Θεούλη μου, εἶπε, κουράστηκα πιὰ νὰ βλέπω τὴ ματαιότητα τοῦ κόσμου, στεῖλε τούτη τὴ στιγμὴ τὸν ἄγγελο νὰ μὲ ἀναπαύσῃ...». Καί, νὰ τὸ θᾶμα, ὁ ἄγγελος παρουσιάστηκε μπροστά του.«Ἦλθα νὰ σὲ ἀναπαύσω, καθὼς ἐζήτησες, τοῦ εἶπε».Ὁ γέρος ξυλοκόπος σκέφθηκε λιγάκι κι' ὕστερα παρακάλεσε τὸν ἀπεσταλμένο τοῦ Θεοῦ: «Κάμε μου τὴ χάρι, ἱκέτευσε, ἄφησέ με νὰ πάω τὰ ξύλα στὸ σπίτι κι' ὕστερα μὲ παίρνεις...».

Αὐτὸ τὸ λένε γιὰ νὰ δείξουν πόσο ἡ ζωὴ εἶναι γλυκειὰ καὶ τὴν τελευταία στιγμὴ καὶ πόσο βαθειὰ πίστι στὴν χριστιανικὴ σοφία πρέπει νἄχῃ ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ νικήσῃ τὸ θάνατο. Διαβάστε κι' ἕναν ἀκόμη ἀπὸ τοὺς ὡραίους αὐτοὺς μύθους: Ἦταν ἕνας πλούσιος ποὺ πίστευεν ὅτι ὅλη ἡ ζωὴ κι' ὅλη ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου βρίσκεται μέσα στὰ γεμᾶτα συρτάρια τοῦ χρηματοκιβωτίου του. Μιὰ μέρα, ἐνῷ καθόταν μὲ τὸ μειδίαμα τοῦ εὐχαριστημένου καὶ μετροῦσε τὶς δέσμες μὲ τὶς λίρες, φάνηκε στὴν πόρτα ὁ Χριστός:

— Συγγνώμην, κύριε πλούσιε, τοῦ εἶπε, μὲ ἀφίνετε λίγες στιγμὲς νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς σας;

— Δὲν εὐκαιρῶ δυστυχῶς, δὲν εὐκαιρῶ, εἶπεν ὁ πλούσιος, ἔχω νὰ μετρήσω τὰ κεφάλαιά μου...

Πέρασε λίγος καιρὸς κι' ὁ πλούσιος ἔπεσε βαρειὰ ἄρρωστος. Ἔτσι καθὼς ἦταν ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι, μὲ τοὺς ἐπιδέσμους στὸ κεφάλι καὶ τὰ μέλη του βαρειὰ ἀπὸ τὸν πόνο τῆς ἀρρώστειας καὶ τὴν ἀγωνία τοῦ θανάτου, εἶδε νὰ φαίνεται στὴν πόρτα ἡ ψυχρὴ μορφὴ τοῦ Χάρου:

— Σὲ παρακαλῶ, Χάροντα, ἄρχισε νὰ ἱκετεύῃ, ἄφησέ με λίγον καιρὸ ἀκόμη, θέλω νὰ φροντίσω γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μου...

— Δυστυχῶς δὲν εὐκαιρῶ, δὲν εὐκαιρῶ, ἀπήντησεν ὁ Χάρος καὶ τοῦ πῆρε τὴν ψυχή.

Ἔτσι, μὲ τὶς ἀφηγήσεις αὐτές, προχωρούσαμε πρὸς τὶς ἁγιασμένες πλαγιὲς τοῦ Ἄθω. **Ἰω. Καζαντζάκης**

Αὐλὴ τοῦ Μοναστηριοῦ τῆς Μεγίστης Λαύρας, ὅπου ἐμόνασεν ὁ Ἀθανάσιος, ὁ πνευματικὸς πατὴρ τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ.

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Βρὲ βρὲ ἕνα χρυσωμένο λεκτίκιο... Καμμιὰ ἀρχόντισσα θἆναι.... Κοίτα τὶ βάγιες τὴ συντροφεύουν...: Ἀμ ἐκεῖνοι πάλι οἱ δοῦλοι ποὺ ἀκλουθᾶνε!..

Ἀπὸ τὸ λεκτίκιο πρόβαλε ἕνα γυναίκειο κεφάλι μὲ διάφανη καλύπτρα ποὺ τὴν παραμέρισε ὅμως μὲ τὸ χέρι καὶ ρώτησε ἕνα περαστικό:

— Ἐδῶ εἶναι τῆς κυρὰ Σταύραινας τὸ σπίτι;

— Ναί, ἀρχόντισσά μου, ἀπάντησε ἐκεῖνος πρόθυμα καὶ μὲ σεβασμό... Ἐδῶ εἶναι.

— Χτύπησε! πρόσταξε μιὰ βάγια.

Μὰ πρὶν προφτάση τούτη καλὰ καλὰ νὰ κάμη κατὰ τὴν προσταγὴ τῆς κυρᾶς της, ἡ Σταύραινα κατέβηκε μὲ τέτοια βιάση τὰ σκαλιὰ ποὺ παρὰ λίγο νὰ τσακιστῆ.

Ἄνοιξε καὶ βρέθηκε μπροστὰ στὴ Χρυσοβέργαινα· τὴν ἀναγνώρισε ἀμέσως.

Ἡ Χρυσοβέργαινα εἶχε χηρέψει πολὺ νέα καὶ καθὼς ἦταν ὄμορφη καὶ περιποιημένη γυναίκα ἔμοιαζε σὰν κοπελούδα. Ἄσπρη καὶ παχουλὴ ὅπως δὰ οἱ ἀρχόντισσες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ποὺ μένανε κλεισμένες νὰ μὴν τὶς δῆ ἥλιου μάτι. Ὡς τόσο τὴν ἀσπράδα τούτη, ποὺ ἦταν σὰν τὴν ἀσπράδα τοῦ κρίνου, τὴν ἔκοβαν δυὸ κόκκινα ρόδα στὰ μάγουλα ἀπὸ διαλεχτὸ ψιμύθι, μὲ τόση τέχνη καμωμένα ποὺ ἔμοιαζαν νἆναι φυσικά... Τὰ φρύδια ὕστερα λεπτὰ καὶ μαῦρα, καμαρωτά, σὰν τόξα γυρισμένα ἔσμιγαν πάνω ἀπὸ τὴ μύτη· ἦταν τότε τῆς μόδας ἡ συνήθεια τούτη παρμένη ἀπὸ τὶς ὄμορφες τοῦ Ἰσπαχάν. Τὰ μπράτσα της ἦταν γιομᾶτα ἀπὸ βραχόλια ποὺ ντιντινίζαν καθὼς κουνοῦσε τὰ χέρια της· καὶ τὰ κουνοῦσε τόσο συχνά, ἴσως γιὰ νὰ στραφταλίζουν τὰ πετράδια τῶν δαχτυλιδιῶν της, καὶ μὲ τέτοια πιτηδειοσύνη ἀποχτημένη ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν παλατιανὴ ἀρχοντοπούλα, ποὺ καὶ ἡ κίνηση τούτη σοῦ φάνταζε φυσικὴ καὶ μάλιστα γεμάτη χάρη.

Βέβαια ἡ Χρυσοβέργαινα, σὰ χήρα ποὺ ἦταν, μὲ τὸ νὰ ντύνεται ἔτσι ἔδινε ἀφορμὴ σὲ λόγια· γιατὶ ἡ γυναίκα ποὺ ἔχασε τὸν ἄντρα της εἶχε χρέος νὰ βουτηχτῆ στὰ μαῦρα, μονάχα στὴν ἐκκλησιὰ νὰ πηγαίνη καὶ μήτε ἐκεῖ νὰ μὴ σηκώνη τὰ μάτια της ποτὲς νὰ κοιτάξη ἄνθρωπο. Ἔχασε τὸ ἀποκούμπι καὶ τὴ χαρά της, τί εἶχε πιὰ νὰ περιμένη: «Καλὴ ψυχή!» τῆς λέγανε σὰ θέλανε νὰ τὴν εὐχηθοῦν. Ἡ Χρυσοβέργαινα ὅμως μ' ὅλο ποὺ λάτρευε τὸν ἄντρα της δὲν εἶχε καθόλου σκοπὸ «νὰ μπῆ ἀπὸ ζωντανὴ στὸν Ἄδη», καθὼς ἔλεγε... Καὶ δὲν ἔνοιωθε καθόλου πὼς ἦταν ἔρημη, παντέρημη στὸν κόσμο... Εἶχε τὸ γιό της! Τί ἄλλο ἤθελε; Ἂν ζοῦσε βέβαια καὶ ὁ ἄντρας της θἆταν τρισευτυχισμένη μά... ἀφοῦ ἦταν θέλημα Θεοῦ νὰ τὸν χάση;

Ἡ φιλοσοφία της ἦταν ἁπλῆ, βγαλμένη ἀπὸ τὰ καλὰ καὶ πρόσχαρα φυσικά της..:

«Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νἆναι εὐχαριστημένος μὲ τὸ βρισκούμενο. Ἡ ζωὴ εἶναι θεϊκὸ δῶρο κι' εἶναι ἁμαρτία νὰ τ' ἀπορρίχνη κανεὶς καὶ νὰ τὸ καταφρονᾶ. Ἐγὼ ἔτσι νοιώθω καὶ μιὰ ποὺ νοιώθω ἔτσι γιατὶ πρέπει τάχα νὰ ὑποκρίνωμαι; Ὁ Κύριος πιότερο ἀπ' ὅλα στὸν κόσμο τοῦτο ἐμίσησε τὴν ὑποκρισία... Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί! ἔτσι δὲν ἔλεγε; Γιατί πρέπει ναὶ καὶ καλὰ νὰ λέω πὼς ἡ ζωὴ εἶναι λειβάδι δακρύων μιὰ καὶ ὁ γιός μου στὸ λειβάδι τοῦτο ἀνθεῖ καὶ λουλουδίζει»;

Κράτησε λοιπὸν τὰ παλατιανά της συνήθεια νὰ στολίζεται καὶ νὰ βάφεται κι' ὁποιανοῦ ἀρέσει.

Ἡ Χρυσοβέργαινα πρόθυμα πάντα βοηθοῦσε τὴν κακομοιριά, φτάνει νὰ τὴν ἔβλεπε ἢ νὰ τὴν φανταζόταν, γιατὶ τραβηγμένη στὸ ἀρχοντικό της καὶ δοσμένη ὁλόκληρη στὴν ἀγάπη τοῦ μοναχογιοῦ της δὲν εἶχε καιρὸ καὶ εὐκαιρία νὰ τὴν ἀπαντήση. Ὡς τόσο ἅμα ἔφταναν ὡς τὴν πόρτα της οἱ φτωχοὶ δὲν ἔφευγαν ποτὲς μὲ ἄδειανὰ χέρια. Στὴν περίσταση ὅμως τούτη δὲν ἐρχόταν στὸ σπίτι τῆς κυρὰ Σταύραινας ἔτσι ἁπλᾶ παρακινημένη ἀπὸ τὴν καλή της καρδιά. Ὁ Μιχαὴλ τὴν εἶχε παρακαλέσει μ' ἕναν τρόπο τόσο γλυκὸ καὶ κοιτάζοντάς την στὰ μάτια, σὰ νὰ ἀνυπομονοῦσε νὰ δῆ ἐκεῖ μέσα τὸ «ναὶ» πρὶν ἀκόμα ἀνοίξουν τὰ χείλη της νὰ τὸ προφέρουν... Ἦταν λοιπὸν θέλημα τοῦ κανακάρη της, ποὺ θὰ πῆ προσταγὴ ὄχι μονάχα γι' αὐτὴν παρὰ γιὰ ὅλον τὸν κόσμο... κι' ἂν ἕνας, ὅποιος καὶ νἆταν, τῆς ἔφερνε ἀντίρρηση θὰ μποροῦσε καὶ μὲ τὴ βία ἀκόμη νὰ πάρη τὸν Ἀθανάσιο, γιατὶ μὲ τέτοια ἀπόφαση ἔφτασε ἐδῶ πέρα πρωὶ - πρωὶ σὰ σίφουνας...

Ἐκείνη θέλησε ν' ἀρνηθῆ.

Ἡ ἀρχόντισα κατέβηκε ἀπὸ τὸ λεκτίκιο της κι' ἔκανε τόση φασαρία δίνοντας ὁλοῦθε προσταγὲς ποὺ βγῆκαν οἱ γειτόνισσες ἀπὸ τὰ παράθυρα — δὲν ἤθελαν δὰ καὶ πολὺ γιατὶ πάντα πίσω ἀπ' αὐτὰ παραμόνευαν — καὶ μερικοὶ ἐργατικοὶ ποὺ πήγαιναν στὴ δουλειά τους στάθηκαν χαζεύοντας καὶ ρωτῶντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλο τί τρέχει...

— Ἐλόγου σου εἶσαι ἡ κυρὰ Σταύραινα; ρώτησε μ' ἕναν τρόπο ἀπότομο ποὺ εἶχε σὰ ν' ἀψηφοῦσε τὸ συνομιλητή της.

— Ναῖσκε, ἀρχόντισσά μου, στὴν προσταγή σου. Ἐγὼ εἶμαι...

— Παραμέρισε λοιπὸν νὰ περάσουν μέσα οἱ ἄνθρωποί μου...

Καὶ λέγοντας τοῦτα μπῆκε πρώτη στὴν πλακοστρωμένη αὐλή.

— Ποῦ εἶναι;

— Ποιός; ρώτησε ἡ κυρὰ Σταύραινα φοβισμένη ἀπὸ τὸν τρόπο της... Ποιὸς κυρά μου;

— Αὐτός... ὁ ἄρρωστος... ὁ Ἀθανάσιος... Πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ σου πὼς θὰ τὸν ἀφήσω ἐδῶ πέρα; Καλὴ κι' ἄξια εἶσαι μὰ δὲ μπορεῖς βέβαια νὰ τοῦ φέρνης γιατρὸ κάθε μέρα... Χρειάζονται ἔξοδα... Καὶ τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς ἅμα θὲς νὰ κάμης ἕνα καλὸ δὲ ρωτᾶς κανένα.

— Μὰ νὰ ξυπνήσουμε τὸ Γρηγόρη.

— Νά τα μας! Θὰ πάρωμε τώρα γνώμη κι' ἀπὸ τὰ μωρά...

Ὁ Γρηγόρης πραγματικὰ ὕστερα ἀπὸ τόσες συγκινήσεις καὶ ξενυχτισμένος καθὼς ἦταν, κοιμήθηκε τόσο βαρειὰ ποὺ δὲν ξύπνησε παρὰ ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα κι' ἀφοῦ πιὰ ὅλα εἶχαν τελειώσει...

Ἡ Χρυσοβέργαινα φεύγοντας ἔβγαλε ἕνα σμαράγδι ποὺ φοροῦσε στὸ ἀριστερό της χέρι καὶ τὸ ἔδωσε στὴν κυρὰ Σταύραινα... Ἐκείνη θέλησε ν' ἀρνηθῆ μὰ ἡ ἀρχόντισσα δὲν τῆς ἀφῆκε καιρὸ καὶ τῆς τὸ πέρασε ἡ ἴδια στὸ δάχτυλο.

— Μὴ φοβᾶσαι, τῆς εἶπε, δὲ θὰ λιγοστέψη ὁ μισθός σου στὸν ἄλλο κόσμο. Κι' ὕστερα τοῦτο ποὺ βλέπεις εἶναι ὁ ἀρραβῶνας τῆς φιλιᾶς μας... Νέα γυναίκα εἶμαι ἀκόμα κι' ἂς ἔχω γιὸ ποὺ μὲ περνάει στὸ μπόϊ... Κανέναν δὲν ἔχω στὸ πλευρό μου... ἕναν ξερὸν ἀδερφὸ μονάχα, μὰ κι' αὐτὸς ἀγρὸν ἀγόρασε... ποῦ νὰ καταλάβη ἀπὸ γυναίκειους πόνους. Ἔχω τὴν ἀνάγκη σου λοιπὸν γιὰ νὰ μοῦ δίνης βουλὴ στὸ κάθε τί καὶ νὰ μὲ παρα-

[illegible]

Καὶ λέγοντας τοῦτα τὰ λόγια φίλησε γοργὰ τὴν κυρὰ Σταύραινα μιὰ ἀπὸ τὸ ἕνα μάγουλο, μιὰ ἀπὸ τ' ἄλλο, ἀνέβηκε στὸ λεκτίκιο κι' ἔφυγε συντροφεμένη ἀπὸ τὶς βάγιες της... Οἱ δοῦλοι εἶχαν φύγει κιόλας σηκώνοντας τὸν Ἀθανάσιο σ' ἕνα φορεῖο.

Ὅλα τοῦτα τέλειωσαν ἄψε σβῦσε... Ἡ κυρὰ Σταύραινα ἀπόμεινε μονάχη στὴ μέση τῆς αὐλῆς σὰ χαμένη καὶ μιὰ κοίταζε τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα, μιὰ τὸ σμαράγδι ποὺ ἀστραποβολοῦσε στὸ χέρι της. Δὲν μποροῦσε ἀκόμα νὰ τὸ χωνέψη.

— Χρυσῆ καρδιά, εἶπε ὕστερα... Καὶ νὰ δῆς ποὺ ἦταν τὰ μάτια της δακρυσμένα σὰ μοὔλεγε τὰ στερνά της λόγια... Ἡ ὀρφανούλα μου!

Ὅταν ξύπνησε ὁ Γρηγόρης βρέθηκε, ὅπως λέμε, μπροστὰ σὲ «τετελεσμένα γεγονότα» καὶ δὲν δυσκολεύτηκε καθόλου νὰ καταλάβη γιατὶ βιάστηκε τόσο πολὺ ἡ Χρυσοβέργαινα καὶ γιατὶ δὲ ζήτησαν καθόλου τὴ γνώμη του... Οἱ φίλοι του μὲ μιὰ ἁπλὴ καὶ γενναία χειρονομία ἔλυναν τὸ πρόβλημα ποὺ τὸν βασάνιζε καθὼς ἄλλοτε ὁ Ἀλέξανδρος τὸν γόρδιο δεσμό. Τὸ χρέος ποὺ δὲν μποροῦσε μὲ κανένα τρόπο νὰ παραβλέψη κι' ἂς σηκωνόταν μπροστά του σὰν ἕνα φράγμα σκοτεινὸ ποὺ τοῦ ἔκοβε τὸ δρόμο τοῦ ὀνείρου... πάει ἔλυσε, θαρρεῖς κι' ἦταν πάχνη, κι' αὐτὸς τὸ νόμιζε βουνὸ ἀδιάβατο. Ἡ φιλία, σὰν τὸ ζεστὸ καλοκαιριάτικο ἥλιο στὴν περίσταση τούτη ἔκαμε τὸ θαῦμα της. Ὁ Γρηγόρης κοίταξε τὸ δαχτυλίδι ποὺ ἦταν τὸ σύμβολο τῆς θαυματουργῆς αὐτῆς φιλίας μὲ τὰ τρία ἀρχαϊκὰ γράμματα Γ. Μ. Δ. μέσα σὲ τρίγωνο, τὸ κοίταξε μὲ δακρυσμένα ἀπὸ εὐγνωμοσύνη μάτια... Ὕστερα τὄφερε στὰ χείλη του καὶ τὸ φίλησε.

«Δυνατὴ σὰν τὴν ἀγάπη ποὺ χρωστᾶμε στὸ Θεό, στὴν Πατρίδα καὶ τὸν Αὐτοκράτορα!» ψιθύρισε.

Ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ Δημήτρης ἔφτασαν ὕστερα ἀπὸ λίγο...

[illegible]

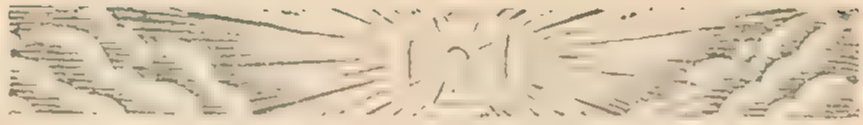
...τό, θὰ τὄχη, εἶπε ἡ Χρυσοβέργαινα... κι' ἅμα σηκωθῆ βλέπουμε. Ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ ἀνθρώπους στὴ δούλεψή μου, τίμιους καὶ ἔμπιστους, καὶ τοῦτος δῶ εἶναι ὅ,τι μοῦ χρειάζεται...

— Μὴν ἔχεις λοιπὸν καμμιὰ ἔγνοια, πρόσθεσε ὁ Μιχαήλ. Ὁ Ἀθανάσιος βρίσκεται στὰ καλύτερα χέρια κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο θὰ μπορέση κιόλας νὰ σοῦ γράψη...

— Γιατὶ νὰ μοῦ γράψη; ρώτησε μὲ ἀπορία ὁ Γρηγόρης.

Γιατί... γιατί... ἔχομε κι' ἄλλα μαντᾶτα νὰ σοῦ ποῦμε, ἀκόμα πιὸ εὐχάριστα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἡ ὁποία εἶναι εἰς τὰ ἀπέναντι τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἀφοῦ βγῆκε εἰς τὴν ξηρὰν οὗτος τὸν συνήντησε κάποιος ἀπὸ τὴν πόλιν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἦτο δαιμονισμένος καὶ οὔτε φορέματα ἐφοροῦσε οὔτε εἰς τὴν οἰκίαν του διέμενε, ἀλλὰ μέσα στὸ νεκροταφεῖο. Ἐνῷ δὲ εἶδε τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀφοῦ ἔβγαλε δυνατὰς φωνὰς ἔπεσε μπροστά του καὶ τοῦ ἔλεγε μεγαλοφώνως: Τί σχέσις ὑπάρχει μεταξύ μας Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ ἐπουρανίου Θεοῦ; Σὲ παρακαλῶ μὴ μὲ βασανίσῃς. Τότε (ὁ Ἰησοῦς) διέταξε τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα νὰ ἐξέλθη ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Διότι ἀπὸ πολλὰ ἔτη εἶχεν ἁρπάσει αὐτὸν καὶ τὸν ἔδεναν μὲ ἁλυσίδας καὶ τὸν ἐφύλατταν δεσμευμένον καὶ ἐνῷ ἔσπαγε τὰ δεσμά του ἐφέρετο ἀπὸ τὰ δαιμόνια εἰς μέρη ἀκατοίκητα. Ὁ Ἰησοῦς τότε τὸν ἠρώτησε μὲ αὐτὰ τὰ λόγια: Πῶς σὲ λένε; Ἐκεῖνος δὲ ἀπήντησε ὅτι λέγεται λεγεών, διότι πολλὰ δαιμόνια εἶχε μέσα του, καὶ συγχρόνως τὸν παρεκάλει νὰ μὴ διατάξη αὐτὰ νὰ φύγουν εἰς τὸ βάραθρον. Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἕνα κοπάδι [illegible] τὸ ὄρος. Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψη εἰς αὐτὰ νὰ μποῦν εἰς τοὺς χοίρους. Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς τὸ ἐπέτρεψε. Ἀφοῦ δὲ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθαν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, ἐμπῆκαν μέσα εἰς τοὺς χοίρους καὶ ἀμέσως ὅλο τὸ κοπάδι ἔτρεξε εἰς τὸν κρημνὸν καὶ ἐπνίγηκεν εἰς [illegible] λίμνην. Ἀφοῦ εἶδαν ὅμως αὐτὸ οἱ βοσκοὶ τῶν χοίρων ἔφυγαν καὶ ἔκαμαν γνωστὸν τοῦτο εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὰ χωράφια. Καὶ οἱ κάτοικοι ἐξῆλθον διὰ νὰ ἰδοῦν τὸ συμβάν. Καὶ πράγματι οὗτοι ἀφοῦ ἐπλησίασαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν εὗρον τὸν πρὸ ὀλίγου δαιμονισμένον νὰ κάθεται κοντὰ εἰς τὸν Ἰησοῦν μὲ ἐνδύματα καὶ νὰ εἶναι ἥσυχος, αὐτοὶ δὲ ἐφοβήθησαν. Τοὺς διηγήθησαν δὲ ἐκεῖνοι ποὺ ἦσαν παρόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισμένος. Τότε παρεκάλεσαν τὸν Ἰησοῦν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς τῶν Γαδάρων νὰ φύγη ἀπ' ἐκεῖ διότι τοὺς κατέλαβε ὅλους φόβος πολύς. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ ἐμπῆκε εἰς τὸ πλοῖον ἔφυγεν ἀπ' ἐκεῖ. Τὸν παρακαλοῦσε δὲ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε βγάλει τὰ δαιμόνια νὰ μείνη κοντά του. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως τὸν ἄφησε λέγοντάς του: Γύρισε πίσω στὸ σπίτι σου καὶ διηγήσου ὅσα σοῦ ἔκαμεν ὁ Θεός. Κα[illegible] τὴν πόλιν του καὶ διη[illegible]ῖτο εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους [illegible]τῆς ὅλα ἐκεῖνα ποὺ τοῦ ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας. Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύ[illegible] τοῦ Ὑψίστου; [illegible] Πα[illegible]ειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκα[illegible] Πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων [illegible] Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγ[illegible] βοσκομένων ἐν τ[illegible] κάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρε[illegible]ν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, [illegible] γέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λί[illegible]μνην καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ [illegible]κοντες τὸ γεγενημένον [illegible] ἀπήγγειλαν εἰς τὴν π[illegible]

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Περιστάσεις καὶ εὐκαιρίας διὰ νὰ σωθῆ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν ὁ Θεὸς παρέχει ἀνεξαιρέτως εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐπωφελοῦνται ὅλοι αὐτὰς τὰς περιστάσεις. Τοῦτο τὸ βλέπομεν ἀπὸ τὸ αὐριανὸν Εὐαγγέλιον. Διότι ἐνῷ οἱ Γαδαρηνοὶ εὗρον τὴν εὐκαιρία[illegible]θοῦν, αὐτοὶ μολονότι εἶδαν τὸ μέγα θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ δὲν [illegible] νὰ [illegible]

[illegible]ἄπειροι περιστάσεις διὰ νὰ σωθῆ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν παρουσιάζονται. Πρώτη δὲ καὶ ἡ πιὸ μεγάλη ἀπ' αὐτὰς εἶναι τὸ κήρυγμα τοῦ ἁγίου τοῦ Χριστοῦ Εὐαγγελίου. Ἄλλη περίστασις εἶναι ἡ διαρκὴς ἐπικοι[illegible]α μας μὲ εὐσεβῆ πρόσωπα. Ἄλλαι περιστάσεις εἶναι τὰ διάφο[illegible] τοῦ βίου περιστατικά. Αἱ περιστάσεις περνοῦν καὶ αἱ διαθέσεις μας μεταβάλλονται. Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ὁ θάνατος εἶναι παρὼν κάθε στιγμήν, ἀλ[illegible]πομένως [illegible] ἔχομεν τὸν καιρὸν ἂς φροντίσωμεν νὰ σωθῶμεν.

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΑΡΓΑΣ

ΣΤΟ Ἰόνιον πέλαγος καὶ ἀκριβῶς ἀπέναντι στοὺς Παξοὺς εἶναι ἡ Πάργα, ἡ πόλις μὲ τὴν πιὸ θλιβερὴ ἱστορία, ἀνάμεσα σ' ὅλες τὶς πόλεις τῆς Ἠπείρου. Αὐτὴ ποὺ ὠνομάσθηκε ἀπὸ τοὺς ἀλληλοδιαδόχους κατακτητάς της «τὰ ὦτα καὶ τὸ ὄμμα τῆς Κερκύρας».

Ἀλήθεια! Πόσοι ὑπῆρξαν οἱ κατακτηταί της! Ἀκολουθοῦσε τὴν τύχην τῶν Ἰονίων νήσων ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὴν τύχην τῆς Ἠπείρου. Κι' ἔτσι ἦταν ἕνα μῆλον τῆς ἔριδος, γιὰ τὸ ὁποῖον φιλονικοῦσαν οἱ Εὐρωπαῖοι κατακτηταὶ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Σουλτᾶνος μὲ τὸν Ρούμελη Βαλεσῆ του, τὸν περίφημο Ἀλῆ Πασᾶν.

Ἕως τὸ 1814 ἡ Πάργα ἦταν Γαλλική, ὅπως Γαλλικὴ ἦταν καὶ ἡ Κέρκυρα, ὅταν ὁ Ἀλῆ Πασᾶς μὲ τὴν σχετικὴ ἔγκρισι τοῦ Σουλτάνου ἀπεφάσισε τὴν ἐπίθεσι κατ' αὐτῆς. Τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν τὴν ἀνέθεσε στὸν γυιό του, τὸν Μουχτάρ, ὁ ὁποῖος ἕως τὰς 22 Φεβρουαρίου περιωρίζετο σὲ κλεφτοπόλεμο. Τότε δὲ μόνον ἀπεφάσισε τὴν κατὰ μέτωπον ἐπίθεσι. Μὰ οἱ Γάλλοι φρουροί, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἕλληνα Χατζῆ-Νικολῆν τὸν ἀποκρούουν. Παραλλήλως ὅμως οἱ Παργηνοὶ διαβλέποντες τὴν κατάπτωσιν τῶν Γάλλων ἀποφασίζουν νὰ παραδοθοῦν μόνοι των εἰς τοὺς Ἄγγλους, οἱ ὁποῖοι ἄλλωστε κατέχουν τὰς Ἰονίους νήσους. Ἀλλὰ οἱ Ἄγγλοι δὲν θέλουν νὰ ἔλθουν εἰς σύγκρουσιν μὲ τοὺς Γάλλους καὶ ζητοῦν ἀπὸ τοὺς Παργηνοὺς μόνοι τους νὰ διώξουν τοὺς Γάλλους ἀπὸ τὸ φρούριο τῆς Πάργας. Οἱ Γάλλοι ὑποψιάζονται τὰς κινήσεις καὶ γίνονται προσεκτικοί, ἀλλὰ ἕνα τέχνασμα τῶν Παργηνῶν τοὺς καταστρέφει.

Ἡ Γαλλικὴ φρουρὰ εἶχε πλύστρα μιὰν Ἑλληνίδα, τὴν χήρα Τουρκογιάννη. Σ' αὐτὴν ἀνετέθη νά.... καταλάβῃ τὸ φρούριο. Καὶ πράγματι μιὰ Κυριακὴ πρωῒ ἡ Τουρκογιάννη, μὲ μιὰ Ἀγγλικὴ σημαία κρυμμένη στὸν κόρφο της μπαίνει μέσα στὸ φρούριο, μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ τῆς εἶχαν καὶ ἀφήνει τὴν πύλη ἀνασφάλιστη. Σὲ λίγα λεπτὰ μπαίνουν μέσα καὶ λίγοι Παργηνοὶ μὲ κρυμμένα ἐπίσης τὰ ὅπλα τους καὶ γιὰ μιὰ στιγμή, ἐνῶ ἡ Τουρκογιάννη σηκώνει τὴν Ἀγγλικὴ σημαία εἰς τὸ φρούριο, εἰσβάλλουν ἀπὸ τὴν ἀνασφάλιστη πύλη οἱ Παργηνοὶ καὶ αἰχμαλωτίζουν τοὺς Γάλλους φρουρούς. Συγχρόνως δὲ μπαίνει μέσα εἰς τὴν Πάργαν καὶ ἕνας λόχος Ἄγγλων ποὺ ἦταν ἐκεῖ ἐν ἐπιφυλακῇ.

Μὰ ἡ τύχη τῆς Πάργας ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μαύρη. Εἰς τὴν συνθήκην τῶν Παρισίων ξεχνοῦν τὴν Πάργα καὶ δὲν τὴν περιλαμβάνουν μὲ τὴν τύχη τῶν Ἰονίων, καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ὑπογράφεται στὴν Κωνσταντινούπολι μεταξὺ τῶν Ἄγγλων καὶ τῶν Τούρκων πρωτόκολλον γιὰ τὴν παράδοσί της στὸν Ἀλῆ Πασᾶ.

Οἱ Παργηνοὶ εἶναι ἀπελπισμένοι....

«Πάργα, Τουρκιὰ σ' ἐπλάκωσε, Τουρκιὰ σὲ τριγυρίζει,
δὲν ἔρχεται γιὰ πόλεμο, μὲ προδοσιὰ σὲ παίρνει.

Τ' ἄσπρα πουλῆσαν τὸν Χριστό, τ' ἄσπρα πουλοῦν καὶ σένα».

Μέσα στὶς δραματικὲς αὐτὲς στιγμὲς οἱ Παργηνοὶ ἀποφασίζουν νὰ μὴ παραδοθοῦν στὸν Ἀλῆ Πασᾶ. Προτιμοῦν νὰ ἐκπατρισθοῦν ὅλοι καὶ τὸ ἀποφασίζουν. Μάταια ὁ Ἀλῆ Πασᾶς τοὺς ὑπόσχεται τὰ πάντα, μὲ τοὺς ἀπεσταλμένους του, γιὰ νὰ μείνουν. Ὁ Μάνθος Οἰκονόμου καὶ ὁ Χαντζερῆς, στενοὶ φίλοι τοῦ Ἀλῆ, προσπαθοῦν νὰ τοὺς πείσουν, ἀλλὰ εἶναι ἀμετάπειστοι.

Ὕστερα ἀπὸ πολλὰς διαπραγματεύσεις τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ μὲ τὸν Ἄγγλο ἁρμοστὴ Μαίτλαντ, στὶς 4 Μαρτίου 1819 ἀποφασίζεται ὁ Ἀλῆς νὰ μετρήσῃ 150.000 λίρες γιὰ ἀποζημίωσι.

....Μεγάλη Ἑβδομάδα! Τὸ πένθος τῆς Πάργας εἶναι διπλό. Οἱ Παργηνοὶ φεύγουν, μὰ δὲν θέλουν νὰ ἀφήσουν τίποτε στὸν κατακτητή τους. Δὲν ζητοῦν πλούτη καὶ στολίδια, ἀλλὰ οὔτε καὶ ὁ Ἀλῆ Πασᾶς νὰ ποδοπατήσῃ τὰ κόκκαλα τῶν νεκρῶν των καὶ τὶς εἰκόνες τους.

«Σκάφτε βαθειά, σκάφτε πλατειά, ὅλα σας τὰ κιβούρια
καὶ τ' ἀντρειωμένα κόκκαλα ξεθάφτε τῶν γονιῶν σας.
Τούρκους δὲν ἐπροσκύνησαν, Τοῦρκοι μὴν τὰ πατήσουν».

Καὶ ἐπειδὴ δὲν μποροῦν νὰ τὰ πάρουν μαζί τους ἀποφασίζεται νὰ τὰ κάψουν καὶ νὰ πάρουν στὴν ξενιτειὰ τὴ σκόνη τους. Μέσα σὲ πένθιμες τελετές, ὅλο κατάνυξι καὶ πένθος καίγονται κόκκαλα συγγενῶν καὶ εἰκόνες ἁγίων μὲ δάκρυα καὶ λυγμούς.

«Βλέπεις ἐκείνη τὴ φωτιά
μαύρο καπνὸ ποὺ βγάζει;
Ἐκεῖ καῆκαν κόκκαλα,
κόκκαλα ἀντρειωμένων,
ποὺ τὴν Τουρκιὰ τρομάξανε
καὶ τὸν Βεζύρη ἔκαψαν.
Ἐκεῖ τὰ κόκκαλα γονιοῦ
ποὺ τὸ παιδὶ τὰ καίγει,
νὰ μὴν τὰ βροῦν οἱ λιαπηδες
Τοῦρκοι μὴν τὰ πατήσουν.»

Ἀνήμερα τὴν Μεγάλη Παρασκευὴ ἡ ἀγγλικὴ φρεγάτα «Γκλάσκοβ» πῆρε τὸ πένθιμο φορτίο γιὰ νὰ τὸ σκορπίσῃ στὰ γύρω νησιά. Τέσσαρες χιλιάδες Παργηνοὶ ἀφῆκαν τὴ ζωή τους καὶ σκορπίστηκαν πρόσφυγες στὰ Ἰόνια.

Ἀκοῦς τὸν θρῆνο τὸν πολὺ ὁποῦ βογγοῦν τὰ δάση;
Κ' εἰ τὸ δαρμὸ ποὺ γίνεται τὰ [illegible] μοιρολόγια;
Εἶναι π' ἀποχωρίζονται τὴ δόλια τὴν Πατρίδα.

Ἐνῷ ἡ «Γκλάσκοβ» ξεκινοῦσε, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ ἱστορικὸς Ἀραβαντινός, ὁ Ἀλῆ Πασᾶς πονεμένος, δακρυσμένος γιατὶ τοῦ φεῦγαν τόσα ἀνδράποδα καὶ μαζὺ μ' αὐτὰ 150 χιλιάδες λίρες, παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ σηκώσῃ τρικυμία γιὰ νὰ γυρίσῃ πίσω ἡ φρεγάτα καὶ ξαναυρῆ τὸ θησαυρὸ ποὺ ἔχανε....

Κ. Ἀγγ.—

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

— Τὴν ἔχθρα πρέπει νὰ τὴν γράφῃς στὸ νερὸ γιὰ νὰ ξεγράφεται γρήγορα. Τὴ φιλία νὰ τὴν γράφῃς στὸ χαλκὸ γιὰ νὰ μένῃ πάντα ἄσβεστη.

*

—Ὅποιος κάνει ἐλεημοσύνη στὴ δυστυχία εἶναι σὰν νὰ φέρνῃ βροχὴ στὸν καιρὸ τῆς ἀνομβρίας. Ὅποιος ἐλεεῖ τὸν πτωχὸν ἐξασφαλίζει τὴ μέριμνα τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἑαυτό του. Κι' ὅποιος μοιράζει τὰ ὑπάρχοντά του στοὺς ἐνδεεῖς, ἀποκτᾶ τοὺς ἀνεξαντλήτους θησαυροὺς τῆς θείας χάριτος.

*

—Ὅταν δανείζεσαι ἀπὸ ἄλλον γιὰ νὰ δώσῃς βοήθεια στὸ φτωχό, δὲν κάνεις ἔλεος, ἀλλὰ ἀδικία τῆς χειρίστης μορφῆς.

*

—Ὅσοι ἐργάζονται γιὰ τὴν ἀρετὴ στὴν ἐπίγειο ζωή, ἐξασφαλίζουν τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐπουρανίου ζωῆς. Ὅσοι ἔχουν καὶ δὲν δίνουν ἔλεος εἰς τοὺς ζητοῦντας τὴν βοήθειαν των ἐνδεεῖς ἐκεῖνοι δὲν θὰ θὰ εὕρουν ἔλεος ἀπὸ τὸν Θεόν, ὅταν τὸ ζητήσουν.

*

—Ὅποιος κτίζει τὸ σπίτι του μὲ ξένα χρήματα, εἶναι σὰν νὰ συνάζῃ λιθάρια στὴν κοίτη τοῦ χειμάρρου.

Ἑλληνικοὶ Θρῦλοι
Ὁ Κυρ-ΒΟΡΙΑΣ

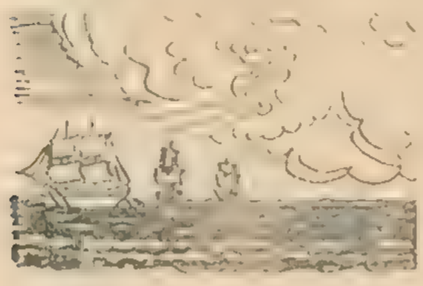
Πολὺ συχνὰ στὰ δημοτικὰ μας τραγούδια συναντᾶμε τὴν προσωποποίηση αὐτὴ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως.

Στὴν ποίησί του ὁ λαός μας δὲν κάνει διάκρισι τῶν προσώπων ἀπὸ τὰ πράγματα. Ἔτσι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προσωποποίησι τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, στὰ δημοτικὰ τραγούδια συχνότατα, ἐπίσης, βλέπουμε νὰ μιλοῦν τὰ ζῶα, καθὼς κι' ὅλα τ' ἄλλα ἄψυχα ἀντικείμενα τοῦ καθημερινοῦ βίου.

Τοῦτο φαίνεται νὰ ὀφείλεται, προκειμένου γιὰ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, στὸ δέος ποὺ νοιώθει ὁ ἄνθρωπος ὅταν βρίσκεται μπροστὰ στὸ ξέσπασμα τοῦ φυσικοῦ μεγαλείου. (Θέλει κεῖνες τὶς στιγμές, δίνοντας μιλιὰ ἀνθρώπινη στὰ στοιχεῖα, νὰ τὰ πλησιάση περισσότερο πρὸς τὸ ἄτομό του, πρὸς αὐτόν). Προκειμένου δὲ γιὰ τὰ ἄλλα ἄψυχα πράγματα στὴν ποιητικὴ ἄδεια, στὴ «σκηνικὴ οἰκονομία» ποὺ θὰ λέγαμε σήμερα. Εἶναι ζήτημα εὐκολίας στὴν ἔκφρασι. (Ὅ,τι μὲ τὰ λόγια ὑποπτεύεται πὼς συμβαίνει πραγματικὰ ἢ ὅ,τι ὑπάρχει στὸ συναισθηματικό του κόσμο, βάζει γιὰ εὐκολία του νὰ τὸ λένε τ' ἄψυχα πράγματα).

Ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ ἀντιπροσωπευτικὰ τραγούδια τοῦ εἴδους αὐτοῦ εἶναι καὶ τὸ τραγούδι τοῦ κυρ Βοριᾶ, γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ προσπαθήσωμε νὰ μιλήσωμε σήμερα.

Τὸ τραγούδι τοῦτο φαίνεται περισσότερο μοιρολόγι, λεγόμενο σὲ περιπτώσεις πλοίων ποὺ ναυάγησαν. Ἄσχετα ὅμως μ' αὐτὸ ἡ

ζωηρότητα τῶν περιγραφῶν καὶ τοῦ αἰσθήματος τὸ φέρνουν στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν δημιουργημάτων τοῦ λαοῦ μας. Τὸ τραγοῦδι τοῦ «κὺρ Βοριᾶ» κρύβει μέσα του τεράστιες λογοτεχνικὲς ἀρετὲς κι' αὐτὲς μαζὶ μὲ τ' ἄλλα θὰ προσπαθήσωμε νὰ ἐξετάσωμε σήμερα στὸ σημείωμα τοῦτο.

«Ὁ κὺρ Βοριᾶς παράγγειλε νοῦλω τῶν καραβιῶν
καράβια ποὺ ἀρμενίζετε, κάτεργα ποὺ κινᾶτε
ἐμπᾶτε στὰ λιμάνια σας γιατὶ θὲ νὰ φυσήξω
ν' ἀσπρίσω κάμπους καὶ βουνά, νὰ κρυώσω κρυὲς βρυσοῦλες
κι' ὅσα βρῶ μέσο πέλαγος στεργιᾶς θὲ νὰ τὰ ρίξω».

Κι' ὅσα καράβια, λέγει ὁ θρῦλος, [illegible] σαν τὰ ἀπειλητικὰ αὐτὰ λόγια τοῦ Βοριᾶ, ὅλα ἔσπευσαν νὰ κρυφτοῦν σ' ἀσφαλισμένα λιμάνια. Ἕνα ὅμως, τὸ «Κάτεργο» τοῦ κὺρ Ἀντριᾶ, (σὲ μιὰ ρουμελιώτικη παραλλαγή, ἀφήνεται νὰ φανῇ ὅτι ὁ Ἀντριᾶς τοῦ τραγουδιοῦ δὲν εἶναι ἄλλος ἀπ' τὸ ναύαρχο τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου τῆς Ἐπαναστάσεως Ἀνδρέα Μιαούλη) ἐξακολουθεῖ ν' ἀρμενίζη μέσα βαθειὰ στὸ πέλαγος κι' ὁ καπετάνιος του ἀπαντᾶ στὴν ἐγωϊστικὴ εἰδοποίησι τοῦ Βοριᾶ μὲ ἐγωϊστικώτερη πρόκλησι:

«Δὲ σὲ φοβᾶμαι κὺρ Βοριᾶ φυσήσης δὲ [illegible]
τ' ἔχω καράβι ἀπὸ καρυὰ καὶ τὰ κουπιὰ πυξάρι
ἔχω κι' ἀντένες μπρούτζινες κι' ἀπὸ [illegible] κατ[illegible]
ἔχω [illegible] τυξι
ἔχω καὶ καραβόσκοινα ἀπὸ ξανθὲς μαλλάκια
κι' ἔχω καὶ ναῦτες διαλεχτοὺς ὅλο ἄντρες τοῦ πολέμου
κι' ἔχω κι' ἕνα ναυτόπουλο ποὺ τοὺς καιροὺς γνωρίζει
Καὶ κεῖ ποὺ στήσω μιὰ φορὰ τὴν [illegible]
Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ ἐγωϊστὴς καπετάνιος προστάζει τὸ μικρὸ ναύτη ν' ἀνέβῃ «νὰ δι[illegible] τὸν καιρό». Ἀλλὰ τὸ ναυτόπουλο ἐνῷ ἀνέβαινε «παιζογελῶντας», κατέβαινει κλαίγοντας, λέγει ὁ θρῦλος, κι' ὅταν τὸ ρωτοῦν τί εἶδε, ἀπαντᾶ:

Εἶδα τὸν οὐρανὸ θολὸ καὶ τ' ἄστρα ματωμένα
εἶδα τὴν μπόρα κ' ἀστραφτε καὶ τὸ φεγγάρι ἐχάθη
καὶ κεῖ στῆς Ἀττάλειας τὰ βουνὰ ἀσπροχαλάζι πέφτει.

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὰ λόγια του, καὶ...

Βαρειὰ φουρτοῦνα πλάκωσε καὶ τὸ τιμόνι τρίζει
ἀσπρογυαλίζει ἡ θάλασσα σουρίζουν τὰ κατάρτια
[illegible]
[illegible] τὰ κύματα πολλη[illegible]ρια...

Τελειώνοντας, τὸ τραγοῦδι βάζει τὴ θάλασσα νὰ [illegible] στὶς κατάρες τῶν μανάδων [illegible]

[illegible] θάλασσα θὰ [illegible]
[illegible]
καὶ τὰ [illegible] στενὰ καὶ τὰ [illegible] ὁ ἀέρας

Δ. Σιατόπουλος

Οἱ Ἕλληνες βαρελάδες

Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ οἱ βαρελάδες ἔχουν πολλὴ δουλειά. Εἶναι ἡ περίοδος τῆς ἐράσεώς των.

Συναντοῦμε παντοῦ τοὺς βαρελάδες. Πηγαίνουν ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία καὶ ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό. Φτιάνουν τὰ κρασοβάρελα. Κάθε χρόνο τὸ βαρέλι τοῦ κρασιοῦ πρέπει νὰ διορθωθῇ. Βγάζουν τοὺς πάτους ποὺ λέγονται φούντια, διαλύουν τὶς ντούγιες, ξύνουν ὅλα αὐτά, τὰ καθαρίζουν καλὰ καὶ χρησιμοποιοῦν καὶ τὴ φωτιὰ καὶ τὸ θειάφι γιὰ καθάρισμα. Ὕστερα τὸ βαρέλι διορθώνεται καὶ συναρμολογεῖται πάλι. Πρέπει τὸ βαρέλι νὰ εἶναι καθαρὸ γιὰ νὰ βάλουμε τὸ κρασί. Ἀλλοιώτικα ὑπάρχει μεγάλος κίνδυνος τὸ κρασὶ νὰ ξυνίσῃ.

Οἱ περισσότεροι βαρελάδες τῆς Ἑλλάδος εἶναι Σαντορινιοί. Γι' αὐτὸ τακτικὰ βλέπουμε βαρελοποιεῖα μὲ αὐτὴ τὴν ἐπιγραφή: «Βαρελοποιεῖον ἡ Θήρα». Θήρα εἶναι ἡ Σαντορίνη.

Πολλοὶ βαρελάδες εἶναι καὶ ἀπὸ τὴν Ἴο. Ἡ Ἴος λέγεται καὶ Νιὸς καὶ οἱ κάτοικοι Νιῶτες. Εἶναι ἕνα χαριτωμένο νησὶ τῶν Κυκλάδων ἡ Ἴος.

Βαρελάδες πολλοὶ εἶναι καὶ ἀπὸ τὴν Κεφαλληνία. Μάλιστα οἱ Κεφαλλῆνες βαρελάδες ἔχουν ἐπιβληθῆ εἰς τὴν τέχνην των. Τοὺς στέλνουν βαρέλια καὶ ἀπὸ τὴν Σαρδηνία τῆς Ἰταλίας. Εἶναι ἀπὸ αὐτὰ τὰ εἴδη ποὺ βάζουν μέσα τὴν φέτα τὸ τυρί. Κατώρθωσαν δὲ οἱ τυροκόμοι Κεφαλλῆνες νὰ μεταβαίνουν εἰς τὴν Σαρδηνίαν καὶ νὰ κατασκευάζουν ὡραιότατη φέτα.

Ἔχουμε λοιπὸν βαρελάδες Κεφαλλῆνες ποὺ στέλλουν τὸ εἶδος των εἰς τὴν Σαρδηνίαν τῆς Ἰταλίας καὶ τυροκόμους Κεφαλλῆνας ποὺ πηγαίνουν εἰς τὴν Σαρδηνίαν. Εἶναι ἐπιχειρηματικώτατοι οἱ Κεφαλλῆνες καὶ κατορθώνουν νὰ ἐπιβάλλωνται παντοῦ.

Σπουδαῖοι εἰς τὴν τέχνην βαρελάδες εἶναι καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Σωπικῆς τῆς Βορείου Ἠπείρου. Οἱ Σωπικιῶται γυρίζουν ὅλην τὴν Ἑλλάδα, εἶναι ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνδρες βαρελάδες. Διηγοῦνται ὅτι τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ οἱ Σωπικιῶται εἶχαν κατασκευάσει ἕνα τεράστιο βαρέλι. Αὐτὸ εἰς τὴν

βάσι ἦτο ἄδειο καὶ εἶχεν ἕνα χώρισμα. Τότε τὸν Ἀλῆ Πασᾶ τὸν κατεδίωκεν ὁ Κοῦρτ πασᾶς τοῦ Βερατίου. Ὁ Ἀλῆς κατέφυγεν εἰς τὴν Σωπικὴ ποὺ εἶχε φίλους. Τὸν ἔκρυψαν μέσα εἰς τὸ τεράστιο βαρέλι. Ἔπειτα ὅταν ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἔγινεν ἰσχυρότατος ἐβοήθησε πολὺ τοὺς Σωπικιῶτες. Τὸ τεράστιο ἐκεῖνο βαρέλι ἐχάλασε. Ἐσώζοντο μέχρις ἐσχάτων μερικὲς ντοῦγες ποὺ τὶς εἶχαν βάλει στὴν ἐκκλησία τῆς περιφερείας ὡς κειμήλιο. [illegible] σήμερα νὰ διατηροῦνται αὐτὲς οἱ ντοῦγες στὴν ἐκκλησία τῆς Σωπικῆς.

Οἱ Κεφαλλῆνες, οἱ Σαντορινιοί, οἱ Νιῶτες, οἱ Σωπικιῶται κατασκευάζουν μεγάλα βαρέλια, ἰδίως τοῦ κρασιοῦ.

Ἔχουμε καὶ τοὺς [illegible] Σουβάλας τῆς Φθ[illegible] [illegible]βου τῆς Ἠπείρου. Κατασκευάζουν μι[illegible] βαρέλια. Εἶναι τοῦ [illegible] ἢ κάδοι γιὰ βούτυρο ἢ μικρὰ βαρελάκια γιὰ κρασὶ ποὺ λέγονται «πα[illegible]».

Ἡ βαρελοποιΐα εἶναι μιὰ ὡραιότατη τέχνη. Ὑπάρχουν ἄπειρα εἴδη βαρελιῶν, γιὰ ἀπείρους χρήσεις. Μικρὰ βαρελάκια γίνονται ἀπὸ ξύλο κέδρου καὶ εἶναι ἀρωματικώτατα. Οἱ ντοῦγες τ[illegible] ἀπὸ ξύλο καστανιᾶς, ὀξυᾶς, [illegible] κης, μουριᾶς καὶ ἀπὸ [illegible] ξύλα. Τὰ στεφάνια τῶν [illegible] ἐγίνοντο ἄλλοτε ἀπὸ κλαδιὰ δένδρων. Τώρα ἀπὸ σίδερο.

Κ. Φαλτα[illegible]ς

ΤΑ ΧΕΡΑΚΙΑ ΣΑΣ

«... Ἀπὸ ἕνα ἕκαστον Ἕλληνα ἀπαιτῶ ἐργασίαν».
Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ὅποιος μεταχειρίζεται τὰ χέρια του σὲ μιὰ ἐργασία δημιουργικὴ καὶ ὠφέλιμη μένει πάντα ἐλεύθερος. Ὅποιος νομίζει πὼς πλάσθηκε γιὰ ἀνώτερη ἀποστολὴ καὶ φυλάγει τὰ χέρια του δεμένα στὸν κόρφο περιμένοντας τὴν ἀποστολὴ αὐτή, ἐκεῖνος γίνεται σκλάβος σὲ κάθε περίπτωσι τῆς ζωῆς. Κάθε ἐργασία ἀπὸ τὴν πιὸ κουραστικὴ καὶ ρυπαρὰ ὡς τὴν πιὸ λεπτὴ καὶ μυρισμένη χρειάζεται τὰ χέρια μας. Ὅταν τὰ δίνουμε μὲ τὴν καρδιά μας, ὅταν τὰ τείνουμε πρόθυμα δὲν κουράζονται τότε οὔτε τὰ χέρια μας οὔτε καὶ ἡ ψυχή μας.

Μερικὰ κορίτσια, κάποιες γυναῖκες νόμιζαν, ἴσως κι' ἀκόμα νὰ ὑπάρχουν πολλὲς ποὺ νομίζουν, ὅτι τὰ χέρια μᾶς τάδωσε ὁ καλὸς Θεὸς γιὰ νὰ τὰ καταστήσουμε ἄδρανῆ καὶ μαλθακὰ ἢ νὰ τὰ μεταβάλουμε σὲ παλέτες χρωμάτων μὲ τὰ ρόδινα, κόκκινα ἢ ἄλικα νύχια, κάποτε κι' ἀργυρᾶ ἢ καὶ γαλάζια.

Νέο κορίτσι,

Εἶναι γελοῖο καὶ νὰ τὸ σκέπτεται κανείς, ὄχι νὰ τὸ κάνῃ ὁ ἴδιος. Μιὰ γυναῖκα, ἕνα κορίτσι, ποὺ σέβεται τὸν ἑαυτό του δὲ θὰ θελήσῃ ποτὲ ν' ἀχρηστεύσῃ τὴν εὐγενικὴν καὶ ἐξαιρετικὴ φυσικὴ ἀποστολὴ τῶν χεριῶν. Τὰ χέρια, ὅπως εἴπαμε, μᾶς τάδωσε ὁ Θεὸς οὔτε γιὰ νὰ τὰ καμαρώνουμε, οὔτε γιὰ νὰ τὰ χαϊδεύουμε καὶ νὰ τὰ φιλοῦμε. Μόνο τότε εἶναι τὰ χέρια πολύτιμα καὶ μᾶς προκαλοῦν σεβασμό, ὅταν δυνατὰ καὶ γεροδεμένα ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ τῆς ψυχῆς μας θέλησι γιὰ δημιουργία, καταπιάνωνται ἀμέσως κάθε τῆς ζωῆς μας περίστασι.

Πόσο χαίρεται ὁλόκληρη μας ἡ ὕπαρξις, ὅταν ἐπιτύχουν κάτι τὰ χέρια μας! Γιατὶ τὰ χέρια μας δὲν εἶναι ὄργανα ἄψυχα, δὲν εἶναι ἐργαλεῖα μόνο. Κινοῦνται ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχή μας τῶν ὁποίων εἶναι οἱ ἐκτελεσταί.

Δὲν σᾶς λέγω ὅτι δὲν πρέπει νὰ φροντίζετε καὶ γιὰ τὴν ὀμορφιὰ τῶν χεριῶν σας. Ὄχι, μπορεῖτε μάλιστα μετὰ τὴν ἐργασία νὰ τὰ περιποιῆσθε ἀνάλογα ἢ καὶ ἂν ἐπιμένετε νὰ γυαλίζετε λίγο τὰ νύχια σας. Ἀλλὰ μὴ φοβεῖσθε νὰ τ' ἀφήσετε μ' ὅλη τὴ δύναμί τους στὴ δουλειά.

Δυὸ χέρια φτερωμένα ἀπὸ τὴν ψυχὴ μποροῦν ἄριστα νὰ δουλέψουν ὅλη μέρα γιὰ τὸ γέρο πατέρα, τὸ σύζυγο ἢ τὸ παιδὶ στὴν κουζίνα, νὰ φκιάσουν μὲ χαρὰ καὶ γληγοράδα μιὰ σοῦπα ἢ ἕνα ψητὸ καὶ τὸ βράδι ἱκανοποιημένα νὰ συρθοῦν μαλακὰ πάνω στὰ μαλλιὰ τοῦ κουρασμένου ἀπὸ τὴ βιοπάλη τῆς μέρας συζύγου ἢ στὸ βελουδένιο τοῦ παιδιοῦ μαγουλάκι. Μπορεῖ νὰ ἐπουλώσουν πληγές, νὰ λιγοστέψουν πόνους, νὰ ἀφαιρέσουν λύπες, νὰ στεγνώσουν δάκρυα.

Ὅλα αὐτὰ ὅμως τὰ μποροῦν μόνο,

ὅταν νοιώσουν τὸν προορισμό τους, τὴν ἀληθινή, τὴ σωστὴ ἐργασία γιὰ τὴν οἰκογένειά τους κι' ἀπὸ κεῖ γιὰ τὸ λαϊκό τους σύνολο.

Σ. Καρ.

ΤΟ ΣΤΑΦΥΛΙ

Κεχριμπαρένιο ἢ ροδοκόκκινο μᾶς εὐφραίνει τὸ μάτι τὴν ἐποχὴ αὐτὴ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὸ σταφύλι.

Δὲν εἶναι μονάχα γλυκὸ καὶ εὐχάριστο στὸ φάγωμα, ἀλλὰ καὶ πολὺ θρεπτικό. Πληθωρικὲς βιταμῖνες καὶ ἄφθονες θερμίδες. Γενικὰ ξανανεώνει καὶ δυναμώνει τὸν ὀργανισμό. Ἕνας ὑγιὴς ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ φάγῃ δυὸ ὀκάδες τὴν ἡμέρα. Σὲ ἄλλα μέρη ἡ σταφυλοθεραπεία λεγομένη παίρνει καὶ δίνει, μάλιστα σὲ χῶρες ποὺ εἰσάγουν τὰ σταφύλια. Πῶς εἶναι δυνατὸ λοιπὸν ἐμεῖς, ποὺ τὰ ἔχουμε ἄφθονα καὶ φθηνά, νὰ μὴν προσέχουμε κάτι τέτοιο. Τελευταίως μάλιστα δίδεται σὲ σκόνη τὸ λεγόμενο σταφυλοσάκχαρο ποὺ καταπολεμεῖ πολλὲς ἀρρώστειες τῆς πέψεως καὶ τῶν ἐντέρων.

Τώρα, ποὺ ἡ ἐξαγωγή μας μὲ τὸν πόλεμο λιγόστεψε ἂς φροντίσουμε νὰ ἀγαπήσουμε καὶ νὰ χρησιμοποιήσουμε πιότερο τὰ σταφύλια μας. Οὔτε ἕνα τσαμπὶ ἂς μὴν πάῃ χαμένο. Γλυκά, κομπόστες, πετιμέζι, μουσταλευριά, ἂς μᾶς βοηθήσουν νὰ περάσουμε γλυκὰ τὶς βραδυὲς τοῦ χειμῶνα μας ἀναλογιζόμενοι πλάϊ στὸ ζεστὸ τζάκι, ἐνῷ ουσομανᾶ ἔξω ὁ χιονιᾶς, τὴν ζεστὴ ἐποχή, ποὺ κρέμεται χυμερὸς ὁ καρπὸς κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο τοῦ ἑλληνικοῦ μας καλοκαιριοῦ.

τῶν ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ μας

ΚΟΥΖΙΝΑ

'Από τὴν κουζίνα κι' ὄχι ἀπὸ τὸ σαλόνι κρίνεται ὁ πολιτισμὸς ἑνὸς σπιτιοῦ καὶ ἡ καθαριότης καὶ ἡ κατανόησι τῶν καθηκόντων τῆς νοικοκυρᾶς. Μιὰ ματιὰ ἀπὸ ἕναν εἰδήμονα στὴν κουζίνα καὶ ἡ οἰκοδέσποινα ξεγυμνώνεται ἀπὸ τὸν ψεύτικο πολιτισμό της. Ἡ κουζίνα χρειάζεται [illegible] πιὸ μεγάλη φροντίδα ἀπὸ ὁλό [illegible] τὸ σπίτι. Ἐκεῖ εἶναι, σὰν νὰ ποί [illegible] βιομηχανικὸ ἐργαστήριο τῆς ὑγείας τῆς οἰκογενείας καὶ ἑπομένως τῆς εὐ[illegible]τυχίας της. Μιὰ οἰκογένεια ποὺ τ[illegible]φεται ἄσχημα ἔχει συντρόφους τ[illegible] [illegible]ροὺς καὶ τὴν κακὴ διάθεσι.

[illegible] κουζίνα δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φι[illegible]νῆ γιὰ μαγείρευμα πάντα κοτόπουλα καὶ σπαράγγια, ὅμως εἶναι ἀπαραίτητο νὰ διατηρῆται ἀπόλυτα καθαρή.

Μόλις μποῦμε σὲ μιὰ κουζίνα καὶ νοιώσουμε κάποια ὕποπτη ὀσμή, πρέπει νὰ ξέρουμε ὅτι εἶναι ἀμφιβόλου καθαριότητος. Μὴ βαρυέσαι λοιπὸν νὰ κυττᾶς κάθε μέρα τὶς γωνιὲς καὶ νὰ τὶς καθαρίζης ριζικά. Μὴν ἀμελῆς νὰ πλύνης καλὰ τὶς χύτρες μετὰ τὸ φαγητό. Μὴν ξεχνᾶς νὰ ἀνοίγης τὰ παράθυρα διάπλατα ἔστω καὶ τὸν χειμῶνα γιὰ νὰ βγῆ ἡ ὀσμὴ τῶν φαγητῶν καὶ τῶν καρβούνων ἢ τοῦ πετρελαίου. Μὴν ἀφήνεις ποτὲ ρέστα φαγητῶν ξεχασμένα, ποὺ σήπονται καὶ ἀναδίδουν ἀναθυμιάσεις. Ἄδειαζε κάθε μέρα τὸν κουβᾶ τῶν σκουπιδιῶν σου, ἔστω κι' ἂν εἶναι λίγα καὶ ἀνάξια λόγου, 'Αλλιῶς προκαλεῖς σήψεις καὶ μ' αὐτὸ προσκαλεῖς σὲ χορὸ τὴ νύχτα κατσαρίδες καὶ ποντικούς. Ἐπίσης μὴν ἀφήνεις τὸ [illegible] χύτι σου καμμιὰ μέρα χωρὶς περιποί[illegible] Μετὰ τὸ πλύσιμο τῶν πιάτων χύνε πολὺ [illegible] στὸ νερὸ μὲ μπόλικη σόδα. Παρασύρει καὶ διαλύει τὸ κάθε τι.

Τότε ἀσφαλῶς [illegible] ἀπὸ τὴν κ[illegible] νος ἀιθ[illegible] ἀλλὰ [illegible] [illegible]κολα νὰ περάσης σὰν ἀληθινὴ κυρ[illegible] στὸ σαλόνι σου καὶ νὰ μιλήσης μὲ πεποίθησι γιὰ τὸ κάθε τι.

ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ

Ρουλὼ

Παίρνετε κιμᾶ βωδινὸ ½ ὀκᾶ. Τὸν ἀλέθετε, βάζετε κρεμμυδάκι, ἕνα αὐγό, μιὰ κουταλιὰ βούτυρο, ἁλατοπίπερο, μοσχοκάρυδο.

Βράζετε τρία αὐγὰ πολὺ σφιχτά, τὰ ξεφλουδίζετε, ἀλείφετε τὸ παστόξυλο λίγη γαλέτα. 'Απλώνετε τὸν κιμᾶ, βάζετε τὰ τρία αὐγὰ τὸ ἕνα πλάϊ στὸ ἄλλο κατάμεσα καὶ μὲ προσοχὴ τυλίγετε τὸν κιμᾶ ρουλώ.

Ἔχετε γαλέτα κοπανισμένη καὶ αὐγὸ καὶ πανάρετε τὸ ρουλώ. Ὕστερα τὸ βάζετε σὲ τηγάνι ὅπου νἄχη κάψει μπόλικο βούτυρο καὶ τὸ τηγανίζετε προσεκτικά.

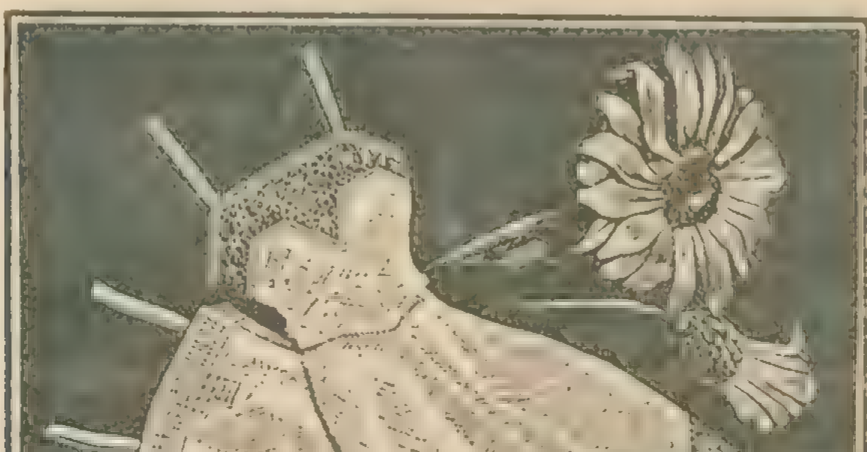
Ἅμα κοκκινίση τοῦ ρίχνετε λίγη-λίγη ντομάτα σάλτσα καὶ τὸ ἀφίνετε νὰ βράση.

Σερβίρεται μὲ πατατάκια τηγανητά.

ΜΙΑ ΚΗΛΙΔΑ ΚΑΦΕ!

Μὴ λυπᾶσαι ἂν στὴν καινούργια σου μπλοῦζα ἔσταξε καφές. Ἡ φίλη σου ξέρει νὰ σὲ βοηθήση. Μέσα σ' ἕνα μπουκαλάκι ἔβαλε λίγο περσίλ — αὐτὴ τὴ θαυμάσια σκόνη ποὺ ἀγοράζεις σὲ πακέτο — (μὰ ἂν δὲν ὑπάρχη μπορούσε νὰ βάλη καὶ λίγο ξυμένο σαπούνι) κι' ἔχυσε ζεστὸ νερό. Κούνησε δυνατὰ τὸ μπουκαλάκι ἐπὶ 3 λεπτὰ ὡς ποὺ νὰ διαλυθῆ τελείως. Ἔπειτα ἔβαλε κάτω ἀπὸ τὸ λεκὲ ἕνα καθαρὸ στουπόχαρτο καὶ μ' ἕνα καθαρὸ πανάκι τὸν ἔπλυνε ξεβγάζοντάς τον πάλι μὲ τὸ πανὶ βουτημένο σὲ καθαρὸ χλιαρὸ νερό. Καὶ ἡ εὐχαρίστησι τοῦ ἀπογεύματος ἐξακολούθησε.

ΔΑΝΤΕΛΛΕΣ

Ποιὸ κορίτσι καὶ ποιὰ γυναῖκα δὲν ἐνθουσιάστηκε γιὰ μιὰ ὡραία δαντέλλα; Μοῦ φαίνεται πὼς καὶ ἡ Εὔα ἀκόμα βλέποντας πάνω στὸ γυμνὸ κορμί της τὰ σχέδια, ποὺ ἔφκιαναν φῶς καὶ σκιὰ ὅταν ὁ ἥλιος ἔπεφτε μέσα ἀπὸ τῶν δένδρων τὶς φυλλωσιές, θὰ ὀνειροπόλησε τὸ αἰθέριο αὐτὸ κατασκεύασμα ποὺ λέγεται δαντέλλα.

Ὅμως προσέχετε τὰ ροῦχα σας μὲ δαντέλλες στὸ πλύσιμο. Τὸ πιὸ καλὸ ποὺ θὰ κάνετε εἶναι ν' ἀγοράσετε ἕνα πακέτο περσίλ, ποὺ βρίσκετε σὲ κάθε φαρμακεῖο καὶ μεγάλο κατάστημα εἰδῶν οἰκοκυρικῆς, νὰ λυώσετε μιὰ - δυὸ κουταλιὲς τοῦ φαγητοῦ σὲ 2 λίτρες χλιαρὸ νερὸ καὶ ἐκεῖ νὰ πλένετε τὶ δαντέλλες σας, χωρὶς φυσικὰ νὰ τὶς τρίβετε. Πάλι μὲ χλιαρὸ νερὸ ξεπλύνετέ τις ἢ στεγνώσετέ τις στὴ σκιά, Τὸ σιδέρωμα προσεκτικὸ θὰ σᾶς δώση μιὰ νέα δαντέλλα, ποὺ θὰ μοιάζη σὰν καινούργια.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εὐχαριστήθηκα ἀκούγοντας πὼς ὁ Γαροφόλης ἦταν φυλακισμένος καὶ γιὰ πρώτη φορὰ συλλογίσθηκα πὼς κι οἱ φύλακες, ποὺ μοῦκαναν τόση φρίκη, μποροῦσαν σὲ κάτι νὰ χρησιμεύσουν.

— Καὶ τὰ παιδιά; ρώτησα.

— Ἄ, δὲν ξέρω. Δὲν ἤμουν ἐκεῖ ὅταν ἔπιασαν τὸν Γα- [illegible] βλέποντας πὼς δὲν ἤμουν πιὰ ἱκανὸς νὰ τρώω ξύλο χωρὶς ν' ἀρρωσταίνω, σκέφθηκε νὰ μὲ ξεφορτωθῇ καὶ μὲ νοίκιασε γιὰ δυὸ χρόνια, πληρωμένα μπροστά, στὸ Ἱπποδρόμιο τοῦ Γκασσῶ. Τὸ ξέρεις τὸ Ἱπποδρόμιο τοῦ Γκασσῶ; Δὲν εἶναι πολὺ μεγάλο, πάντα ὅμως εἶναι Ἱπποδρόμιο. Χρειάζουνταν ἕνα παιδὶ κι ὁ μπάρμπα Γκασσῶ μὲ πῆρε. Ἔμεινα μαζί του ὡς τὴν περασμένη Δευτέρα ποὺ μ' ἔδιωξε, γιατὶ βρῆκε ἄλλο μὲ μικρότερο κεφάλι ἀπ' τὸ δικό μου. Ἦλθα τότε ἀπ' τὸ Ζιζόρ, ὅπου εἶναι τὸ Ἱπποδρόμιο, γιὰ νὰ βρῶ τὸν Γαροφόλη, μὰ δὲν βρῆκα κανένα. Τὸ σπίτι ἦταν κλειστὸ κι' ἕνας γείτονας μοῦ εἶπε πὼς ὁ Γαροφόλης φυλακίσθηκε. Ἔτσι γυρίζω ἐδῶ, μὴ ξέροντας τί νὰ κάμω καὶ ποῦ νὰ πάω.

— Γιατί δὲν πᾷς στὸ Ζιζόρ;

— Γιατὶ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγ' ἀπὸ κεῖ θἄφευγε καὶ τὸ Ἱπποδρόμιο γιὰ τὴ Ρουένη. Καὶ πῶς νὰ πάω στὴ Ρουένη; Εἶναι πολὺ μακριὰ καὶ δὲν ἔχω πεντάρα. Δὲν ἔφαγ' ἀπὸ χθὲς τὸ μεσημέρι.

Πλούσιος βέβαια δὲν ἤμουν, ἤμουν ὅμως ἀρκετὰ [illegible] παιδὶ νὰ πεθάνῃ τῆς πείνας. Πῶς θὰ εὐλογοῦσα ἐκεῖνον ποὺ θὰ μοῦδινε ἕνα κομμάτι ψωμί, τότε ποὺ γύριζα στὰ περίχωρα τῆς Τουλούζας πεινασμένος, ὅπως ὁ Ματτίας!

— Στάσου μιὰ στιγμή! τοῦ εἶπα.

Ἔτρεξα ὡς τὸ φοῦρνο, ποὺ ἦταν στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου καὶ ξαναγύρισα μὲ λίγο ψωμὶ καὶ τοῦ τὄδωσα. Τὸ πῆρε καὶ τὸ κατεβρόχθισε.

— Καὶ τώρα τί σκοπεύεις νὰ κάμῃς; τὸν ρώτησα.

— Δὲν ξέρω.

— Μὰ κάτι πρέπει νὰ κάμῃς!

— Ἑτοιμαζόμουν νὰ πουλήσω τὸ βιολί μου, τὴ στιγμὴ ποὺ μὲ εἶδες... Θὰ τὄχα κιόλα πουλημένο, ἂν δὲν μοῦκανε κακὸ νὰ τὸ ἀποχωρισθῶ. Τὸ βιολί μου εἶναι ἡ χαρά μου, ἡ παρηγοριά μου· ὅταν εἶμαι πολὺ λυπημένος, βρίσκω κανένα μέρος ἐρημικὸ καί, ὁλομόναχος, παίζω γιὰ τὸν ἑαυτό μου. Τότε βλέπω ἕνα σωρὸ ὡραῖα πράγματα στὸν οὐρανό. Σὲ βεβαιῶ πὼς εἶναι πιὸ ὡραῖα παρὰ στὰ ὄνειρα!

— Γιατὶ λοιπὸν δὲν παίζεις βιολὶ στοὺς δρόμους;

— Ἔπαιξα· κανένας δὲν ἔδωσε πεντάρα.

— Ἤξερα καλὰ τί εἶναι νὰ παίζῃς χωρὶς νὰ βάζῃ κανένας τὸ χέρι του στὴν τσέπη!

— Ἀμὴ σύ; ρώτησε ὁ Ματίας· τί κάνεις τώρα;

Δὲν ξέρω τί αἴσθημα παιδιάτικο κενοδοξίας μ' ἔκαμε νὰ καυχηθῶ.

— Μὰ εἶμαι θιασάρχης!

Ἔ, δὲν ἦταν καὶ πολὺ ψέμα: μήπως δὲν εἶχα θίασο δικό μου, ἀπὸ μένα κι' ἀπὸ τὸν Κάπη;...

— Ὤ, νὰ μοῦκανες τὴ χάρι... εἶπε ὁ Ματίας.

— Τί;

— Νὰ μὲ πάρῃς στὸ θιασό σου καὶ μένα.

Τότε μοῦ ξαναγύρισε ἡ φιλαλήθεια:

— Μὰ νὰ ὅλος ὁ θίασός μου! εἶπα δείχνοντας τὸν Κάπη.

— Δὲν πειράζει, γινόμαστε δυό... Ὤ, σὲ παρακαλῶ, μὴ μ' ἀφήσῃς. Τί θὰ γίνω; Θέλεις νὰ πεθάνω τῆς πείνας;

«Νὰ πεθάνω τῆς πείνας!». Ὅλοι ὅσοι ἀκοῦνε αὐτὴ τὴ φράσι, δὲν τὴν καταλαβαίνουν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ δὲν τὴ δέχονται στὸ ἴδιο μέρος. Ἀλλὰ ἐγὼ τὴ δέχθηκα ἴσια στὴν καρδιά μου, γιατὶ ἤξερα καλὰ τί θὰ πῇ θάνατος ἀπὸ πεῖνα...

— Μπορῶ νὰ ἐργασθῶ, ἐξακολούθησε ὁ Ματίας. Καὶ πρῶτα ξέρω νὰ παίζω βιολὶ καὶ νὰ τραγουδῶ· ἔπειτα, ἐκεῖ στὸ Ἱπποδρόμιο, ἔμαθα νὰ ἐξαρθρώνουμαι, νὰ χορεύω στὸ σχοινί, νὰ περνῶ ἀπὸ στεφάνια. Θὰ κάνω ὅ,τι θέλεις, θὰ εἶμαι ὁ ὑπηρέτης σου, θὰ σ' ἀκούω καὶ λεπτὸ δὲν θὰ σοῦ γυρεύω· τὸ φαΐ μου μόνο. Ὅταν δὲν κάνω καλά, θὰ μὲ δέρνεις· στὴ συμφωνία κι' αὐτό· τὸ μόνο ποὺ θὰ σὲ πα- [illegible] συμφωνία —γιατὶ δὲν βαστᾷ πολὺ τὸ κεφάλι μου, ἀπὸ τότες ποὺ μοῦ τὸ κτυποῦσε ὁ Γαροφόλης.

Ὅσο ἄκουγα τὸν δυστυχισμένο Ματία νὰ μιλῇ ἔτσι, μοῦρχονταν νὰ κλάψω. Πῶς νὰ τοῦ πῶ πὼς δὲν μποροῦσα νὰ τὸν πάρω στὸν θιασό μου; Γιὰ νὰ μὴν πεθάνῃ τῆς πείνας! Μὰ μήπως μαζί μου κινδύνευε νὰ τὸ πάθῃ αὐτὸ λιγώτερο παρὰ μονάχος του;

Αὐτὸ προσπάθησα νὰ τοῦ ἐξηγήσω, μὰ δὲν ἄκουγε τίποτα.

— Ὄχι, μοῦ ἔλεγε· δυὸ μαζὶ δὲν πεθαίνουν τῆς πεί- [illegible] ἔχει δίνει σ' ἐκεῖνον ποὺ δὲν ἔχει, ὅπως ἔκαμες τώρα καὶ σύ.

Αὐτὸς ὁ λόγος διάλυσε τοὺς δισταγμούς μου: ἀφοῦ εἶχα, ἔπρεπε νὰ τὸν βοηθήσω.

— Καλά, τοῦ εἶπα, σύμφωνοι.

Ἀμέσως πῆρε τὸ χέρι μου καὶ μοῦ τὸ φίλησε. Αὐτὸ μὲ συγκίνησε τόσο γλυκά, ὥστε δάκρυα ἀνέβηκαν στὰ μάτια μου.

— Σὲ παίρνω, ἐδήλωσα, μὰ ὄχι γιὰ ὑπηρέτη, παρὰ γιὰ σύντροφο.

Καὶ κρεμῶντας τὴν ἅρπα στὸν ὦμο μου, τοῦ εἶπα:

— Ἐμπρός!

Ὕστερα ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, βγαίναμε ἀπὸ τὸ Παρίσι.

Τὸ βιολὶ εἶναι ἡ παρηγοριά μου.

Οἱ λιακάδες τοῦ Ἀπρίλη εἶχαν στεγνώσει τὸ δρόμο καὶ στὸ σκληρὸ χῶμα περπατούσαμε εὔκολα.

Ὁ ἀέρας ἦταν χλιαρός, ὁ ἀνοιξιάτικος ἥλιος ἔλαμπε σὲ γαλάζιον οὐρανὸ χωρὶς σύννεφα. Τί διαφορὰ ἀπὸ τὴ χιονισμένη ἐκείνη ἡμέρα ποὺ πρωτομπῆκα στὸ Παρίσι, ἀφοῦ τόσον καιρὸ πρωτήτερα τὸ νειρευόμουν σὰν μιὰ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας!

Στὶς ἄκρες τοῦ δρόμου, τὸ χορτάρι ἄρχισε νὰ φυτρώνῃ κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἦταν στολισμένο μὲ μαργαρίτες καὶ μὲ παπαροῦνες. Στοὺς κήπους, στὰ χαμόδενδρα τοῦ δρόμου, στὰ μεγάλα δένδρα, ἄκουγες τὰ πουλιὰ νὰ κελαδοῦν χαρούμενα καί, μπροστά μας, τὰ χελιδόνια ἄγγιζαν τὴ γῆ κυνηγῶντας ἀόρατες μυγίτσες.

Τὸ ταξεῖδι μας ἄρχιζε καλὰ καὶ μ' ἐμπιστοσύνη μάκραινα τὸ βῆμα ἀπάνω στὸν ἠχηρὸ ἐκεῖνο δρόμο.

Ὁ Κάπης, ἐλεύθερος πιά, ἔτρεχε γύρω μας, γαυγίζοντας τάμάξια, γαυγίζοντας τοὺς σωροὺς τῶν χαλικιῶν, γαυγίζοντας παντοῦ καὶ γιὰ τίποτα, παρὰ μόνο ἴσως γιὰ τὴν εὐχαρίστησι νὰ γαυγίζῃ, ποὺ γιὰ τοὺς σκύλους θὰ εἶναι ἀνάλογη μὲ τὴν εὐχαρίστησι τῶν ἀνθρώπων ὅταν τραγουδοῦν.

Κοντά μου, ὁ Ματίας περπατοῦσε χωρὶς νὰ λέῃ τίποτα, συλλογισμένος. Μὰ κι' ἐγὼ δὲν τοῦ μιλοῦσα, πρῶτο γιὰ νὰ μὴ τὸν βγάλω ἀπὸ τὶς σκέψεις του, κι' ἔπειτα γιατὶ κι' ἐγὼ εἶχα νὰ σκεφθῶ πολλά.

Ποῦ πηγαίναμε ἔτσι γοργὰ καὶ ζωηρά;

Μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν ἤξερα πολύ, ἴσως μάλιστα δὲν ἤξερα καθόλου.

Ἴσα ἐμπρός.

Κι' ἔπειτα;

Εἶχα ὑποσχεθῆ στὴ Λίζα νὰ ἰδῶ τάδέλφια της πρὶν πάω σ' αὐτή. Μὰ δὲν εἴχαμε συμφωνήσει ποιὸν νὰ πρωτοϊδῶ: τὸν Ἀλέξη, τὸν Βενιαμὶν ἢ τὴν Στεφανία; Μποροῦσα λοιπὸν νἀρχίσω ἀπ' ὁποιον ἤθελα, εἴτε στὴν Καθέννα δηλαδὴ νὰ πρωτοπάω, εἴτε στὴ Σαράντη, εἴτε στὴν Πικαρδία.

Ἐπειδὴ ὅμως εἶχα βγῆ ἀπὸ τὰ μεσημβρινὰ τοῦ Παρισιοῦ, ἀναγκαστικὰ δὲν μποροῦσα νὰ κάμω τὴν πρώτη μου ἐπίσκεψι στὸ Βενιαμίν. Μοῦ ἔμενε λοιπὸν νὰ διαλέξω μεταξὺ Ἀλέξη καὶ Στεφανίας.

Εἶχα ἕνα λόγο ποὺ μ' ἔκανε νὰ τ[illegible]ήξω κατὰ τὰ μεσημβρινὰ κι' ὄχι κατὰ τάβόρεια: ἡ [illegible]πιθυμία νὰ ξαναϊδῶ τὴν μάνα - Μπαρμπερίνα.

Ἂν τόσο καιρὸ δὲν μίλησα καθόλου γι' αὐτή, δὲν πρέπει κανεὶς νὰ συμπεράνῃ πὼς τὴν εἶχα ξεχάσει σὰν ἀχάριστος. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ μοῦ ἀποδώσῃ κανεὶς ἀχαριστία, ἂν δὲν τῆς ἔγραψα ποτὲ ἀπὸ τότε ποὺ χωρισθήκαμε.

[illegible] ψω γιὰ νὰ τὶς πῶ: «Σὲ θυμοῦμαι καὶ σ' ἀγαπῶ πάντα μ' ὅλη μου τὴν καρδιά». Ἀλλὰ ἡ ἰδέα πὼς δὲν ἤξερε γράμματα, καθὼς κι' ὁ φόβος, ὁ μεγάλος φόβος τοῦ Μπαρμπερῆ, μ' ἐμπόδιζαν κάθε φορά. Ἂν ὁ Μπαρμπερῆς, ἀλήθεια, μὲ ξανάβρισκε ἀπὸ τὸ γράμμα μου; Ἂν μὲ ξανάπαιρνε; Ἂν μὲ ξαναπουλοῦσε σ' ἄλλον Βιτάλη ποὺ δὲν θἄταν Βιτάλης; Εἶχε βέβαια τὸ δικαίωμα νὰ τὰ κάμῃ ὅλ' αὐτά. Ἔτσι προτιμοῦσα νὰ μὲ κατηγορήσῃ γι' ἀχά[illegible] στὰ χέρια τοῦ κακοῦ Μπαρμπερῆ, εἴτε γιὰ νὰ μὲ δώσῃ σ' ἄλλον, εἴτε γιὰ νὰ μὲ κρατήσῃ νὰ τοῦ δουλεύω. Ἀπὸ τέτοιο κίνδυνο καλύτερα νὰ πέθαινα τῆς πείνας στὸ [illegible]

Μὰ ἂν δὲν τολμοῦσα νὰ γράψω τῆς μάνας - Μπαρμπερίνας, μοῦ φαίνουνταν πὼς τώρα ποὺ ἤμουν ἐλεύθερος νὰ πάω ὅπου θέλω, μποροῦσα νὰ προσπαθήσω νὰ τὴν δῶ. [illegible] στά, ἐνῷ ἐγὼ θάμενα φρόνιμα πίσω· θάμπαινε στὸ σπίτι τῆς μάνας - Μπαρμπερίνας μὲ μιὰ ὁποιαδήποτε πρόφασι [illegible] ἔλεγε ἀμέσως τὴν ἀλήθεια, θὰ γύριζε νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ καὶ τότε θάμπαινα κι' ἐγὼ στὸ σπίτι, ὅπου πέρασα τὰ παιδικά μου χρόνια, γιὰ νὰ πέσω στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἀγαπημένης μου παραμάνας· ἂν ἀπεναντίας ὁ Μπαρμπερῆς ἦταν παρών, ὁ Ματίας θάλεγε κρυφὰ τῆς μάνας - Μπαρμπερίνας νἀρθῇ σ' ὡρισμένο μέρος κι' ἐκεῖ θὰ μ' εὕρισκε ἄξαφνα.

Αὐτὰ τὰ σχέδια ἔκανα περπατῶντας, χωρὶς νὰ μιλῶ καθόλου, γιατὶ ἔπρεπε νἄχω συγκεντρωμένη σ' αὐτὰ ὅλη μου τὴν προσοχή. Δὲν εἶχα μόνο, βλέπετε, νὰ ἐξετάσω [illegible] παρὰ καὶ νὰ ἐξακριβώσω ἂν στὸ δρόμο μας ὑπῆρχαν πόλεις καὶ χωριά, ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ μαζέψουμε λίγα λεπτά.

Γι' αὐτὸ τὸ καλύτερο ἦταν νὰ συμβουλευθῶ τὸ χάρτη μου.

Ἴσα - ἴσα ποὺ ἐκείνη τὴν ὥρα ἤμαστε σὲ μιὰ ἔρημη [illegible] λικία χωρὶς νὰ μᾶς ἐνοχλήσῃ κανείς.

— Ξεκουραζόμαστε λιγάκι; εἶπα στὸ Ματία.

— Εὐχαρίστως!

(Ἀκολουθεῖ)

Μιὰ ὡραία ἱστοριοῦλα

ΕΝΑΣ ΗΡΩΣ ΚΛΑΙΕΙ

Πέντε ἢ ἕξ παιδιὰ ἔπαιζαν ὅλοι μαζὶ στὶς ὄχθες τοῦ Χαλακᾶ, τοῦ ποταμιοῦ ποὺ κυλοῦσε τὰ φουσκωμένα νερά του πλαὶ [illegible]

Ἦταν ὁ Μάκης ὁ γυιὸς τοῦ Εἰρηνοδίκη — ἕνα κατάξανθο γεμάτο ἀλκὴ ἀγόρι δεκατριῶν ἢ δεκατεσσάρων χρόνων ·ὁ Τάσσος τῆς Γιαδῆς τῆς Ράφτρας που ἔχασε πρόωρα τὸν ἄντρα της καὶ βουτηχτῆκε στὰ μαῦρα κάπου ἐδῶ καὶ πέντε μῆνες καὶ μερικὰ ἀκόμη χωριατόπουλα τῆς ἰδίας ἡλικίας.

Τὸ ποτάμι ρόγχαζε μὲ τ' ἀφριομένα νερά του ποὺ εἶχαν ἀνέβῃ ἀπ' τὶς πρώιμες φθινοπωρινὲς βροχὲς καὶ κυλοῦσαν θολὰ καὶ ἄγρια...

Ξαφνικὰ ἀνάμισα στὰ χαχανα καὶ τὶς χαρούμενες φωνὲς τῶν παιδιῶν ἀκούστηκε σὰν κάτι νὰ ἔπεσε στὸ νερὸ κι' εὐθὺς ἀμέσως μιὰ σπαρακτικὴ φωνή:

- Βοήθεια!... πνίγομαι... βο[illegible]....

Ὅλα τὰ παιδιὰ κι' ὁ Μάκης πρῶτος ἄνοιξαν τρέχοντας τὶς καλαμιὲς καὶ σταθῆκαν στὴν ὄχθη:

Πέντε μέτρα μακρυά τους μέσα στὸ ποτάμι ὁ Τάσσος τῆς Γιαδῆς τῆς χήρας πάλευε μὲ τὸ [illegible]

[illegible] χωριό.

Ὁ Τάσσος στὸ ποτάμι, θὰ πνιγῇ, τρέξετε!

Ὁ Μάκης τὰ εἶχε χαμένα. Στεκόταν βουβὸς κι' ἀναμαλλιασμένος στὴν ὄχθη χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ σκεφτῇ τί νὰ κάνῃ.

Ἦτα[illegible] τῆς παρέας. Οἱ ἄλλοι μ[illegible] σαν πιτσιρίκια ποὺ τσίριζαν καὶ ξεφώνιζαν ἀπ' τὴν τρομάρα τους.

Καὶ κείνη τὴ στιγμὴ οἱ νερο[illegible] σος στὸ ποτάμι ἔσπασαν καὶ τὸ νερὸ πἀρέσυρε τὸ δυστυχισμένο παιδὶ καὶ τὸ σκέπασε.

Ἕνα χέρι του μόνο ἔμεινε ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ σὰν ἕνα ἀπεγνωσμένο καὶ τελευταῖο S.O.S. τοῦ παιδιοῦ ποὺ ἐπνιγόταν.

Ὁ Μάκης εἶχε γουρλώσει τὰ μάτια του ποὺ ἔλαμπαν παρά[illegible]

[illegible] σθηκε γιὰ [illegible]

[illegible]

ἐνάντια στὸ ρεῦμα κι' ἅρπαξε ἀπὸ τὰ ροῦχα τὸ παιδὶ ποὺ εἶχε χάσει πιὰ τὶς αἰσθήσεις του.

Τὸ ρεῦμα ὅμως ἦταν δυνατὸ καὶ μιὰ τρομερὴ πάλη ἄρχισε μεταξὺ τοῦ Μάκη καὶ τοῦ Χάρου ποὺ δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ εὔ[illegible]

Ἀπ' τὸ χωριὸ ἀκούστηκαν φωνὲς ἀνθρώπων ποὺ ἔτρεχαν πρὸς τὸ ποτάμι. Ἦταν ὁ Εἰρηνοδίκης, ὁ ἀστυνόμος, ὁ γιατρὸς τοῦ χωριοῦ καὶ καμμιὰ δεκαριὰ ἄλλοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ποὺ ἄκουσαν τὶς φωνὲς τῶν παιδιῶν καὶ κίνησαν πρὸς τὸ ποτάμι.

Κι' ὁ Μάκης πάλευε. Ἄπειρες φορὲς χάθηκε μαζὶ μὲ τὸν Τάσσο κάτω ἀπ' τὰ νερά. Κινδύνευε κι' αὐτός.

Μὰ ὁ θεὸς φαίνεται λυπήθηκε καὶ ὁ Μάκης μὲ μιὰ τελευταία προσπάθεια τοῦ ἅρπαξε μιὰ ρίζα ποὺ ξεπετιώτανε ἀπ' τὸν καλαμῶνα καὶ κατάφερε νὰ εὑρεθῇ μαζὶ μὲ τὸν Τάσσο μέσα στὰ καλάμια ..

⁂

Ὁ Εἰρηνοδίκης κι' ἡ συνοδεία του βρῆκαν τὰ δυὸ παιδιὰ ἀναισθητα

Ἀπ' τὰ πιτσιρίκια εἶχαν μάθει τὰ καθέκαστα: τὸ πάθημα τοῦ Τάσσου καὶ τὸν ἀγῶνα τοῦ Μάκη ποὺ ριχθηκε στὸ νερὸ γιὰ νὰ τὸν σώσῃ. Ὅλοι ἔσκυψαν καὶ τὰ ψαχούλευαν. Ὁ γιατρὸς τ' [illegible]

Μμ!... Ζοῦνε, ζοῦνε, εἶπε κάνετε πέρα.

Ἄρχισε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἀστυνόμου νὰ τὰ περιποιῆται μὲ τεχνητὴ ἀναπνοή. Στὸ τέλος ἀ[illegible] τους ἔκανε καὶ μιὰ ἔνεσι στάθηκε

Ὁ Εἰρηνοδίκης κίτρινος σὰν τὸ φλουρὶ περίμενε.

[illegible]αι τὸ θαῦμα ἔγινε.

Πρῶτος ἄνοιξε τὰ μάτια του ὁ Μάκης.

Ἔκανε σὰν σαστισμένος.

Ὁ πατέρας του ἔσκυψε πάνω τ[illegible]

— Ἀγόρι μου!...

Ὁ γυιὸς ἀγκάλιασε τὸν πατέρα καὶ ἕνα χαμόγελο ἄνθισε στὰ χείλη του.

Πλάϊ του ἄρχισε νὰ συνέρχεται κι' ὁ Τάσσος.

Πιὸ κάτω ἀκούστηκαν φωνές. Ἦταν ἡ Γιαδὴ κι' οἱ γειτόνισσές της ποὺ ἔτρεχαν κι' αὐτές.

Ὁ ὅμιλος ποὺ περιστοίχιζε τὰ δυὸ παιδιὰ ἄνοιξε κι' ἡ Γιαδὴ σὰν τρελλὴ ρίχτηκε στὸ παιδί της:

— Γυιέ μου, Τάσσο μου....

— Ζῆ, τῆς εἶπε ὑποβλητικὰ ὁ γιατρός.

[illegible] ἄνοι[illegible]

[illegible] τότε γεμάτη [illegible] γμὴ κι ἔπειτα [illegible] θηκε πρὸς τὸ Μάκη, [illegible] στὸ μέτωπο καὶ τὸν [illegible]

[illegible] λησε:

- Νὰ τὸν χαρῇς τὸν ἥρωα! τοῦ εἶπε.

[illegible]

Πρόχειρες μάσκες κατὰ τῶν χημ. ἀερίων

Τὰ μεγάλα Κράτη καὶ πρὸ παντὸς ἡ Ἀγγλία μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου ἐφωδίασαν ὅλους τοὺς ὑπηκόους των μὲ μάσκες. Πολλοὶ Ἄγγλοι ἐπρομηθεύθησαν μάσκες ἀκόμα καὶ γιὰ τούς... σκύλους των. Ἡ Ἑλλὰς ὅμως δὲν ἔχει τὰ πλούτη τῆς Ἀγγλίας, γιαυτὸ πρέπει νὰ φροντίσωμε μόνοι μας νὰ προφυλάξωμε τὴν ζωή μας καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἀγαπημένων μας σὲ περίπτωσι ποὺ θὰ γινόταν μιὰ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ στὸν τόπο μας.

Τί νὰ κάνωμε; Ν' ἀγοράσωμε προσωπίδες; Δὲν εἶναι τόσο εὔκολο γιὰ ὅλους δεδομένου ὅτι κοστίζουν ἀρκετά.

Ἰδοὺ ὅμως μερικοὶ τρόποι ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ μᾶς προφυλάξουν προχείρως ὅταν θὰ ἠχήσουν — εἴθε ποτέ — οἱ σειρῆνες τοῦ συναγερμοῦ.

1) Σκεπάσετε τὶς ταράτσες σας μ' ἕνα παχὺ στρῶμα ἄμμου. Ἐὰν κατοικῆτε σὲ πολυκατοικία κι' ἀπὸ πάνω ἀπὸ σᾶς ὑπάρχουν ἄλλα δύο ἢ τρία πατώματα, τότε τὸ διαμέρισμά σας μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀρκετὰ ἀσφαλές, σχεδὸν καταφύγιον. Ἡ τραγωδία τῆς Ἱσπανίας μᾶς ἀπέδειξε ὅτι οἱ ἐναέριες βόμβες σπανιώτατα καταστρέφουν περισσότερα ἀπὸ δύο πατώματα. Ἐὰν κατοικῆτε σὲ μονοκατοικία, τότε φροντίσετε νὰ τροποποιήσετε τὸ ὑπόγειόν σας εἰς καταφύγιον.

2) Κολλήσετε λωρίδες ἀπὸ μπλὲ χαρτὶ στὰ τζάμια τῶν παραθύρων σας. Σκοπὸν ἔχουν νὰ τὰ ἐμποδίσουν νὰ σπάσουν μὲ τὸν κλονισμὸν ποὺ παθαίνουν ἀπὸ τὴν ἔκρηξιν τῶν ὀβίδων ἔστω καὶ σὲ μεγάλη ἀπόστασι. Ἀγοράσετε χρωματιστοὺς λαμπτῆρας τοὺς ὁποίους μπορεῖτε ν' ἀφήνετε ἀναμμένους ἀκόμα καὶ τὴν ὥρα τοῦ συναγερμοῦ. Ἑτοιμάσετε κουβέρτες μάλλινες τὶς ὁποῖες θὰ τοποθετήσετε ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης μεταξὺ τῶν ἐξωφύλλων τῶν παραθυρῶν καὶ τῶν τζαμιῶν. Ἐξουδετερώνουν τὰ δηλητηριασμένα ἀέρια καὶ καθιστοῦν ὀλιγώτερον αἰσθητοὺς τοὺς κλονισμούς. Ἑτοιμάσετε μέσα στὸ καταφύγιον μιὰ ἀρκετὰ μεγάλη ποσότητα σόδας καὶ ἕνα μεγάλο δοχεῖον. Ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης θὰ διαλύσετε τὴν σόδα σὲ λίγο νερὸ καὶ θὰ ραντίσετε τὴν κουβέρτα ποὺ κλείνει τὸ παράθυρο τοῦ καταφυγίου μ' ἕνα μικρὸ ψεκαστῆρα. Ἂν ἔχετε τζάκια στὸ σπίτι σας μὴν ξεχνᾶτε νὰ τὰ βουλλώσετε καθὼς καὶ ὅλες τὶς χαραμάδες ἀπὸ τὶς πόρτες σας καὶ τὰ παράθυρά σας.

Στὸ ὑπόγειο δωμάτιο ποὺ θὰ ἑτοιμάσετε γιὰ καταφύγιο, θὰ τοποθετήσετε μερικὰ εἴδη φαγώσιμα καὶ πόσιμο νερό. Ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ὅλα τὰ πορώδη εἴδη, ὅπως τὸ ψωμί, τὸ ἀλεῦρι, ὁ καφές, τὰ γλυκίσματα, πρέπει νὰ εἶναι τοποθετημένα σὲ κουτιὰ ποὺ νὰ κλείνουν ἑρμητικά. Ἡ πεῖρα τῶν ἄλλων μᾶς ἀπέδειξεν ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ ὁμάδων ἀντιαεροπορικῶν ἐπιθέσεων, ξεχνοῦσαν πάντοτε τὰ κύρια στοιχεῖα αὐτά.

Ἡ πρόχειρη μάσκα εἶναι ἕτοιμη.

Ἀφήσετε ἐλεύθερη τὴν διαδρομὴ πρὸς τὴν πόρτα διότι θὰ ἀναγκασθῆτε ἴσως νὰ ἐξέλθετε βιαστικὰ γιὰ νὰ σβήσετε μιὰν ἀρχὴ πυρκαϊᾶς ποὺ θὰ ἔχῃ προκαλέσει ἴσως μιὰ ἐμπρηστικὴ βόμβα. Αὐτὲς δὲν τρυποῦν τὰ ταβάνια, ἀνάβουν ὅμως φωτιὲς οἱ ὁποῖες σβύνουν μόνον μὲ ἄμμο. Τὸ νερὸ τὶς ἀνάβει περισσότερον. Συνεπῶς φροντίσετε νὰ ἔχετε ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα σακκιὰ ἄμμου.

3) Μὴν ξεχνᾶτε νὰ ἔχετε στὸ καταφύγιόν σας μιὰ μηχανὴ γιὰ ράντισμα. Θὰ τὴν γεμίσετε μὲ μιὰ διάλυσι ἄλατος καὶ μ' αὐτὴν θὰ ραντίζετε ποῦ καὶ ποῦ τοὺς τοίχους τοῦ καταφυγίου σας. Μόλις ὀσφρανθῆτε μιὰ περίεργη μυρωδιὰ ἢ σᾶς φανῇ ὅτι βλέπετε στὸ πάτωμα ἕνα σύννεφο ἢ ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ δωματίου ἐπῆρε μιὰ διαφορετικὴ ἀπόχρωσι, γρήγορα εἰς ἐνέργεια τὴν μηχανὴ τοῦ ραντίσματος.

4) Ἂν δὲν ἔχετε προσωπίδα:

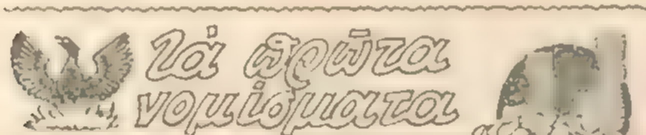
α) Διπλώσετε λοξὰ ἕνα μεγάλο ἀνδρικὸ μανδῆλι σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ παίξετε τυφλόμυγα.

β) Τοποθετήσετε ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ μανδῆλι ἕνα μεγάλο στρῶμα βάμβακος, κι' ἐπάνω σ' αὐτὸ ἕνα στρῶμα σόδας κι' ἕνα στρῶμα σκόνης τοῦ ξυλοκάρβουνου. Ἄλλο στρῶμα ἀπὸ βαμβάκι.

γ) Τοποθετήσετε τὸ μανδῆλι αὐτὸ μπροστὰ στὴ μύτη σας καὶ στὸ στόμα σας καὶ δέσετέ το πίσω στὸ κεφάλι σκεπάζοντας προσεκτικὰ καὶ τ' αὐτιά σας.

δ) Προμηθευθῆτε ἕνα ζεῦγος γυαλιὰ σὰν κι' ἐκεῖνα ποὺ μεταχειρίζονται οἱ ὀρειβάτες.

Ἂς ἐλπίσουμε ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ γνώσεις καὶ ὅλες αὐτὲς οἱ συμβουλὲς δὲν θὰ μᾶς χρησιμεύσουν. Πάντως ἂς εἴμεθα ἕτοιμοι κι' ἂς μᾶς φανοῦν ἄχρηστοι.

Τὰ πρῶτα νομίσματα

Ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀκόμη χρόνια τῆς Ἐπαναστάσεως προέκυψε ἡ ἀνάγκη τῆς κοπῆς ἑλληνικοῦ νομίσματος. Διότι τότε ἐκυκλοφόρουν εἰς [illegible] ἀπὸ διαταγὴν τοῦ Καποδίστρια, 43 εἰδῶν ξένα νομίσματα, δηλαδὴ γαλ[illegible] αὐστριακά, πορ[illegible] πόσον δύ[illegible] ἄλλο νόμισμα τοῦ ἔδιδεν ὁ [illegible]

Αἱ πρῶται ὅμως ἐπίσημοι συζητήσεις διὰ τὰ ἑλληνικὰ νομίσματα ἔγιναν κατὰ τὸ 1825. Κατὰ δὲ τὴν συνεδρίασιν τῆς Διοι[illegible] τοῦ ὁποίου νὰ ἀπαιτηθῶσι πολλαὶ χρεῖαι τῆς Πατρίδος. Ἐνεκρίθη ἡ πρότασις καὶ ἐ[illegible] [illegible] νὰ δώσῃ σ[illegible] με-τὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως περὶ τούτου.

Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ φαίνεται [illegible] ἔκαμε μὲν σχέδιον, ἀλλὰ [illegible] νομισματοκοπείου δὲν ἐπραγματοποίησε τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

[illegible] ρώτεραι σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ὁ Κα[illegible] περὶ δημιουργίας Ἐθνικοῦ Νομίσματος. [illegible] λευσις τοῦ Ἄργους ἐξέδωκε τὴν 29 Ἰουλίου ψήφισμα μὲ τὸ ὁποῖον ὑπέβαλεν εἰς τὸν Καποδίστριαν τὸ περὶ νομισμάτων σχέ[illegible] καὶ ἐπῆγεν εἰς Μελίτην, ὅπου ἀγόρασε τὰς μηχανὰς το[illegible] ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ [illegible] ὅπου [illegible] ἱδρύθη τὸ πρῶτον [illegible] Νομισματοκοπεῖον.

Ἐκεῖ ἐκόπησαν τὰ πρῶτα ἑλληνικὰ νομίσματα ποὺ ἦσαν ὁ ἀργυροῦς φοῖνιξ καὶ τὰ χάλκινα [illegible]λεπτα, πεντάλεπτα καὶ μονόλεπτα.

Αἱ μῆτραι διὰ τὰ νομίσματα αὐτὰ ἐ[illegible] ἀπὸ ἕνα Ἀρμένη [illegible], τὸν Χατζῆ Κιρκόρ.

[illegible] ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1829 τὰ μέχρι τότε κοπέντα νομίσματα μὲ μίαν ὡραίαν τελετήν. [illegible] γυροῦς καὶ ἐζύγιζε 1 δράμι [illegible] ζύγιζε μισὸ δράμι.

Αἱ πα[illegible] αἱ ἑξῆς: Ἀπὸ τ[illegible] μίαν πλ[illegible] εἶχαν τὸν φοίνικα [illegible] νον ἀπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἔχοντα σταυρὸν εἰς [illegible] διο[illegible]

Τότε ἐκόπησαν 11.978 ἀργυροῖ [illegible] χετο ἀπὸ τὰς ψηφίας τοῦ [illegible] Ἀλλὰ τὰ τελευταῖα ἐκόπησαν μόλις κατὰ τὸ 1830 ἀπὸ μήτρας ποὺ κατεσκεύασεν ὁ ἐκ Καρυταίνης Γεώργιος Δάσκαλος, τὸν ὁποῖον εἰς τὸ Νομισματοκοπεῖον διεδέχθη ἀργότερα ὁ ἐκ Καρπενησίου Δημήτριος Κόντος.

Ὁ Κ[illegible] θεῖτο τοὺς κιβδηλοποιοὺς [illegible] κε διαταγὴν μὲ τὴν ὁποία [illegible] ποία ἐκόπησαν εἰς τὸ Νομισματο[illegible] [illegible]ρέθησαν ἀπὸ τὴ[illegible] [illegible]αν καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐτέθη[illegible] χον ὡς μονάδα τὸν φοίνικα ἀλλὰ τὴν δραχμήν.

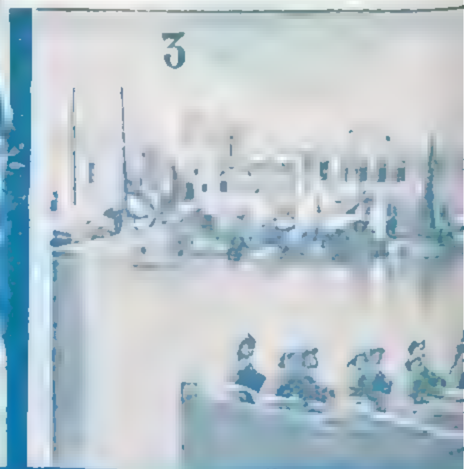

Ὀρκωμοσία νέου τάγματος Ε. Ο. Ν Σπάρτης (ἐν Καστορίᾳ) Λακωνίας

Φαλαγγῖται Ε. Ο. Ν. Μεθάνων.

1) Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος μετὰ τῆς Πριγκηπίσσης Φρειδερίκης ἐξερχόμενοι τοῦ Σταδίου κατὰ τους ἀγῶνας τῆς Χ Βαλκανιάδος

2) Ἐπὶ τὸ ἔργον τῆς καλλιεργείας· Φαλαγγίται Πρωτευούσης

3) Αγώνες κωπηλασίας Φαλαγγιτισσών Ρεθύμνης.
4 και 5) Εικόνες από τον παραστρατισμόν των Φαλαγγιτισσών Π. Δ. Θ. Π. εις το Στρατόπεδον «Ἰω. Μεταξᾶς».
6) Χαιρετισμός τών σημαιών έν τω Σταδίω.
7) Επιτελείς Ε. Ο. Ν. Πέλλης.

Φαλαγγῖται Τρικκάλων παρακολουθοῦντες γεωργικὸν μάθημα σπαρτικῶν μηχανῶν

Συγκέντρωσις Φαλαγγιτῶν Ε. Ο. Ν. Κάτω Νευροκοπίου.

πρίν 20.000 χρόνια

Γ' ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ — Η ΓΕΝΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Αυγή. Μέσα στή σπηλιά τους, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς πρωτης - πρωτης μικρῆς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων ξυπνοῦν ἀπό ἕναν παρατεταμένο θόρυβο, πού ἔρχεται ἀπό μιά χαράδρα, λίγα μέτρα ἔξω ἀπό τήν πρωτόγονη κατοικία τους. Γέροι, γυναῖκες, παλληκάρια καί παιδιά βρίσκονται γρήγορα στό πόδι, γιατί κατάλαβαν ὅλοι τή σημασία ἐκείνου τοῦ θορύβου. Ἀπό τήν προηγούμενη μέρα εἶχαν ἐργασθῆ γιά τό στήσιμο μιᾶς παγίδας. Εἶχαν ἀνοίξει ἕνα λάκκο, πού τόν σκέπασαν μέ κλαδιά, μέ τήν κρυφή ἐλπίδα νά πέση μέσα σ' αὐτήν κανένα θήραμα, πού θά τούς ἱκανοποιοῦσε τήν πεῖνα τους. Ἴσως ἡ ἐλπίδα τους νά εἶχε γίνει, λοιπόν, τώρα πραγματικότης...

Οἱ πρῶτοι πού φτάνουν στήν παγίδα, τείνουν πρός τά ἐμπρός τά πέτρινα ὅπλα τους μ' ἕνα κίνημα προφυλάξεως. Ὁ λάκκος δέν εἶναι ἄδειανός! Τό ἔνστικτό τους τούς λέει ὅτι ἔχουν νά κάνουν μέ κάποιο ἐπικίνδυνο θηρίο. Ἀκοῦνε μέσα στόν λάκκο νά σπάζουν τά κλαδιά, μέ τά ὁποῖα τόν εἶχαν σκεπάσει καί ἀντικρύζουν μιά προβοσκίδα, παρόμοια μ' ἕνα χοντρό φίδι, νά ὀρθώνεται ἀνάμεσα ἀπ' τά χώματα, ξεφυσῶντας βραχνά.

Οἱ ἄνδρες ἔχουν μείνει ἔκθαμβοι ἀπ' τήν ἐπιτυχία τους καί γιά νά πάρουν θάρρος ἀρχίζουν νά ξεφωνίζουν ὅλοι μαζί: Ὅλου! Ἡ συνοδεία μαζεύεται ὁλόγυρα στόν λάκκο καί τά μικρά παιδιά σκαλώνουν στά δένδρα γιά νά βλέπουν καλύτερα.

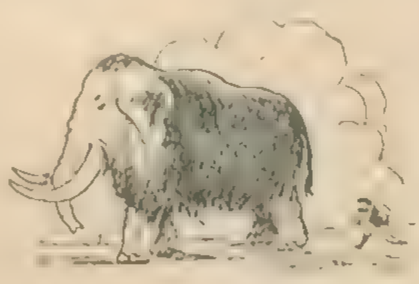
Τό θηρίο, πού φαίνεται τώρα πιά, εἶναι ἕνα μαμμούθ, ὕψους τεσσάρων περίπου μέτρων, ὁ βασιλεύς τῶν ζώων τῆς ἐποχῆς ἀπό ἀπόψεως μεγέθους καί δυνάμεως. Ἡ προβοσκίδα του, καθώς ξεφυσᾶ, κάνει τό χιόνι νά λυώνη. Ἔχει πελώρια ἐλεφαντόδοντα, κατάλευκα καί κυρτωμένα πρός τά ἐπάνω.

Τό μαμμούθ δέν δείχνει καμμιά ὀργή πού ἔχει πέσει μέσα στήν παγίδα, ἀλλά μᾶλλον ἕνα εἶδος ἐκπλήξεως ἀφελοῦς. Στενοχωρεῖται μόνο πού ἀναζητεῖ μιάν ἔξοδο καί δέν βρίσκει. Οὔτε θέλει νά πιστέψη ὅτι οἱ μικροί ἄνθρωποι πού τό περιστοιχίζουν ζητοῦν τό κακό του. Ὁ ἄνθρωπος δέν συνηθίζει νά πιάνεται μαζί του, εἴτε γιατί τό θηρίο εἶναι ἄκακο, εἴτε γιατί ἐμπνέει τό σέβας μέ τήν ἐπιβλητική του ἐμφάνισι. Γι' αὐτό τώρα τεντώνει τήν προβοσκίδα του, σάν νά ζητᾶ βοήθεια. Ἀλλά μιά καί τό μαμμούθ ἔτυχε νά πέση στήν παγίδα, μιά καί ἡ φυλή πεινᾶ, μή βρίσκοντας ἄλλα θηράματα, τά πράγματα παρουσιάζονται ἀλλοιώτικα. Οἱ ἄνθρωποι βρίσκουν ὅτι ἀπό τό κρέας του θά μποροῦσαν ὅλοι νά χορτάσουν, ἀπό τά δόντια του θά ἔκαναν ἰσχυρότατα ὅπλα καί ἀπό τό δέρμα του θά ἐντύνονταν ἀρκετοί.

Ὁ Τόκ — ὁ νέος πού ξέρει νά σπάζη τίς πέτρες τεχνικά καί νά μυτερώνη τά κόκκαλα, μετατρέποντάς τα σέ ὅπλα — εἶναι ὁ πρῶτος πού τολμᾶ νά πλησιάση μ' ἕνα μακρύ δόρυ. Ἀφήνοντας ἕνα ἐπιφώνημα «χάν!», μπήγει τό ὅπλο του στόν ὦμο τοῦ ζώου, ἀλλά δέν κατορθώνει νά διαπεράση τό δέρμα του. Τό μαμμούθ νοιώθει ἐλαφρά τό χτύπημα καί χωρίς πάλι νά ἐξοργισθῆ, κουνᾶ ἁπλῶς τή βεντάλια τῶν αὐτιῶν του κυττῶντας τόν ἀντίπαλο μέ τό μικρό μάτι του ἐρωτηματικά. Ὅλοι τότε οἱ ἄνδρες, παίρνοντας θάρρος, ὁρμοῦν καί ἀρχίζουν νά χτυποῦν τό αἰχμάλωτο ζῶο μέ τά σουβλερά ὅπλα τους. Ἐκεῖνο, ὡστόσο, ἀσυγκίνητο ἀπό τίς μπηξιές, πού τοῦ φαίνονται σάν τσιμπήματα ἐντόμων, περιφέρει τήν προβοσκίδα του ἐπάνω ἀπ' τά κλαδιά πού τό περιτριγυρίζουν καί διασκεδάζει σπάζοντας σάν στάχυα τά χοντρά [illegible]

Ὅλου! Ὅλου! Ξαφνικά, ὁ Βρίς — ὁ δεξιώτερος κυνηγός, μέ τήν πιό σταθερή βολή — ἐκτοξεύοντας μιά μυτερή πέτρα, βρίσκει τό μαμμούθ στό ἀριστερό μάτι καί τοῦ τό βγάζει. Ἀπό τήν τρυπημένη κόγχη σταζει ἕνα ματωμένο δάκρυ. Τότε τό γιγάντειο ζῶο καταλαβαίνει. Περιφέροντας μέ ἀπόγνωσι τήν ἐλαστική προβοσκίδα του, ἁρπάζει τόν ὅμορφο Κνόρ καί τόν τινάζει μέ δύναμι στή γῆ κι' ὕστερα τοῦ τρυπᾶ τό κορμί μέ τόν χαυλιόδοντά του. Ὁ Κνόρ ἀφήνει τήν τελευταία πνοή...

Ὡστόσο, βρίσκοντας εὐκαιρία, ὁ θαρραλέος Βρίς ἐξακοντίζει μιά δεύτερη μυτερή πέτρα καί βγάζει καί τό ἄλλο μάτι τοῦ μαμμούθ. Ἐκείνη τή στιγμή ὁ Γκρύτ, τό πρωτοπαλλήκαρο, κρατῶντας τό πέτρινο μαχαῖρι του, ὁρμᾶ καί πέφτει στή ράχη τοῦ ζώου.

Μέ τό ἐλεύθερο χέρι του πιάνεται ἀπό τό τρίχωμα τοῦ μαμμούθ καί μέ τ' ἄλλο ἀρχίζει νά τοῦ καταφέρη μαχαιριές στό σβέρκο. Ἕνας τελευταῖος στεναγμός κλαψάρικος ἀκούεται καί τέλος τό παχύδερμο λυγίζει τά γόνατα καί σωριάζεται ἄψυχο.

Ἴδια μέ κοπάδι κοράκων, ἡ φυλή ρίχνεται μέσα στό λάκκο καί σκεπάζει τό πτῶμα τοῦ μαμμούθ. Οἱ γέροι, κρατῶντας μυτερές πέτρες, ἀνοίγουν τίς ἀρτηρίες καί πίνουν τό ζεστό αἷμα πού θά δώση τό σφρῖγος στά ἐξαντλημένα μέλη τους. Οἱ νεώτεροι ἀρχίζουν νά γδέρνουν τό ψοφίμι καί νά τό κομματιάζουν. Ὁ Γκούρου, ὁ μόνος ἀνάμεσα ἀπό ὅλη τή φυλή πού δέν παίρνει μέρος στούς αἱματηρούς ἀγῶνες, ἀλλά πού ἔχει μανία νά ὀνειρεύεται τήν τέχνη, καθώς κυττᾶ νά περνοῦν ἀπό μπροστά του τά ἄγρια κοπάδια τῶν ταράνδων καί τῶν ζαρκαδιῶν, ἀποκόπτει μέ τό μαχαῖρι πού κρατᾶ τούς χαυλιόδοντες καί τούς φορτώνεται στόν ὦμο.

Σέ λίγο ὅλη ἡ φυλή ἐπιστρέφει, συναποκομίζοντας κομματιασμένη τή λεία της, στή σπηλιά. Συγχρόνως, φτάνουν ἐκεῖ καί οἱ ἄνδρες πού εἶχαν φύγει γιά ἄλλη περιοδεία ἀπό βραδύς, σηκώνοντας ἄλλος ἕνα μάτσο πουλιά πνιγμένα μέ τά χέρια, ἄλλος ἕναν σκοτωμένο κάπρο, ἄλλος μιά ἀρκούδα κι' ἄλλος μιά λεοπάρδαλι. Οἱ γυναῖκες ἔχουν φέρει ἐν τῷ μεταξύ τό πτῶμα τοῦ Κνόρ, τό ὁποῖον ἔρχονται καί ἀσπάζονται ἕνα - ἕνα τά μέλη τῆς μικρῆς κοινωνίας. Ἔπειτα τό τυλίγουν μέσα στό τομάρι μιᾶς ἀρκούδας καί πηγαίνουν νά τό κρεμάσουν μαζί μέ τά ὅπλα του σ' ἕνα κλαδί τοῦ «Δένδρου τῶν Προγόνων». Τό δένδρο αὐτό εἶναι μιά αἰωνόβια μουριά, πού σέ κάθε κλωνάρι της ἔχει κρεμασμένα πτώματα. Ἐκεῖ τ' ἀφήνουν οἱ Τρωγλοδύται νά ξεραίνωνται, γιατί ἀκόμη δέν ἔχουν μάθει νά τά θάβουν. Ὁσάκις μετατοπίζονται, παίρνουν τά πτώματα καί τά μεταφέρουν. Εἶναι σά νά σέρνουν μαζί τους τήν ἱστορία τῆς γενιᾶς τους ἄγραφη.

* * *

Μετά τό χορταστικό γεῦμα, οἱ κουρασμένοι κυνηγοί τυλίγονται στίς προβιές τους καί ξαπλώνονται στή σπηλιά. Μόνο ὁ Γκούρου, ὁ ὀνειροπόλος, ἔχει τραβηχτῆ σέ μιά γωνιά. Κάθεται κι' ἀποθαυμάζει τούς χαυλιόδοντες πού ἐκουβάλησε στόν ὦμο καί φαίνεται σά ν' ἀναζητᾶ σέ τί καινούργιο ὅπλο, σέ τί εἶδους ἀντικείμενο θά μποροῦσαν νά χρησιμοποιηθοῦν τά ὡραῖα ἐκεῖνα κομμάτια τοῦ ἐλεφαντοστοῦ. Ἀπό καιρό σέ καιρό παίρνει τό κεφάλι του ἀνάμεσα στά χέρια, σά νά θέλη νά συλλάβη μιά φευγαλέα σκέψι καί μέ τή βοήθεια ὕστερα μιᾶς μυτερῆς πέτρας χαράζει κάτι ἀκατάληπτες γραμμές ἐπάνω στό φίλντισι. Εἶναι λιγώτερο δυνατός αὐτός ἀπό τ' ἀδέλφια του καί ὅλοι ξέρουν τή μανία πού ἔχει νά χαράζη τά κόκκαλα κι' ὕστερα νά τά σπάζη χωρίς νά πραγματοποιῆ τίποτα. Οἱ γυναῖκες τόν συμπαθοῦν περισσότερο ἀπ' τούς ἄλλους, γιατί δέν ἔχει τά πολεμοχαρῆ ἔνστικτα τῶν ἀνδρῶν οὔτε τή βαναυσότητά τους.

Ἕνας δεύτερος νέος, ὁ Γκλάαν, ἔχει πάρει [illegible]

Ὁ Γκ[illegible] στηριώδη [illegible] θυμηθῆ τά διάφορα εἴδη τῶν ζώων πού ἔχει δῆ, τίς κινήσεις τοῦ ταράνδου, τοῦ βουβάλου ἢ τοῦ κάπρου [illegible] σέρνη ἐπάνω του χαρακιές μ' ἕνα πέτρινο μυτερό ἐργαλεῖο. Ἐπάνω στό φίλντισι γεννιέται ἕνα σχέδιο, στήν ἀρχή σάν γεωμετρικό σχῆμα κι' ὕστερα σάν πιό καθωρισμένη μορφή. Μέσα στούς συλλογισμούς του βρίσκει ἐπί τέλους τή μορφή τῆς τέχνης πού βασάνιζε ἀπό καιρό τό μυαλό του....

Ἀπ. Ν. Μαγγ.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕRΝ

Δεύτερη πατρίδα

(Συνέχεια τοῦ προηγουμένου)

Δ... εἶχαν ὅμως λόγο ν' ἀνησυχή... ...ισβαρά. Μιὰ βαθειὰ σιωπὴ βασί... ...ὄγυρα, γιατὶ ὁ ἄνεμος εἶχε κοπάσει κι' ἡ θαλασσοταραχὴ εἶχε κι' ἐ...ίνη πέσει. Δὲν ἀκουγότανε παρὰ ὁ ...φρὸς κρότος τοῦ κύματος ποὺ χτυ... ...σε πάνω στοὺς βράχους. Τίποτα ...τάραζε τὴν πρώτη αὐτὴ νύχτα ...ὺ πέρασαν σ' αὐτὴ τὴν ἔρημη ἀκτή. ...ν ἄλλη μέρα, μὲ τὸ χάραμα, ὅλο... ...όδι. Μὲ τί χαρὰ ἀντίκρυ... ...ιν ξηρά! Ἡ βάρκα τους ...μέσα σ' ἕνα ἀμμουδερὸ λιμανάκι, τριγυρισμένο ἀπὸ μιὰν ἀπό... ...ιη βραχώδη ἀκτὴ ποὺ τοὺς ἔκοβε ...πὸ τὰ δύο μέρη τὸν ὁρίζοντα. Θά... ...ρεπε νὰ σκαρφαλώσουν μὲ δυσκολία ...ιτὲς τὶς θεώρατες πέτρες γιὰ νὰ μπορέσουν νάιεβοῦν καὶ νὰ ἰδοῦν καὶ παραπέρα.

Κι' οὔτ' ἕνα δέντρο, οὔτ' ἕνα δεντράκι, οὔτε κἂν ἴχνος ἀπὸ βλάστησι δὲ φαινόταν σ' αὐτὴ τὴν πένθιμη καὶ φρικτὴ ἐρημιά. Κάτι λειχῆνες μόνο καὶ φύκια πρασίνιζαν στοὺς γυμνοὺς βρά...

...Ας εἶναι, εἶπε ὁ ναύκληρος, αὐτὴ ...ιά δὲν ἀξίζει βέβαια ὅπως ... Ἑλβετία, δὲν εἶναι ὅμως καὶ ...νὰ μὴ βγοῦμε.

... στὴ στεριά, φώναξε τότε ... Ἐλπίζω νὰ βροῦμε κανένα ...ιο στὴ ρίζα τῶν βράχων.

... ἂς βγοῦμε ἔξω... ἐπανέλαβε ἡ Τζέννυ.

Ὁ Φρίτς πήδησε στὴν ἀμμουδιὰ μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους του.

Ἐκεῖ ποὺ ψάχναν στὴ ρίζα τῶν βράχων γιὰ νὰ βροῦν κανένα καταφύγιο, ἀπάντησαν ἕνα στρῶμα ἀπὸ φύκια στεγνά, ποὺ οἱ ἄνεμοι ποὺ φυσοῦν μὲ σφοδρότητα σ' αὐτὰ τὰ μέρη τὰ εἶχαν ἀπὸ καιρὸ σωριάσει ἐκεῖ.

— Νὰ μὲ τί ν' ἀνάψουμε φωτιά! εἶπε ὁ Φρίτς.

— Ναί... ἀποκρίθηκε ὁ ναύκληρος, φθάνει νὰ βροῦμε τίποτε νὰ βάλουμε στὴ χύτρα.

— Ἂς ψάξουμε, εἶπε ὁ Φραγκῖσκος.

Ὁ Φρίτς κι' οἱ σύντροφοί του λοιπόν, φροντίζοντας νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν καὶ πολὺ ἀπ' τὸ ἀγκυροβόλημα τῆς βάρκας, ἔψαχναν γιὰ δυὸ πράγματα. Πῶς νὰ βροῦν κανένα κοίλωμα κατάλληλο γιὰ κατοικία κι' ἀκόμη κανένα μέρος ποὺ νἆναι ὁ βράχος χαμηλωμένος κι' ἔτσι νὰ μπορέσουν νὰ τὸν τριγυρίσουν ἢ νὰ τὸν ἀνεβοῦν.

Καὶ δὲν ἔψαχναν ἄδικα. Ἀκριβῶς στὴν ἄλλη γωνιὰ τοῦ βράχου βρῆκαν ἕνα σπήλαιο ποὺ ἡ θέσι του τὸ προφύλαγε ἀπὸ τοὺς δυνατοὺς ἀνέμους. Τὸ ἐσωτερικό του, ἀρκετὰ φωτισμένο, ψηλὸ ἕως δώδεκα πόδια, πλατὺ καμμιὰ εἰκοσαριὰ καὶ βαθὺ ἕως πενῆντα, εἶχε στὰ πλάγια του διάφορα ἄνισα κοιλώματα, ποὺ μοιάζαν σὰν δωμάτια γύρω ἀπὸ μιὰ κοινὴ σάλα.

— Ἂς κάνουμε κατοχὴ στὸ σπήλαιο καὶ βλέπουμε κατόπι...

— Ὑπομονή!.. Ὑπομονή!... ἀποκρίθηκε ὁ ναύκληρος, κι' ἔχω ἐλπίδα πὼς θὰ βροῦμε καμμιὰ πηγὴ ἢ καὶ κανένα ρυάκι μέσα στοὺς βράχους. Τέλος... ἔχουμε πάντα τὸ σπίτι μας.

Βγῆκαν ἀπὸ τὸ σπήλαιο καὶ κατέβηκαν πρὸς τὴ θάλασσα γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ τριγυρίσουν τὸ βράχο. Ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος δὲν ὑπῆρχαν φύκια, παρὰ μονάχα κάτι πελώριες πεσμένες πέτρες, ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὶς περάση κανείς.

Ἄξαφνα, καμμιὰ ἑκατοστὴ βήματα μακριὰ ἀπὸ τὸ σπήλαιο, θόρυβος νεροῦ ποὺ ἔτρεχε κτύπησε στὸ αὐτὶ τοῦ ναυκλήρου. Ἕνα ρυάκι μουρμούριζε ἀνάμεσα στοὺς βράχους καὶ κυλοῦσε τὰ κρυστάλλινα νερά του.

Ὁ Φρίτς κι' οἱ σύντροφοί του εἶχαν τώρα στὴ διάθεσί τους ἕνα σπήλαιο κι' ἕνα ποταμάκι ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ γεμίζουν μὲ γλυκὸ νερὸ τὰ βαρέλια τῆς βάρκας. Ἔμενε τώρα τὸ ζήτημα τῆς τροφῆς. Κι' ἡ λύσι αὐτοῦ τοῦ ζητήματος δὲν ἦταν καθόλου εὐνοϊκὴ γιὰ τοὺς ἐξερευνητές. Ἀφοῦ πέρασαν τὸ ρυάκι, αἰσθάνθηκαν καινούργια καὶ βαθειὰ ἀπογοήτευσι.

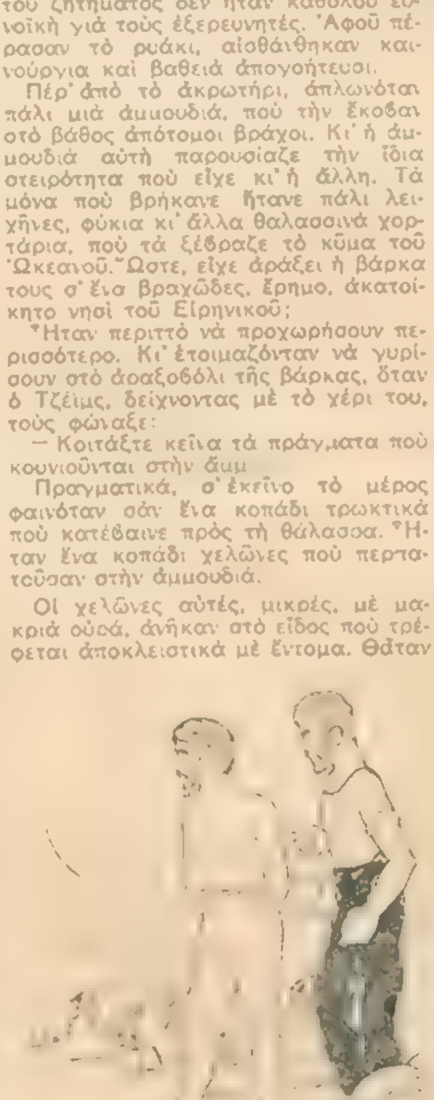
Πέρ' ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι, ἁπλωνόταν πάλι μιὰ ἀμμουδιά, ποὺ τὴν ἔκοβαν στὸ βάθος ἀπότομοι βράχοι. Κι' ἡ ἀμμουδιὰ αὐτὴ παρουσίαζε τὴν ἴδια στειρότητα ποὺ εἶχε κι' ἡ ἄλλη. Τὰ μόνα ποὺ βρήκανε ἤτανε πάλι λειχῆνες, φύκια κι' ἄλλα θαλασσινὰ χορτάρια, ποὺ τὰ ξέβραζε τὸ κῦμα τοῦ Ὠκεανοῦ. Ὥστε, εἶχε ἀράξει ἡ βάρκα τους σ' ἕνα βραχῶδες, ἔρημο, ἀκατοίκητο νησὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ;

Ἦταν περιττὸ νὰ προχωρήσουν περισσότερο. Κι' ἑτοιμαζόνταν νὰ γυρίσουν στὸ ἀραξοβόλι τῆς βάρκας, ὅταν ὁ Τζέιμς, δείχνοντας μὲ τὸ χέρι του, τοὺς φώναξε:

— Κοιτάξτε κεῖνα τὰ πράγματα ποὺ κουνιοῦνται στὴν ἀμμ...

Πραγματικά, σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος φαινόταν σὰν ἕνα κοπάδι τρωκτικὰ ποὺ κατέβαινε πρὸς τὴ θάλασσα. Ἦταν ἕνα κοπάδι χελῶνες ποὺ περπατοῦσαν στὴν ἀμμουδιά.

Οἱ χελῶνες αὐτές, μικρές, μὲ μακριὰ οὐρά, ἀνῆκαν στὸ εἶδος ποὺ τρέφεται ἀποκλειστικὰ μὲ ἔντομα. Θἄταν καμμιὰ πενηνταριὰ κι' ἐπήγαιναν ὄχι στὴ θάλασσα, ἀλλὰ στὸ στόμιο τοῦ ρυακιοῦ.

Βρ... ...οι βράχοι

Βάλθηκαν λοιπὸν ἀμέσως νὰ πιάσουν αὐτὲς τὶς χελῶνες, κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγην ὥρα ὁ Μπλὸκ εἶχε ἀναποδογυρίσει καμμιὰ εἰκοσαριὰ ἀπ' αὐτές, ἐνῶ ὁ Φραγκῖσκος κάτω ἀπὸ κάποια ἐξογκώματα εἶχε βρῆ τ' αὐγά τους. Ἔτσι ὁ ναύκληρος φορτώθηκε πέντ' ἔξη καὶ μαζὶ μὲ τὸν Φραγκῖσκο ποὺ εἶχε βγάλει μία δωδεκάδα αὐγά, γυρίσανε πίσω στὴν βάρκα ὅπου τοὺς περίμεναν οἱ ἄλλοι.

Ὁ Χάρρυ Γκοὺλδ ποὺ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς ἐξερευνήσεως εἶχε μείνει στὴ βάρκα, ἐμποδιζόμενος ἀπὸ τὸ τραῦμα του ποὺ τὸν πονοῦσε ὀλιγώτερο τώρα πιά, ἄκουσε μὲ πολλὴ προσοχὴ τὴ διήγησι ποὺ τοῦ ἔκανε ὁ Τζὼν Μπλόκ. Μ' εὐχαρίστησι ἔμαθε πὼς οἱ χελῶνες ἀφθονοῦσαν σ' αὐτὸν τὸν ὅρμο, ποὺ γι' αὐτὸ τὸν ὠνόμασαν «Ὅρμο τῶν Χελωνῶν».

— Ἐκεῖνο ποὺ ἐπιθυμοῦμε, πλοίαρχε, ἐπρόσθεσε ὁ Φρίτς, εἶναι νὰ γιατρευθῆ ἡ πληγή σας καὶ νὰ δυναμώσετε. Δὲν πειράζει ἂν μείνουμε μιὰ δυὸ ἑβδομάδες ἐδῶ. Ἅμα σηκωθῆτε, θὰ ἰδῆτε τὰ πράγματα μόνος σας καὶ θ' ἀποφασίσετε τί πρέπει νὰ γίνη.

Ξεφόρτωσαν λοιπὸν τὰ πράγματα ποὺ εἶχε ἡ βάρκα, — τὸ σάκκο μὲ τὴ γαλέττα, τὰ βαρέλια, τὰ κάρβουνα, τὰ ροῦχα, τὰ σκεπάσματα, τὰ μαγειρικὰ σκεύη, — καὶ τὰ κουβάλησαν ὅλα στὴ σπηλιά. Τὸ μικρὸ φουρνέλλο τὸ ἔστησαν ἀπέξω γιὰ νὰ φτιάξουν τὸ χελωνόζουμο.

Στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Φρίτς καὶ τοῦ Μπλόκ, ὁ πλοίαρχος Γκοὺλδ μεταφέρθηκε στὴ σπηλιά. Ἐκεῖ τὸν περίμενε ἕνα καλὸ στρῶμα ἀπὸ φύκια ξερά, ποὺ τὸ εἶχαν κάνει ἡ Τζέννυ κι' ἡ Ντόλλ. Σ' αὐτὸ τὸ φυκόστρωμα ξαπλώθηκε καὶ κοιμήθηκε λίγες ὧρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Τὸ βράδι, ἀφοῦ δείπνησαν μὲ τὸ ζουμὶ καὶ μὲ τ' αὐγὰ τῆς χελώνας ποὺ εἶχαν ἑτοιμάσει οἱ γυναῖκες, μπῆκαν ὅλοι στὴ σπηλιὰ νὰ κοιμηθοῦν. Δὲν ὑπῆρχε ἀνάγκη ν' ἀγρυπνήση κανένας, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε φόβος οὔτε ἀπὸ ἄγριους οὔτε ἀπὸ ἄγρια ζῶα, στὴν ἔρημη ἐκείνη ἀκτή. Τὴ σιωπή της δὲν τὴν τάραζαν παρὰ οἱ τραχειὲς καὶ μελαγχολικὲς κραξιὲς τῶν θαλασσοπουλιῶν. Κι' ὡς τὸ πρωῒ ὁ καιρὸς ἦταν ἥσυχος.

Μὲ τὸ χάραμα οἱ ἄνδρες βγῆκαν ἔξω. Ὁ ναύκληρος Τζὼν Μπλὸκ κατέβηκε ὡς τὸ μέρος ποὺ ἦταν ἀραγμένη ἡ βάρκα, κι' ἀφοῦ εἶδε πὼς ἦταν καλὰ δεμένη, ἔφυγε γιὰ τὸ μέρος ὅπου εἶχε χθὲς συναντήσει τὶς χελῶνες.

Ὁ Φρίτς γύρισε στὴ σπηλιά. Ἐκεῖ κοντά, ὁ Φραγκῖσκος κι' ὁ Τζέιμς κουβαλοῦσαν φύκια. Στὶς δέκα, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς ἦταν ὡραῖος, ὁ πλοίαρχος Γκοὺλδ μπόρεσε νὰ βγῆ ἔξω καὶ νὰ ξαπλωθῆ στὸν ἥλιο. Μὲ τὶς περιποιή-

σεις τῶν γυναικῶν, ἡ πληγὴ τοῦ ἄρχισε νὰ κλείνῃ κι' ὁ πυρετὸς εἶχε ὑποχωρήσει πιά. Δὲν τοῦ ἔβαζαν παρὰ ἕνα ἁπλὸ ἐπίδεσμο. Περπατοῦσε τώρα στὴν ἀκρογιαλιά, χωρὶς νὰ στηρίζεται σὲ κανένα. Καὶ μάλιστα, κατάφερε νὰ φτάσῃ ὡς τὸ βουναλάκι, ποὺ ὑψωνόταν στὸ τέλος τῆς βραχοσειρᾶς, καὶ νὰ βεβαιωθῇ κι' αὐτὸς πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ τριγυρίσῃ κανεὶς τὴ βάσι του.

Ὕστερ' ἀπὸ τὸ πρόγευμα, ἡ Τζέννυ, ἡ Ντὸλ κι' ἡ Σουζάνα ἔπλυναν στὸ ρυάκι τ' ἀσπρόρρουχα, κι' ἀφοῦ τὰ στέγνωσαν καλὰ στὸν ἥλιο ποὺ ἔκαιγε, τὰ μπάλωσαν καὶ τὰ διώρθωσαν, γιὰ νὰ τὰ ἔχουν ἕτοιμα γιὰ τὸ καινούργιο ταξίδι. Ἀργὰ ἢ γρήγορα θ' ἀποφάσιζαν νὰ φύγουν ἀπ' τὸ ἄγνωστο νησί. Ἀλλὰ σὲ ποιὸ μέρος τῆς γῆς νὰ βρισκόταν ἄραγε;

Ὡστόσο, ἦταν ἀνάγκη ν' ἀνεβοῦν στὸ ὀροπέδιο, γιὰ νὰ ἰδοῦν ἀπὸ κεῖ ἂν ἡ ἀκρογιαλιὰ ποὺ τοὺς φιλοξενοῦσε, ἀνῆκε πραγματικὰ σὲ νησάκι, ὅπως νομίζανε, ἢ σὲ μεγάλο νησί, ἢ σὲ ἤπειρο.

Πέρασαν μέρες πολλὲς χωρὶς νὰ φέρουν καμμιὰ μεταβολὴ στὴν κατάστασι. Ἡ καλοκαιρία ἐξακολουθοῦσε. Ἡ ζέστη ἦταν μεγάλη, ὄχι ὅμως καὶ ἀνυπόφορη.

Πολλὲς φορὲς ὁ Τζὼν Μπλόκ, ὁ Φρὶτς κι' ὁ Φραγκῖσκος εἶχαν διατρέξει τὴν παραλία τοῦ δυτικοῦ δρόμου, ποὺ τὴν περιώριζε ἡ βραχοσειρά. Ἀλλὰ πουθενὰ δὲν βρῆκαν ἕνα ἄνοιγμα ἢ μιὰ πλαγιὰ κάπως λιγώτερο ἀπότομη, ὥστε νὰ μπορέσουν ν' ἀνεβοῦν ψηλὰ στ' ὀροπέδιο. Ὁ κάθετος τοῖχος ἔπεφτε σὰν παραπέτασμα.

Τέλος πάντων ἐπεχείρησαν νὰ φτάσουν στὴν κορυφή. Κάνοντας τ' ἀδύνατα δυνατὰ καὶ σκαρφαλώνοντας ἀπὸ βράχο σὲ βράχο, κατάφεραν ν' ἀνεβοῦν ὡς τὰ μισὰ τῆς βραχοσειρᾶς. Ἀναγκάσθηκαν ὅμως νὰ σταματήσουν, ἐπειδὴ ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ἡ ἀνάβασι ἦταν κάτι τὸ ὑπεράνθρωπο. Οἱ κατακάθετοι βράχοι δὲν παρουσίαζαν τὸ παραμικρὸ στήριγμα γιὰ τὸ πόδι. Κι' ὡς τὴν κορφή, ἔμεναν ἀκόμη τοὐλάχιστο ἑξακόσια πόδια.

Ἀπεφάσισαν λοιπὸν νὰ τριγυρίσουν τὴν ἀκτὴ μὲ τὴ βάρκα. Κι' ἔπρεπε νὰ τὴν ἑτοιμάσουν γιὰ τὸ ταξίδι. Ἴσως τὸ μικρὸ αὐτὸ ταξίδι νὰ γινότανε καὶ μεγάλο. Ἂν ἄξαφνα βλέπαν κανένα ἄλλο νησί, δὲ θἄθελαν νὰ τὸ ἐπισκεφθοῦνε; Ἔτσι ὁ ναύκληρος σκέφθηκε νὰ κλείσῃ τὸ κάσσαρο, ὥστε νὰ εἶναι τοὐλάχιστο οἱ γυναῖκες προφυλαγμένες ἀπ' τὸν ἀγέρα κι' ἀπὸ τὰ κύματα.

Οἱ προετοιμασίες τέλειωσαν στὶς 26 τοῦ μηνός, τὸ πρωΐ. Κατὰ τὸ μεσημέρι, ὁ Φρὶτς παρατήρησε μὲ κάποια ἀνησυχία πρὸς τὸ μέρος τῆς μεσημβρίας νὰ σηκώνωνται σύννεφα. Ἦταν ἀκόμη μακριά. Ἀνέβαιναν ὅμως βαριὰ κι' ἀπαιωτά. Κι' ἂν ἐρχόταν θύελλα, θὰ ξεσποῦσε ἴσια καταπάνω στὸν «Ὅρμο τῶν χελωνῶν».

Σὲ λίγο, κοιτάζοντας τὸν ὁρίζοντα ὁ Χάρρυ Γκοῦλδ, τοὺς λέει:

— Μεγάλος κίνδυνος! Πρέπει νὰ τραβήξουμε τὴ βάρκα στὴν ἀμμουδιά.

— Ἂς δοκιμάσουμε! εἶπε ὁ Τζὼν Μπλόκ, ἀφοῦ πρῶτα — πρῶτα τὴν ξεφορτώσουμε γιὰ ν' ἀλαφρώσῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΣΤΗΛΗ τοῦ Γιατροῦ

Χελώνια ἢ Χοιραδικὰ

Η χοιράδωσις, ὅπως λέγεται ἐπιστημονικά, εἶναι ἕνα θέμα μεγίστου ἐνδιαφέροντος, τόσον ἀπὸ ἰατρικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως. Ἐπειδὴ δὲ ἔχει συγχισθῆ κι' αὐτὸ ἀπὸ τὸν πολὺ κόσμο, ὅπως καὶ τόσα ἄλλα ἰατρικὰ ζητήματα, θὰ προσπαθήσω νὰ ἀποβάλω τὴν σύγχυσιν καὶ νὰ τὸ καταστήσω ἁπλοῦν, ὅπως ἀκριβῶς ἔχει. Ὁ κόσμος νομίζει ὅτι ἕνα παιδὶ ὅταν ἔχει χελώνια πὼς εἶναι φυματικό, δηλ. ἐπικίνδυνο νὰ μεταδώσῃ τὴν νόσον καὶ τὸ ἀποφεύγουν τόσο, ὥστε εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους ὅτι πολλὰ κορίτσια ἔμειναν ἀνύπαντρα ἐξ αἰτίας τῆς ἀδικης αὐτῆς ρετσινιᾶς. Ἡ χοιράδωσις εἶναι ἢ μᾶλλον ἦτο ὅταν ἦτο ἐν ἐνεργείᾳ φυματιώδους φύσεως, ἀλλὰ καὶ τότε καὶ τώρα ποὺ δὲν ἔχουν μείνει παρὰ αἱ παλαιαὶ οὐλαί, δὲν εἶναι μεταδόσιμος φυματίασις.

Ἐξηγοῦμαι: Ἡ χοιράδωσις εἶναι νόσος τῶν ἀδένων τοῦ τραχήλου, ἐγκαθίσταται ἐκεῖ τὸ μικρόβιον τῆς φυματιάσεως, καταστρέφει τοὺς ἀδένας καὶ σχηματίζει ἀποστήματα. Τὰ ἀποστήματα αὐτὰ ἀνοίγουν μόνα των ἢ τὰ ἀνοίγουν οἱ γιατροί, πυορροοῦν ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, ἕνα, δύο καὶ τρία χρόνια, κατόπιν ἐπουλοῦνται καὶ δὲν παρουσιάζουν ἔκτοτε καμμία διαταραχὴ τοπικὴ ἢ γενική, γενικῶς δὲ τὰ ἄτομα ταῦτα ἐμφανίζονται ὑγιέστατα. Οὐδέποτε παθαίνουν σοβαρὰν νόσον ἢ ἐὰν πάθουν ἀντεπεξέρχονται νικηφόρως καὶ καλλίτερον ἀπὸ τοὺς μὴ ὑποστάντας χοιραδικὴν μόλυνσιν. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν φυματίασιν, τὰ ἄτομα ταῦτα οὐδέποτε παθαίνουν φυματίασιν τοῦ πνεύμονος ἢ ἄλλην φυματίασιν εἰς ἄλλο μέρος τοῦ σώματος. Τοῦτο ἔχει παρατηρηθῆ πρῶτον ἀπὸ τὸ μεγάλο Γάλλο Παιδίατρο Marfan καὶ ἔκτοτε διαπιστοῦται ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐπιστήμονας. Ὁ Marfan, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε καὶ δάσκαλός μου στὸ Παρίσι, ἐπρόσεξε ὅτι τὰ παιδιὰ ποὺ παθαίνουν χελώνια ἢ φυματίασιν τῶν ὀστῶν, ἀρθρώσεων καὶ δέρματος, δὲν παρουσιάζουν ποτὲ βλάβας εἰς τὸν πνεύμονα καὶ ὅτι εἰς ὅλον τους τὸν βίον εἶναι ὀργανισμοὶ ἰσχυροποιημένοι τόσον πρὸς τὴν φυματίασιν, ὅσον καὶ πρὸς τὰς ἄλλας νόσους. Ἡ παρατήρησις αὐτή, ἡ τόσον ὀρθή, ποὺ ὠνομάσθη κατόπιν καὶ «Νόμος τοῦ Marfan», ἔκανε τὸν ἐπιστήμονα τοῦτον νὰ ἀσχοληθῇ ἐπὶ μακρὸν καὶ στὸ τέλος ἀπέδειξε πὼς ἡ φυματίασις ὅπως καὶ ἄλλα νοσήματα ἀφήνει ἀνοσίαν, δηλ. ἐφ' ὅσον προσβάλλεται κάποιος διὰ πρώτην φορὰν δὲν προσβάλλεται καὶ ἐκ δευτέρου. Ἐκ τῆς παρατηρήσεως ταύτης ἐγνώσθησαν πολλὰ ζητήματα ἄγνωστα μέχρι τότε διὰ τὴν φυματίασιν καὶ κυρίως τὸ πλέον ἐνδιαφέρον, δηλ. ὅτι ἡ διὰ πρώτην φορὰν μόλυνσις κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν ἀπὸ τὴν φυματίασιν παραμένει πάντοτε καὶ ἐὰν ἐμφανίζεται εἰς τὴν μεγάλην ἡλικίαν φυματίασις τοῦ πνεύμονος δὲν εἶναι νέα μόλυνσις ἀλλὰ ἡ παλαιὰ ἀναμοχλευθεῖσα ἐκ διαφόρων ἀφορμῶν.

Τὴν παρατήρησιν τοῦ Mafra[illegible]ποίησε κατόπιν ὁ Koch δι' ἑνὸς πειράματος γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Φαινόμενον τοῦ Κώχ». Ὁ Marfan ἀπέδειξε ὅτι τὰ χελώνια εἶναι ἡ πλέον ἀνοσοποιητικὴ μορφὴ τῆς φυματιάσεως καὶ τοῦτο γιατὶ ὁ ὀργανισμὸς ἐμβολιάζεται συνεχῶς καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀπὸ τὸ πύον ποὺ βγαίνει ἀπὸ τοὺς χοιραδικοὺς ἀδένας τοῦ τραχήλου, τοῦ δέρματος προκειμένου περὶ φυματιάσεως τοῦ δέρματος καὶ τῶν ὀστῶν, ἢ τῶν ἀρθρώσεων ὅταν ὑπάρχῃ φυματίασις τῶν ὀστῶν καὶ ἔτσι ἀποκτᾷ μακρὰν καὶ σταθερὰν ἀνοσίαν καὶ ἡ ὁποία ὡς ἀπέδειξεν ὁ Marfan δὲν διαταράσσεται ποτέ. Ἑπομένως τὰ παιδιὰ καὶ ἰδίως τὰ κορίτσια ποὺ φαίνεται νὰ προσβάλλωνται συχνότερα, ἴσως ἀπὸ μία ἰδιοτροπία τῆς φύσεως, ὅταν ἔχουν χελώνια ἐν ἐνεργείᾳ δὲν μεταδίδουν τὴν νόσον σὲ κανένα ὅσο καὶ ἂν ἔλθουν σὲ ἐπαφὴ μὲ ὑγιεῖς, διότι τὰ μικρόβια εὑρίσκονται ἐντὸς τῶν ἀδένων, δὲν πετοῦν οὔτε ὑπάρχουν μέσα στὸ πύον. Ὅταν δὲ ἰαθοῦν ὄχι μόνον δὲν ἔχουν κίνδυνον νὰ μεταδώσουν νόσον μὴ ὑπάρχουσαν ἀλλὰ εἶναι καὶ κατὰ πολὺ ὑγιέστεροι τῶν φαινομενικῶς ὑγιῶν.

Στὸ ἑπόμενο θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὴν χοιραδικὴν κρᾶσιν, δηλ. μὲ τὸν νοσολογικὸν τύπον πολλῶν παιδιῶν ποὺ ἀσθενοῦν εὔκολα καὶ μὲ τὸ παραμικρό, χωρὶς βέβαια νὰ ἔχουν καμμιὰ σχέσι ἀπολύτως μὲ τὴ φυματίασι.

Γ. Μπαμπούρης

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Τὸ βιβλίο

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ πολιτισμὸς προώδευσε καὶ διεδόθη ἀφ' ὅτου ἄρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν καὶ νὰ ἐκλαϊκεύωνται τὰ βιβλία.

Οἱ γνώσεις ἄλλοτε, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἦσαν κτῆμα τῶν ὀλίγων σοφῶν τῶν «ἀνθρώπων - βιβλιοθηκῶν» νὰ τοὺς ποῦμε ἔτσι, οἱ ὁποῖοι ἐδίδασκαν τοὺς νεωτέρους ὅ,τι αὐτοὶ εἶχαν ἐνα-

ποθηκεύσει στὸ σοφό τους κεφάλι.

Ὅποιος λοιπὸν δὲν μποροῦσε νὰ παρακολουθήσῃ τὴν διδασκαλία τῶν διδασκάλων δὲν μποροῦσε καὶ νὰ μορφωθῇ, οἱ δὲ γνώσεις ἐχάνοντο μὲ τὸν θάνατο τοῦ σοφοῦ.

Ἀρχαιότατη λοιπὸν ἡ ἀνάγκη τοῦ βιβλίου. Τὰ πρῶτα βιβλία ποὺ μᾶς ἀπεκάλυψε ἡ Ἀρχαιολογία ἦσαν κάτι τεράστιες τετράγωνες.. πέτρες στὶς ὁποῖες ἐπάνω οἱ ἀρχαῖοι ἐχάρασσαν τὰ γράμματα. Ἔτσι ἔγραφαν οἱ Μεξικανοί, οἱ Ἴνκα, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ ἀρχαιότατοι Αἰγύπτιοι κλπ.

Τὰ.... βιβλία αὐτὰ ποὺ βρέθηκαν στὸ Μεξικὸ εἶναι χαραγμένα μὲ διάφορα ἔγχρωμα σχήματα σὰν εἰκονογραφημένα.

Ἀρχαιότατα ἀκόμη....βιβλία θεωροῦνται οἱ ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν στὴν Κρήτη, στὴν Μικρὰ Ἀσία καὶ ἀλλοῦ ποὺ εἶναι πλίνθοι ψημένοι μὲ γράμματα ἀγνώστου γλώσσης ἐπάνω.

Ἀργότερα πολὺ οἱ ἄνθρωποι ἄρχισαν νὰ γράφουν στὶς λεγόμενες «Περγαμηνὲς» καὶ στοὺς «Παπύρους» τὰ βιβλία τους, χειρόγραφα ἐννοεῖται ἀκόμη.

Ἡ διασημότερη δὲ βιβλιοθήκη τοῦ κόσμου, ἡ Ἀλεξανδρινὴ βιβλιοθήκη, ἦταν γεμάτη ἀπὸ τέτοια βιβλία ἐπὶ παπύρων καὶ περγαμηνῶν. Εἶχε κάπου 650 000 τόμους! Ὡς γνωστὸν ἡ βιβλιοθήκη αὐτὴ κάηκε ἀπ' τὸν Ἄραβα Ὀμάρ. Ἡ πρόοδος ὅμως κυρίως τοῦ βιβλίου χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ χαρτιοῦ (1200 μ. Χ.) καὶ ἰδίως ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς τυπογραφίας (1440 μ. Χ.) Ἔκτοτε τὸ βιβλίο ἐξελίσσετο συνεχῶς ὡς ποὺ ἔφθασε στὴ σημερινὴ του λαμπρὴ ἐμφάνισι.

Ζῶα... βαρόμετρα

Ἂν θέλετε καμμιὰ φορὰ νὰ προμαντέψετε τὸν καιρὸ ρίξετε μιὰ ματιὰ στὰ ζῶα ποὺ σᾶς τριγυρίζουν.

Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ ζῶα εἶναι σωστά... ἀστεροσκοπεῖα καὶ προμαντεύουν περίφημα τί καιρὸ θὰ κάνῃ.

— Τὰ χελιδόνια αἴφνης ὅταν πετοῦν πολὺ ψηλὰ μᾶς λένε ὅτι ὁ καιρὸς θὰ εἶναι καλός. Ἂν πετοῦν χαμηλὰ σημαίνει ὅτι ὁ καιρὸς θὰ γίνῃ βροχερός.

— Ὅταν ἡ φραγκόκοττα φωνάζῃ ἀνεβασμένη σὲ δέντρο εἶναι σίγουρο ὅτι θὰ βρέξῃ.

— Ἐπίσης ὁ καιρὸς θὰ εἶναι βροχερὸς ἂν δοῦμε ὅτι βγαίνουν ἀπ' τὴν νάρκη τους τὰ σαλιγκάρια.

— Οἱ πάπιες ὅταν φωνάζουν ἀνήσυχες, καὶ τὰ ψάρια ὅταν πετιοῦνται ἔξω ἀπ' τὸ νερὸ προμηνύουν θύελλα, βροχὴ καὶ ἀέρα.

— Ἀκόμη πρόκειται νὰ βρέξῃ ἂν δοῦμε τὰ βατράχια νὰ βγαίνουν ἀπ' τὸ ιερὸ ἢ τὴν γάτα μας νὰ κάνῃ τὴν τουαλέτα της: νὰ πλύνεται, δηλαδὴ νὰ γλείφεται καὶ νὰ καθαρίζεται!

— Ἂν τοὐναντίον δοῦμε ὅτι ὁ τζίτζικας ξεμύτισε καὶ τραγουδεῖ, πρέπει νὰ περιμένωμε ὅτι θὰ ἔχωμε λιακάδα.

— Ὅταν δὲ τὰ μυρμύγκια στήνουν χῶμα γύρω ἀπὸ τὴ φωληά τους θὰ ἔχωμε δυνατὸν βορηᾶ!

Ἕνα περίφημο διαμάντι

Τὸ στέμμα τῆς βασιλίσσης Ἐλισσάβετ τῆς Ἀγγλίας ἔχει ἕνα διαμάντι περίφημο! Τὸ Κὸχ-ι-Νὸρ ἢ «βουνὸ ἀπὸ φῶς» καὶ προ[illegible] ἀπὸ τὰ ὀρυχεῖα τοῦ Πρυτκαλ. Στὴν ἀρχὴ ζύγιζε 186 κ. Εἶχε σχῆμα ἀκανόνιστο ὀβάλ, μὲ ἕδρας ὀκταεδρικὰς καὶ μὲ διάφορα χρώματα. Τὸ ἐνεπιστεύθησαν στὸν φυσικὸν Μπρέδοτερ ποὺ τὸ ἐξήτασε στὸ μικροσκοπιο καὶ εἶδε ἕνα σωρὸ κοιλώματα ποὺ ὀφείλοντο στὴν ἐπίδρασι κάποιου ἀγνώστου ἀερίου ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κατασκευὴν κρυστάλλου.

Ὁ Βορσάνγκερ, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους ἐπεξεργαστὰς ἀδαμάντων, ἀνέλαβε νὰ τὸ ἐπισκευάσῃ καὶ ἦρθε στὴν Ἀγγλία ἐπίτηδες γι' αὐτό. Ὕστερα ἀπὸ τριάντα ὀκτὼ ἡμερῶν δωδεκάωρη ἐργασία παρέδωσε τὸν λίθον εἰς τὴν βασίλισσα ἀλλὰ πολὺ ἐλαφρότερον ἀπὸ πρὶν ἀφοῦ τώρα δὲ ζύγιζε παρὰ 103 ¾ καράτια. Ἡ ἀκριβὴς ἡμερομηνία τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ τοῦ λίθου εἶναι ἄγνωστος. Στὰς ἀρχὰς τοῦ 16ου αἰῶνος ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ θησαυροῦ τοῦ Δελχί.

Περὶ τὰ 1805, μὲ τὸν Μεγάλο Μογγόλο, ἀποτελοῦσε ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα κοσμήματα τοῦ στέμματος τοῦ Λαχόρ. Στὴ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας περιῆλθε τὸ 1850.

ΤΟ ΨΩΜΙ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Απὸ πότε τρώγουν ψωμὶ οἱ ἄνθρωποι; Πρὶν ἀπαντήσωμε στὴν ἐρώτησι αὐτή, ἂς σημειωθῇ ὅτι καὶ σήμερα ἀκόμη ἕνα μεγάλο μέρος τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ μεγαλείτερο, δὲν ἔχει ὡς βάσιν τῆς διατροφῆς του τὸν «ἄρτον τὸν ἐπιούσιον». Βάσις τοῦ ψωμιοῦ εἶναι τὸ σιτάρι καὶ ὑπάρχουν λαοί, ὅπως οἱ Κινέζοι καὶ οἱ Ἰάπωνες καὶ γενικῶς οἱ κίτρινοι, ποὺ ὡς βάσιν τῆς τροφῆς τους ἔχουν τὸ ρύζι.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα Κινέζοι καὶ Ἰνδοὶ ἀγνοοῦσαν τελείως τὸ σιτάρι καὶ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἔνδειξις ὅτι ἐπιδίδοντο στὴν καλλιέργειά του. Ἤξεραν ὅμως τὸ ρύζι. Τὸ ἄλεθαν καὶ τὸ ἔτρωγαν ὑπὸ τὴν μορφὴ μιᾶς μάζης συμπαγοῦς.

Ἀντιθέτως, τὸ σιτάρι ἦταν ἀπὸ ἐνωρὶς γνωστὸ στοὺς ἀρχαίους Αἰγυπτίους, τοὺς Ἕλληνας, τοὺς Φοίνικας, τοὺς Ἰουδαίους. Ἀργότερα ὁ Ζωροάστρος τὸ εἰσήγαγε καὶ στὴν Περσία.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα οἱ ἄνθρωποι ἔψηναν τὸ ψωμὶ κατὰ τρόπον διάφορον ἀπὸ τοὺς σημερινούς. Οἱ Ἰουδαῖοι λ.χ. ζύμωναν τὸ ἀλεῦρι καὶ παρασκεύαζαν μικρὰ καρβέλια ποὺ τὰ σκέπαζαν μὲ ζεστὴ στάχτη νὰ ψηθοῦν. Ἀργότερα ἐκάλυπταν τὰ καρβέλια μὲ κατάλληλα σκεπάσματα, ἐπάνω στὰ ὁποῖα ἄναβαν φωτιά.

Στὶς Ἀθῆνες τοῦ Τριπτολέμου τὸ ψωμὶ ἦταν κοινὴ τροφή. [illegible] χρησιμοποιοῦντο γιὰ τὴν παρασκευή του εἰδικὲς φόρμες. Μέσα στὴν κάθε μιὰ τῶν ὁποίων χωρο σε ὡρισμένη ποσότης ψωμιοῦ.

Μεγάλη πρόοδος στὴν παρα[illegible] γάλο ρόλο στὴν ἀνα[illegible] του ἔπαιξε ἡ Τύχη. Ὁ σχετικὸς θρῦλος ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

Μιὰ νοικοκυρὰ τῆς [illegible] ρι. [illegible] τὸ βρῆκε ξινισμένο καὶ φουσκωμένο. Τὸ ἐχρησιμοποίησε στὸ ζύμωμα καὶ τὸ ψωμὶ ποὺ ζύμωσε βγῆκε ἐξαιρετικὰ εὔγευστο. Ἀπὸ τότε κάθε φορὰ ποὺ ζύμωναν ψωμὶ οἱ ἄνθρωποι ἐφρόντιζαν νὰ κρατοῦν λίγο ζυμάρι ὡς προζύμι, διατηρώντας μέσα σ' ἕνα δοχεῖο.

Οἱ Ρωμαῖοι ἐδιδάχθησαν τὴν τέχνη τῆς παρασκευῆς ψωμιοῦ με προζύμι ἀπὸ τοὺς Φοίνικες τὸ ἔτος 172 π. Χ. Οἱ Φοίνικες γιὰ νὰ καθιστοῦν τὸ ψωμὶ εὐγευστότερο, ἔρριχναν στὸ προζύμι καὶ ἀλάτι. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔρριχναν καὶ λάδι καὶ μέλι, κι' ἔτσι μετέβαλλαν τὸ ψωμὶ σ' ἕνα εἶδος γλυκίσματος.

Ὡς ὅτου ὅμως διδαχθοῦν τὴν τέχνη τῆς ζυμώσεως ἀπὸ τοὺς Φοίνικες οἱ Ρωμαῖοι ἔτρωγαν ξερὸ σιτάρι. Ὕστερα, ὅταν ἐξεπολιτίσθησαν ὁπωσδήποτε, ἔβραζαν τὸ σιτάρι μέσο σὲ χύτρες, ὅπως γίνεται σήμερα μὲ τὰ κόλλυβα, κι' ἔτρωγαν τὸν [illegible] νὰ ψήνουν τὸ ψωμί τους μέσα σὲ φούρνους. Τὸ [illegible] αὐτὸ συνέβη περὶ τὸ 400 π. Χ.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Πουλιά δηλητηριώδη

Δὲν εἶναι γνωστὸ παρὰ ἕνα εἶδος μόνο πουλιῶν ἱκανῶν νὰ προκαλέσουν τσίμπημα θανατερὸ μὲ τὸ ράμφος τους. Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα σωρὸ μάταιες προσπάθειες Αὐστραλοὶ σοφοὶ κατώρθωσαν νὰ αἰχμαλωτίσουν πουλιὰ αὐτοῦ τοῦ εἴδους, στὰ ὁποῖα δὲν ἔδωκαν ἀκόμα εἰδικὸ ὄνομα, ἀλλὰ ὀνομάζουν ἁ π λ ῶ ς «πουλιὰ τοῦ θανάτου». Τὸ πουλὶ αὐτὸ ποὺ καὶ στὸ πτέρωμα καὶ στὸ μέγεθος καὶ στὸ ράμφος μοιάζει πολὺ τὸ ἀηδόνι, ἔχει ράμφος ποὺ βγάζει δηλητήριο καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ὁ θάνατος ἐπέρχεται κεραυνοβόλως.

Ἡ ραβδοσκοπία

Ραβδοσκόποι ὀνομάζονται οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν παράξενη καὶ λίγο μυστηριώδη ἰδιότητα νὰ διαισθάνωνται τὴν ὕπαρξι τοῦ νεροῦ ἢ τῶν διαφόρων μετάλλων κάτω ἀπὸ τὴ γῆ ἐνῶ τίποτα δὲν προδίδει στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τὴν ὕπαρξί τους.

Οἱ ραβδοσκόποι κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐθεωρήθησαν μάγοι καὶ ἄνθρωποι τοῦ διαβόλου, τὰ τελευταῖα ὅμως χρόνια ἡ ἐπιστήμη ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἱκανότης τῶν ραβδοσκόπων ὀφείλεται σὲ μιὰν εἰδικὴ ὑπερευαισθησία

μὲ τὴν βοήθεια τῆς ὁποίας «συλλαμβάνουν» τὴν «ἀκτινοβολίαν» τοῦ νεροῦ καὶ τῶν μετάλλων. Γιατὶ ἔχει ἀποδειχθῆ πλέον ὅτι ὅλα τὰ πράγματα ἐκπέμπουν γύρω τους καὶ μίαν «ἀκτινοβολία».

Στὴν ἀρχαιότητα ἡ ραβδοσκοπία ἦταν ἐπίσης γνωστή. Ἀσφαλῶς δέ, ὅπως ὑποστηρίζει σήμερα ἡ ἐπιστήμη, ὁ Μωϋσῆς ἦταν ὁ πρῶτος ραβδοσκόπος καὶ ἔτσι κατώρθωσε νὰ βρῇ νερὸ μέσα στὸν βράχο!

Ἡ ραβδοσκοπία λοιπὸν δὲν εἶναι ἀπάτη! Ἔχει ἐπαληθευθῆ. Ἄπειρες φορὲς ἀπὸ διαφόρους ἐπιστήμονας καὶ μάλιστα πειραματικῶς!

Οἱ ραβδοσκόποι, εὐθὺς μόλις εὑρεθοῦν κοντὰ ἢ ἐπάνω εἰς τὸ πρᾶγμα (νερό, μέταλλα κλπ.), τοῦ ὁποίου ἡ «ἀκτινοβολία» τοὺς ἐπηρεάζει, καταλαμβάνονται αἰφνιδίως ἀπὸ ἕνα εἶδος νευρικῆς κρίσεως: Στριφογυριοῦν, τρέμουν κλπ.

Γιὰ νὰ μπορέσουν δὲ νὰ π ρ ο σ α ν α τ ο λ ί σ ο υ ν τὴν εὐαισθησία τους πρὸς τὸ μέρος ὅπου κρύπτεται τὸ πρᾶγμα ποὺ «ἀκτινοβολεῖ» χρησιμοποιοῦν ἄλλος ἕνα σιδερένιο ραβδί, ἄλλος ἕνα ἔλασμα ἢ ἕνα ἐκκρεμὲς ἢ χορδὲς ὀργάνων, κόκκαλα κλπ.

Ἡ ραβδοσκοπία σήμερα ἔχει ἐξελιχθῆ σὲ ἐπιστήμη καὶ οἱ ραβδοσκόποι εἶναι τὸ δεξὶ χέρι τῶν γεωλόγων κατὰ τὴν ἀναζήτησι μετάλλων, νεροῦ, πετρελαίου κλπ.

Ὑπόγειος πόλις

Ἡ μεγαλυτέρα ὑπόγειος πόλις εἶναι ἀναντίρρητα ἐκείνη ποὺ ἀποτελεῖ τὸ χρυσωρυχεῖο Βιτβατερσραντ κοντὰ στὸ Γιοχάννεσμπουργ τῆς Δυτικῆς Αὐστραλίας. Περιλαμβάνει περισσότερες ἀπὸ τέσσαρες χιλιάδες γαλαρίες, δ.όδους, λεωφόρους καὶ ὁδοὺς ὑπογείους. Εἰς ὁμαλὰς περιστάσεις ἀπασχολεῖ 190.000 ἐργάτας.

Στομάχι σιδηρουργεῖο!

Ἕνας χειροῦργος τῆς

Ν. Ὑόρκης βρέθηκε πρὸ [illegible] ταν θέλησε νὰ ἐγχειρήσῃ μιὰ Μὶς Μάτελ Βόλφ. Βρῆκε στὸ στομάχι της οὔτε λίγα οὔτε πολλὰ 584 μικρὰ κλειδάκια, 46 μικρὲς βίδες, 6 ἄλλες μεγαλύτερες καὶ 6 ἀκόμα πιὸ μεγάλες, 3 μεγάλα καρφιὰ γιὰ κάδρα, [illegible] χάντρες, 3 καρφιὰ μπρούντζινα, καὶ ἕνα σωρὸ καρφίτσες καὶ βελόνια.

Σιδηρουργεῖο δηλαδή.

Ὁ βράχος τοῦ Γιβραλτὰρ

Ὁ βράχος τοῦ Γιβραλτάρ, παρ' ὅλη τὴ δύναμί του φαίνεται πὼς δὲ θὰ μπορέσῃ ν' ἀντιστῇ ἐπὶ καιρὸν στὶς μεταβολὲς ποὺ ἐπιφέρει ὁ χρόνος.

Ἐπ' αὐτοῦ γίνονται σημαντικώτατες ἐργασίες πρὸς διατήρησίν του.

Προσαρμόζονται πελώριες ἁλυσίδες στὴν κορυφή του γιὰ ν' ἀποφευχθῇ ἡ κατάρρευσίς του.

Ἕνας ποντικὸς μάρτυς

Στὸ Κρόυντον τῆς Ἀγγλίας ἔγινε μιὰ περίεργη δίκη στὴν ὁποίαν προσεκλήθη ὡς μάρτυς καὶ ἕνας ποντικός! Κάποιος κατεδιώκετο γιὰ χρέη καὶ γιὰ νὰ ἀποδείξουν οἱ μηνυταὶ ὅτι ἦταν εἰς θέσιν νὰ πληρώσῃ, ἔφεραν στὸ δικαστήριο ἕνα ποντίκι ποὺ εἶχε ὁ κατηγο-

ρούμενος σπίτι του καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο εἶχε πληρώσει ἐσχάτως 9 δολλάρια γιὰ νὰ τὸ γιατρέψῃ ποὺ ἦταν ἄρρωστο.

ΤΑΝΚΣ ΠΡΟ 4.000 ΕΤΩΝ

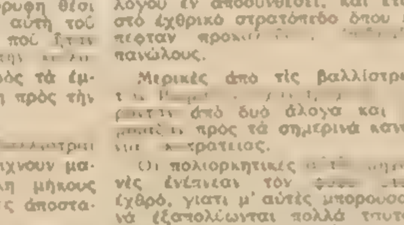
Πολεμικὰ μηχανήματα [illegible] φως μιὰ ἀποθήκη πυρομαχικῶν τῆς ρωμαϊκῆς ἐποχῆς καθὼς καὶ ἕνα ὄχημα ποὺ στὶς ἀρχὲς ἐξελήφθη ὡς ἅρμα, γιὰ ν' ἀποδειχθῇ ἀργότερα ὅτι ἦταν ἡ κινητὴ βάσις ἑνὸς καταπέλτου.

Οἱ «καταπέλται» καὶ αἱ «βαλ[illegible] ἀπὸ τοὺς [illegible] Ἡ πολ[illegible] μηχανὴ — ἡ βαλλίστρα — συνι[illegible] γιὰ νὰ τοποθετῆται, μέσα στὸ σκάψιμο, τὸ σῶμα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἐκσφενδονισθῇ. Ἡ ἄλλη ἄκρη τοῦ «ἀγκῶνος» ἔμπαινε μέσα σὲ σχοινιὰ περι[illegible] κατακόρυφη θέσι.

Γιὰ νὰ τεθῇ σὲ λειτουργία ἡ βαλλίστρα ἡ ἐλεύθερα ἄκρη τοῦ [illegible] Ὅταν ὁ ἀγκὼν γινόταν ὁριζόντιος, ἀφηνόταν ἀπότομα ἐλεύθερος νὰ περιστραφῇ καὶ νὰ καταλάβῃ καὶ πάλιν τὴν κατακόρυφη θέσι του. Κατὰ τὴν κίνησι αὐτὴ τοῦ «ἀγκῶνος» τὸ βλῆμα ποὺ [illegible] τητά του, ριχνόταν πρὸς τὰ ἐμπρὸς μὲ ὁρμὴ ἀνάλογη πρὸς τὴν ἔντασι τοῦ ἀγκῶνος.

Καταπέλται καὶ [illegible] ἐχρησίμευαν στὸ νὰ ρίχνουν μακρὰ καὶ βαρειὰ βέλη μήκους δυὸ μέτρων σὲ μεγάλες ἀποστάσεις.

[illegible]

[illegible] τρογιά τους στὸν ἀέρα τὰ καθι[illegible] ἀκόμη περισσότερο διάπυρα καὶ ὅπου ἔπεφταν [illegible] φωτιά. Ἄλλα πάλι ἀπὸ τὰ βέλη αὐτὰ ἦσαν ἀλειμμένα μὲ αἷμα ἀλόγου ἐν ἀποσυνθέσει, καὶ ἔτσι στὸ ἐχθρικὸ στρατόπεδο ὅπου ἔπεφταν προκα[illegible] πανώλους.

Μερικὲς ἀπὸ τὶς βαλλίστρες [illegible] ἀπὸ δυὸ ἄλογα καὶ [illegible] πρὸς τὰ σημερινὰ κατα[illegible]

Οἱ πολιορκητικὲς [illegible] νὲς ἐνίσχυαν τὸν [illegible] ἐχθρό, γιατὶ μ' αὐτὲς μποροῦσαν νὰ ἐξαπολύωνται πολλὰ ταυτοχρόνως βέλη. Μ' ἄλλα λόγια, οἱ [illegible] κείνης τῆς ἐποχῆς.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Ἕνας πατέρας μιὰ φορὰ εἶχε ἕναν γυιὸ ποὺ ἦταν τρομερὰ παρηκοος

Ὅ,τι κι' ἂν τοῦ ἔλεγε, ὅ,τι κι' ἂν τοῦ ἔκανε αὐτὸς ἔκανε τοῦ κεφαλιοῦ του χωρὶς ν' ἀκούῃ κανέναν καὶ χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψι του καμμιὰ συμβουλή

Ὁ δυστυχισμένος πατέρας δὲν ἤξερε πιὰ τί νὰ κάνῃ, ὅταν ἕνα σοφὸ γεροντάκι ζήτησε νὰ μιλήσῃ μὲ τὸ ἀνυπάκουο αὐτὸ παιδί.

Καὶ νὰ τί τοῦ εἶπε:

«Κάποτε, καλό μου παιδάκι, σ' ἕνα μεγάλο δάσος μιὰ οἰκογένεια περιστεριῶν ἀπόκτησε κι' ἕνα περιστεράκι ποὺ δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τὶς συμβουλὲς τῶν μεγάλων περιστεριῶν. Τοῦ λέγανε ὅτι τὴν φωληά του πρέπει νὰ τὴν χτίσῃ σὲ καμμιὰ τρύπα ἢ σὲ καμμιὰ κουφάλα μέσα καὶ κεῖνο ἀνέβηκε πάνω σὲ μιὰ ψηλὴ φούντα ἑνὸς δένδρου καὶ ἐκεῖ ἔχτισε τὴν φωληά του κι' ἔβαλε τ' αὐγὰ καὶ τὴν οἰκογένειά του.

Οἱ μεγάλοι δὲν ἔπαυαν νὰ τὸ συμβουλεύουν καὶ νὰ τοῦ λένε ὅτι θὰ καταστραφῇ.

Τὸ ἀνόητο περιστέρι τίποτα, δὲν ἄκουγε κανένα!

Ἀπὸ τὶς φωτογραφίες ποὺ λαμβάνομεν

Ὥς ποὺ μιὰ μέρα σηκώθηκε ἕνας δυνατὸς ἀέρας καὶ γκρέμισε καὶ κατάστρεψε τὴ φωληὰ τοῦ περιστεριοῦ μαζὺ μὲ τὰ μικρά του περιστεράκια ποὺ σκοτώθηκαν βέβαια κι' αὐτά. Τὸ περιστέρι ἦταν ἀπαρηγόρητο, χτυπιώτανε καὶ μετάνοιωσε ποὺ δὲν ἄκουσε τὶς συμβουλὲς τῶν μεγάλων!

Ἦταν ὅμως ἀργὰ πιὰ καὶ τὸ

ΤΙ ΜΑΣ ΕΙΠΕ Ο ΑΡΧΗΓΟΣ

Ὁ Ἀρχηγός, ποὺ λέτε, προχθὲς ἐκάλεσε τοὺς βαθμοφόρους μας καὶ τοὺς εἶπε τόσα καλὰ γιὰ μᾶς τοὺς Σκαπανεῖς! Τοὺς εἶπε νὰ μᾶς ἀγαποῦν καὶ νὰ μᾶς προσέχουν περισσότερο. Μὰ ἔξω ἀπ' αὐτὸ ἔκαμε καὶ μερικὲς παρατηρήσεις, ποὺ νὰ σᾶς πῶ ντράπηκα γιὰ λογαριασμό μας. Εἶπε δηλαδὴ πὼς εἶδε μερικοὺς ἀπὸ μᾶς νὰ εἶναι ἀκάθαρτοι! Εἶδε πάλι ἄλλους νὰ κρέμουνται στὰ τράμ! Καὶ ἄλλους νὰ φοροῦν τὴ στολὴ ἐντελῶς ἀκανόνιστα καὶ λερωμένη. Ἕνας μάλιστα ἀντὶ γιὰ ζώνη ἐφοροῦσε ἕνα κομμάτι σχοινί! Αὐτὰ εἶναι φοβερὰ πράγματα! Μὰ εἶναι σπουδαῖο πρᾶγμα νὰ εἶναι κανεὶς καθαρός; Ἡ μητέρα ἡ καϋμένη εἶναι πρόθυμη νὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ εἴμαστε καὶ καθαροὶ καὶ κανονικὰ ντυμένοι. Κι' ἔπειτα εἶναι ἀνάγκη νὰ κρεμώμαστε στὰ τράμ; Ἄλλο πάλι αὐτό!... Μὰ εἶπε καὶ ἄλλα ὁ Ἀρχηγὸς ποὺ θὰ σᾶς τὰ πῶ μεθαύριο.

Ὁ μεγάλος Σκαπανέας

Κόλπα καὶ παθήματα τοῦ Γιαννάκη Φασαρία

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2ον.

(Συνέχεια)

[Ὁ Γιαννάκης... μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς — Πῶς τὸν ἐξεκρέμασαν — Ἕνας σκύλος ποὺ δὲν τόν... χώνευε — Ὁ Γιαννάκης στὴν ἀστυνομία]...

Κρεμάστηκε λοιπὸν ὁ Γιαννάκης ὅπως εἴπαμε σὲ κακὰ χάλια ἀπὸ τὴν κερασιά...

Ἡ θέσι του, μὲ τὰ πόδια ψηλὰ καὶ τὸ κεφάλι κάτω, κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πῇ ὅτι ἦταν εὐχάριστη! Ἔμοιαζε ὁ δυστυχισμένος σὰν νὰ... κολυμποῦσε στὸν ἀέρα!

Καὶ τὸ χειρότερο, κάτω ἀπ' τὴν κερασιὰ ἦσαν κάτι μυτερὰ χαλίκια ποὺ ἀλλοίμονό του ἂν ἔπεφτε πάνω τους!

Ἐκείνη δὲ ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ περνοῦσε κάπου ἐκεῖ κοντὰ ὁ ἀγροφύλακας τοῦ χωριοῦ ὁ κὺρ Θόδωρος μαζὶ μὲ τὴ μαγκοῦρα του καὶ τὸν πιστό του σκύλο τὸν Ἀράπη.

Ὁ ἀγροφύλακας εἶδε κάτι νὰ μαυρίζῃ πάνω στὴν κερασιὰ καὶ σκέφθηκε: «Βρὲ γιὰ στάσου, κάνουν οἱ κερασιὲς τέτοια... φροῦτα; Μπὰ σὲ καλό μου! Ἂς πάω νὰ δῶ».

Καὶ βρῆκε λοιπὸν κρεμασμένο στὴν κερασιὰ τὸν Γιαννάκη.

Ὁ Ἀράπης εἶχε ἀγριέψει ποὺ ἂν ἔφτανε τὸ φίλο μας σίγουρα θὰ τόν... ἔτρωγε.

—Ὤ, ὤ, εἶπε ὁ κὺρ Θόδωρος εἰρωνικά, εἶναι γλυκὰ τὰ κεράσια ἀγόρι μου;

Ὁ Γιαννάκης τὰ χρειάστηκε κι' ἔβαλε τὰ κλάματα:

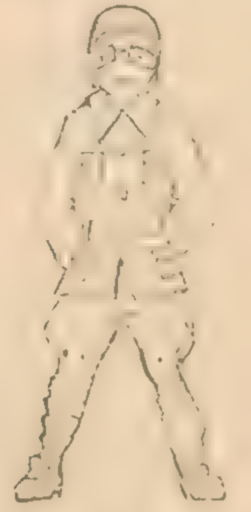
'Από τίς φωτογραφίες πού λαμβάνομεν

περιστέρι πέθανε ἀπ' τὴ λύπη του».

Αὐτὰ εἶπε τὸ γεροντάκι στὸ παρήκουο παιδί. Ἔπειτα τὸ χάϊδεψε φιλικὰ καὶ τοῦ πρόσθεσε:

— Ἂν θέλῃς τώρα γίνε σὺ τὸ ἀνόητο περιστέρι τῆς ἱστορίας καὶ μὴν ἀκοῦς τὶς συμβουλὲς τῶν μεγάλων ποὺ αὐτοὶ πάντα κάτι ξέρουν γιὰ τὴ ζωὴ περισσότερο ἀπὸ σένα....

Ο ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ

Σὰν μεγαλώσωμε ὅλες κι' ὅλοι
πολλὲς θὰ πιάσωμε δουλειές.
Δὲν θἄχῃ πιὰ τρελλὰ παιγνίδια
κι' ὅλη τὴ μέρα σκανδαλιές.

★

Ἐγὼ τὸ σκέφθηκα ἀπὸ τώρα
κι' ἀεροπόρος θὰ γινῶ.
Θἄχω δικό μου ἀεροπλάνο
καὶ θὰ πετῶ στὸν οὐρανό.

★

Ὅλο τὸν κόσμο θὰ γυρίσω
γιὰ χρόνια θὰ ξενητευθῶ
Καὶ παλληκάρι κάποια μέρα
θὰ σᾶς ξανάρθω ξακουστό

Ἔξυπνα καὶ κουτά

Ὁ Τώνης: Πίπη ἔκανες ... φέτος;

Ὁ Πίπης: Οὔτε ἕνα, ... ἂν δὲν μάθω καλύμπι δὲν βάζω τὸ πόδι μου στὸ νερό!

★

Ὁ Μπαμπᾶς: ... σοῦ δώσω ἀγόρι μου πέντε ...α καὶ σοῦ πῶ ...να μοιραστῆς μὲ τὴν Ἀνιέτα, πόσα θὰ τῆς δώσῃς;

Ὁ μικρός: Δύο μπαμπᾶ!

Ὁ μπαμπᾶς: Γιὰ πρόσεξε καλά.

Ὁ μικρός: Θὰ τῆς δώσω δύο γιατὶ δὲν εἶμαι.... κουτός!

★

Ὁ μικρός: Δῶσε μου μπαμπᾶ ἀκόμη μιὰ δραχμὴ νὰ τὴν δώσω στὸν γέρο.

Ὁ μπαμπᾶς: Μὰ τοῦ ἔδωσες πιὸ πρὶν μία, γιατὶ θὰ τοῦ δώσῃς κι' ἄλλη;

Ὁ μικρός: Γιατὶ πουλάει κάστανα μπαμπᾶ!

— Καλέ μου κύριε μὴ μέ... σκοτώσετε δὲν ἔκλεψα!

— Χμ! καὶ γιατὶ ἀνέβηκες λοιπὸν ἐκεῖ;

— Μά... γιὰ νὰ περπατήσω κύριε, ψιθύρισε ὁ Γιαννάκης.

— Γιὰ νά... περπατήσῃς στὴν κερασιὰ ἐπάνω; Κύριε ἐλέησον! Σαμιαμίθι εἶσαι παιδάκι μου; Ἂς εἶναι ὅμως κατέβα κάτω καὶ λογαριαζόμαστε.

— Μὰ δὲν μπορῶ νὰ κατεβῶ! εἶπε μισοκακόμοιρα.

— Δὲν μπορεῖς ἀγόρι μου; Νὰ σὲ κατεβάσω ἐγώ.

Κι' ἀφοῦ καθησύχασε ὁ κὺρ Θόδωρος τὸν Ἀράπη, ἅρπαξε ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτιὰ τὸν Γιαννάκη, τὸν κούνησε δυὸ τρεῖς φορὲς καὶ τὸν κατέβασε.

Ὁ Γιαννάκης περίμενε νὰ τόν... ἀποκεφαλίσῃ ὁ ἀγροφύλακας ἢ τοὐλάχιστον νὰ τόν... φάῃ ὁ σκύλος. Ὅταν ὅμως εἶδε ὅτι φτηνὰ τὴν... γλύτωσε ἐπῆρε θάρρος ἀμέσως καὶ μιὰ ποὺ πατοῦσε πιὰ στὴ γῆ τὄβαλε στὰ πόδια!

Ἔκανε δυὸ τρία τσαλιμάκια στὸν ἀγροφύλακα καὶ θὰ κατάφερνε νὰ φύγῃ ἂν δὲν τὸν ἅρπαζε ἀπ' τὸ παντελόνι ὁ Ἀράπης.

Ὁ Γιαννάκης ἔτριξε τὰ δόντια του ἀπὸ τὸ κακό του γι' αὐτὸ τὸ σκυλί, μὰ ἐπειδὴ αἰσθανόταν τὰ δόντια του πολὺ κοντὰ στὸ κρέας του ἔμεινε ἥσυχος ὡς ποὺ πλησίασε ὁ κὺρ Θόδωρος.

— Λοιπὸν παληόπαιδο ἔχουμε καὶ τέτοια ἔ; Δὲν εἶσαι ἐν τάξει! Ἔτσι φεύγουν χωρὶς εὐχαριστῶ;

— Μὰ κύριε... δὲν ἔφευγα, τὦκανα γιὰ νὰ ξεμουδιάσω!

— Ἔτσι ἔ; Μπρὸς λοιπὸν νὰ σὲ πάω τώρα στὸν ἀστυνόμο πονηρέ μου γιὰ νὰ σέ... ξεμουδιάσῃ στὴ φυλακή!

Καὶ ἔτσι ἐμπρὸς ὁ Ἀράπης στη ... ὁ Γιαννάκης μας καὶ πίσω ὁ ἀγροφύλακας ξεκίνησαν γιὰ τὴν ἀστυνομία!

(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχὲς)

—Γιά νά περνᾶ

Ἀκροστιχίς

Τά ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν περιφέρειαν τῆς Β. Ἀμερικῆς.

1) Κράτος τῆς Ν. Ἀμερικῆς. 2) Πρωτεύουσα Εὐρωπαϊκοῦ κράτους. 3) Πρωτεύουσα γειτονικοῦ πρός τήν Ἑλλάδα Κράτους. 4) Γνωστή είς ὅλους ἔρημος. 5) Κράτος τῆς Ἀσίας. 6) Χώρα τῆς Β. Ἀφρικῆς.

Κ. Γ. ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ

Κρυπτογραφικόν

1234567875	=	Πνευματική ἄσκησις.
847345	=	Ζῶον.
1234561571	=	Γυμναστική ἄσκησις.
34564	=	Φαγητόν.
7564371	=	Ἐπιστήμη.
512245	=	Περιέχει ἀλεύρι.
647845	=	Κτίζεται.
457375	=	Θεός τῶν Αἰγυπτίων.
57645	=	Δημητριακός καρπός.

Τά ἀρχικά τῶν λέξεων, κατά σειράν τοποθετούμενα ἀποτελοῦν ἐπίθετον τό ὁποῖον σημαίνει τόν ἄνθρωπον πού δέν ἀναγνωρίζει τά καλά πού τοῦ ἔκαμαν οἱ ἄλλοι.

Β. ΠΑΥΛΟΥ

Πραγματικά...

—Στήν σημερινή ἐποχή οἱ ἄνθρωποι δέν εἶναι δύσπιστοι.

—Ἐξαρτᾶται. Ἄν π. χ. πῇς σ' ἕναν ὅτι στό στερέωμα ὑπάρχουν 270.678.934.941 ἄστρα, θά σέ πιστέψῃ. Ἄν ὅμως ὁ ἴδιος αὐτός διαβάσῃ μιάν ἐπιγραφή: «Προσοχή! Χρώματα!», θά βάλῃ τό δάκτυλό του στό χρωματισμένο μέρος γιά νά πεισθῇ.

ΟΙ ΕΞ ΣΟΦΟΙ ΣΚΥΛΟΙ

Τούς βλέπετε στή σειρά: εἶναι τρεῖς μαῦροι καί τρεῖς ἄσπροι σκύλοι, μέ τούς ἀριθμούς τους (6, 4, 2, 3, 1, 5,). Ἀκριβῶς ἕξη τέτοιοι σκύλοι ἔκαμαν κάποτε σ' ἕνα ἱπποδρόμιο κάποιο ὡραιότατο, ὅσο καί καλλιτεχνικό παιχνίδι, χάρις είς τό ὁποῖον πῆραν τήν ὀνομασίαν τῶν «σοφῶν».

Ἡ ἐπίδειξις τῶν σοφῶν σκύλων συνίστατο είς τό ἑξῆς:

Ἔπρεπε νά σχηματίσουν μίαν νέαν γραμμήν, ἀλλά αὐτήν τήν φοράν θά ὑπῆρχε ἕνας ἄσπρος σκύλος, ἔπειτα ἕνας μαῦρος, ἕνας ἄσπρος, ἕνας μαῦρος κλπ. Θά ἄρχιζε δηλαδή ἡ γραμμή ἀπό ἕνα ἄσπρο σκύλο καί θά τελείωνε σ' ἕνα μαῦρο.

Καί δέν ἦταν μόνο αὐτό: Οἱ σκύλοι στή νέα γραμμή θά ἐτοποθετοῦντο μέ τή σειρά τῶν ἀριθμῶν τους: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Καί τό κατόρθωμα — γιά τούς σκύλους ἐννοεῖται — αὐτό, ἐγίνετο μέ τρεῖς μόνο κινήσεις. Δηλαδή μετεκινοῦντο οἱ τρεῖς σκύλοι καί οἱ ἄλλοι τρεῖς ἔμεναν ἀκίνητοι.

Μπορεῖτε νά βρῆτε τόν τρόπο τῆς μετακινήσεως — ποιοί σκύλοι μετακινήθησαν καί πῶς; — ὥστε τά ζῶα νά μποῦν στή γραμμή μέ τήν ἀριθμητική τους σειρά;

Οἱ φιλάργυροι

Ἦσαν καί οἱ δυό φιλάργυροι. Καί, ὅπως γίνεται συνήθως, ἠρνοῦντο ὅτι εἶχαν τό ἐλάττωμα αὐτό. Ὁ καθένας ὅμως γιά τόν ἑαυτό του... Γιατί μέ κακία ἕνας κατηγοροῦσε τόν ἄλλον ὡς τρομερά φιλάργυρο, ἰσχυριζόμενος ὅτι ὁ ἴδιος ἦταν ἁπλῶς «οἰκονόμος».

Κάποτε οἱ δυό φιλάργυροι εὑρέθησαν στήν ἴδια παρέα. Κι' ἀπό λόγο σέ λόγο δέν ἄργησε ὁ ἕνας νά ἐκτοξεύσῃ κατά τοῦ ἄλλου τήν κατηγορίαν τῆς φιλαργυρίας.

—Ἐγώ φιλάργυρος; Κάθε ἄλλο, ἐσύ εἶσαι.

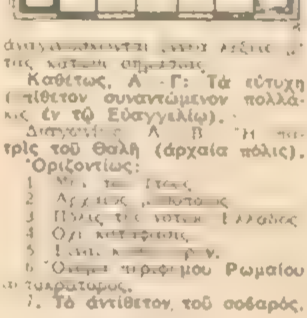
Ἀπ' τίς κουβέντες, ἔφθασαν στούς διαπληκτισμούς κι' ἔπειτα ἔπεσε ξύλο κι' ἀποφάσισαν νά μονομαχήσουν.

Ὅταν τό ἄλλο πρωΐ βρέθηκαν στό σταθμό γιά νά μεταβοῦν στόν τόπο τῆς μονομαχίας, ὁ ἕνας πῆρε εἰσιτήριο μετ' ἐπιστροφῆς (γιά οἰκονομία) καί ὁ ἄλλος σκέτο μεταβάσεως.

Ποιός ἦταν περισσότερο φιλάργυρος; Καί γιατί;

ΔΙΚΤΥΩΤΟΝ

Εἰς τά τετραγωνίδια τοῦ σχήματος νά τοποθετηθοῦν τά κατάλληλα γράμματα (ἕνα γράμμα σέ κάθε τετραγωνίδιο), ὥστε νά

ἀναγι[illegible] λέξεις [illegible] τίς κάτωθι σημασίας.

Καθέτως, Α - Γ: Τά εὔτυχη (ἐπίθετον συναντώμενον πολλάκις ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ).

Διαγωνίως Α - Β: Ἡ πατρίς τοῦ Θαλῆ (ἀρχαία πόλις).

Ὁριζοντίως:

1. [illegible]
2. [illegible]
3. Πόλις τῆς νοτίου Ἑλλάδος.
4. Ὄχι [illegible].
5. [illegible].
6. Ὄνομα [illegible] μου Ρωμαίου αὐτοκράτορος.
7. Τό ἀντίθετον τοῦ σοβαρός.

Μαγική εἰκών

— Καλέ Χαράλαμπε, τίνος εἶναι αὐτός πάλι;

— Ποιός καλέ;

— Μά... αὐτός πού σοῦ εἶπα.

«Χ»

Καί λίγη

«ΕΜΠΡΟΣ»

Μιά φορά, ἕνας γιατρός, καβάλλα στ' ἄλογό του, πήγαινε σ' ἕνα γειτονικό χωριό γιά νά ἰδῇ κάποιον ἄρρωστο.

Στό δρόμο εἶδε μιά συκιά μέ ὡραῖα μελιστάλαχτα σῦκα.

Καθώς τρελλαινόταν γιά τά σῦκα, ἀνέβηκε στή σέλα τοῦ ἀλόγου του καί ὄρθιος ἄρχισε νά κόβῃ καί νά τρώῃ λαίμαργα.

Ξαφνικά, ἐκεῖ πού ἔτρωγε, τοῦ ἦλθε μιά ζωηρή σκέψι, πού τήν διετύπωσε δυνατά, μέ λόγια, στό ἑαυτό του: — Τί ἀστεῖο θἄταν, εἶπε, νά φωνάξῃ κανείς τοῦ ἀλόγου μου, καθώς εἶμαι τώρα «ἐμπρός»!

Τό ἄλογο ὅμως συνηθισμένο νά φεύγῃ ὅταν ἄκουγε «ἐμπρός», τό ἔβαλε στά πόδια καί ἔρριξε κάτω τόν γιατρό...

ΑΣΤΑ, ΑΚΟΥΣ;

Ἕνα χωριατόπουλο, πού βλέπει πρώτη φορά ἀστακούς, ρωτᾶ τόν ψαρᾶ:

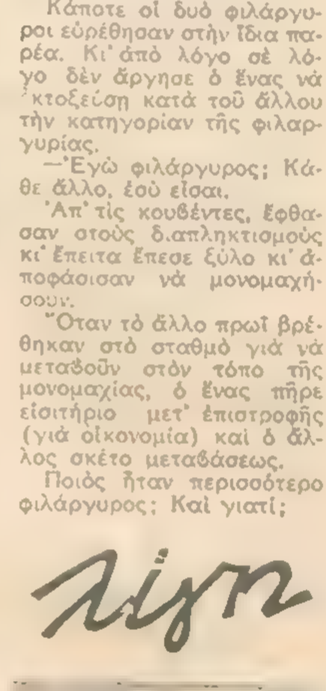
— Τί ψάρια εἶναι τοῦτα;

— Δέν εἶναι ψάρια, ἀστακοί! τοῦ φωνάζει ὁ ψαρᾶς.

— Ἄστα κεῖ; Μά δέν τάπιασα, λέει τό χωριατόπουλο φοβισμένο. Πῶς τά λένε ρώτησα.

— Τ' ἀκούω, τ' ἀκούω.

Κι' ὁ μικρός φεύγει τρεχάλα.

[illegible] ὕποπτος τοῦ [illegible]οντος...

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ

Ὁ Δάσκαλος. — Ἀπ' τό γράψιμο μπορεῖ κανείς νά ἐννοιώσῃ τόν χαρακτῆρα τοῦ [illegible].

Ὁ Νίκος. — Κι' ὅποιος δέν ξέρει γράμματα νά γράφῃ, δέν ἔχει χαρακτῆρα;

ΜΠΑΓΙΑΤΙΚΑ

Ἡ μαμά. — Μαρίκα φώναξε τό μανάβη πού περνᾶ νά πάρουμε σταφύλια.

[illegible]. — Μά θά εἶναι μπαγιάτικα! Δέν ἀκοῦς πού τά λέει «σαββατιανά»; Καί σήμερα εἶναι Πέμπτη!

εὐχάριστα ἡ ὥρα

Τὸ ἑκατομμύριον

Ὁ κ. Εὐριπίδης εἶχε κερδίσει τὸν πρῶτο ἀριθμὸ τοῦ λαχείου: 1.000.000 δραχμές. Ἡ χαρά του ἦταν μεγάλη, ἀλλὰ δὲν εἶπε σὲ κανένα ἀπὸ τοὺς φίλους του τίποτα, γιατὶ σκέφθηκε ὅτι ὁ καθένας θὰ τοῦ ζητοῦσε κάτι. Καὶ ἂν τοὺς ἔδινε αὐτὰ ποὺ ζητοῦσαν θὰ ἔχανε τὸ ἑκατομμύριο.

Ἂν πάλι ἠρνεῖτο, θὰ ἔχανε τοὺς φίλους του...

Ὁ κ. Εὐριπίδης, ἐσκέπτετο: Νὰ ἤξερα ὅτι δὲν θὰ μοῦ ζητοῦσαν οἱ φίλοι μου τίποτα, θὰ τοὺς ἔλεγα τὸ μυστικό. Ἀλλὰ ἂν τοὺς τὸ πῶ καὶ ἔχουν ἀπαιτήσεις; Πῶς νὰ γίνη, ὥστε ἀφοῦ τοὺς πῶ ὅτι κέρδισα, νὰ μπορῶ ὕστερα νὰ ξεφύγω, ἂν εἶναι ἀνάγκη;

Ὕστερα ἀπὸ σκέψι βρῆκε τὸν τρόπο. Καὶ μιὰ μέρα τοῦ Ἀπριλίου ἀνήγγειλεν εἰς ὅλους τὴν τύχη του.

Τί σκέψι εἶχε κάνει, παίρνοντας τὴν ἀπόφασι;

ΕΥΚΟΛΟ ΣΚΙΤΣΑΡΙΣΜΑ

Τα τέσσερα σχέδια δείχνουν τὴ διαδοχικὴ ἐργασία ποὺ κάνει ὁ καλλιτέχνης, γιὰ νὰ παρουσιάση τὸ τελικὸ χαριτωμένο σκίτσο: τὸ πουλὶ μὲ τὸ καπέλλο, τὴν κιθάρα καὶ τὰ παπούτσια.

Ἂν θελήση κανεὶς νὰ φτιάξη τὸ σκίτσο, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν του τὸ τελευταῖο σχέδιο, θὰ δυσκολευθῆ ἀρκετά, καί, τὸ κυριώτερο, ἡ ἐπιτυχία του δὲν θὰ εἶναι σημαντική. Ἀντιθέτως, ἂν ἀκολουθήση τὰ σχέδια μὲ τὴ σειρά τους, θὰ πλησιάση περισσότερο στὴν ἀπόλυτο ἐπιτυχία τῆς τελικῆς εἰκόνος.

Καί, ὅπως εἶναι εὔκολο νὰ ἀντιληφθῆ κανείς, δὲν χρειάζεται μεγάλη δεξιοτεχνία, γιὰ νὰ κατασκευασθῆ τὸ πρῶτο σχέδιο. Εἶναι δύο ᾠοειδῆ σχήματα, ἕνα μικρὸ—τὸ κεφάλι—καὶ ἕνα μεγάλο—τὸ σῶμα. Ἔπειτα, μὲ λίγη προσοχὴ καὶ ἀκρίβεια, γίνεται τὸ ράμφος, τὸ καπέλλο ἡ φτεροῦγα καὶ τὰ πόδια. Ἡ ἐργασία συνεχίζεται μὲ τὴ συμπλήρωσι τῶν νέων στοιχείων τῆς τρίτης εἰκόνος. Τελικῶς δὲν μένει παρὰ νὰ μαυρίσετε τὴν εἰκόνα σας, ἔχοντας γιὰ ὑπόδειγμα τὸ τελευταῖο σχέδιο. Ἐννοεῖται ὅτι μπορεῖτε νὰ στολίσετε τὸ πουλὶ καὶ μὲ χρώματα.

Τρίγωνον

Πρώτη σειρά: Σπάνιον ὀρυκτόν. Δευτέρα σειρά: Χωράφι. Τρίτη Σειρά: Δένδρον. Τετάρτη σειρά: Δηλητήριον. Πέμπτη σειρά: Ἀντωνυμία. Ἕκτη σειρά: Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Δ. Α. ΘΑΝΟΣ

Πυραμὶς

Ὁριζοντίως: Φωνῆεν, Θεὰ τῆς νεότητος, Λίμνη τῆς Ἀσίας, ἐκεῖ ἐπολέμησε ὁ Μ. Ἀλέξανδρος. Πορθμὸς τῆς Μεσογείου.

Οἱ σταυροὶ καθέτως: Φημίζεται γιὰ τὰ ποῦρα της.

Α. Ι. ΔΕΡΒΕΝΤΖΑΣ

Ρόμβος

Ὁριζοντίως: 1η σειρά: Σύμφωνον, 2α, ὑλακή, 3η, Μυστήριον, 4η, Ζῶον μεγάλης ἀντοχῆς. 5η, Πόλις τῆς Θεσσαλίας, 6η, Ἀντωνυμία. 7η. Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

ΣΤ. ΣΤ. Γ. Κ.

εὐθυμία...

2. Πέρασε πολυ εὔκολα...

ΑΔΙΚΑ'

Ἡ μαμὰ μετρᾶ τὰ κουλουράκια ποὺ κάνει. Κι' ὁ Τοτὸς ποὺ τὴν παραστέκει:

—Ἄδικα τὰ μετρᾶς μαμά, γιατὶ δὲν θὰ βγοῦν σωστά.

— ; ; ; ! !

— Μὰ θὰ σοῦ φάω ἐγὼ πέντ' ἕξη...

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΣ!

— Τρέξτε, πιάστε τον!

[illegible]

— Λέει πὼς πάει νὰ σκοτώση... τὴν ὥρα του.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ...

[illegible]

Κι' ὁ Κωστάκης ἔκπληκτος:

[illegible] Ψήλωσε λοιπὸν τὸ σπίτι;

[illegible]ΜΑΤΑ!

Λιλίκα. — Ἀπόψε εἶδα στὸν ὕπνο μου μιὰ ὡραία θάλασσα [illegible]

[illegible] κοιμῶμουν, δίπλα σου πῶς δὲν τὴν [illegible]

ΤΑ ΤΡΙΓΩΝΑ...

Στὸ μάθημα τῆς Γεωμετρίας:

[illegible]

—Ὅταν τὰ ἐπιτύχη ὁ ζαχαροπλάστης!

ΑΠΟΡΙΑ

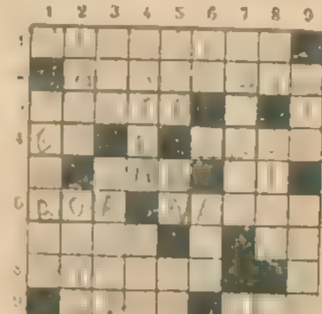
[illegible]

Ο ΑΡΑΠΗΣ

Ὁ μικρὸς Τάκης [illegible] κοντὰ στὴ Νίτσα ἕναν Ἀ[illegible] καὶ τῆς φωνάζει:

—[illegible] μὴ σὲ μουτζουρώση!

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Ὁριζοντίως:

1) [illegible] λίμνη τῆς Μεσογείας. 2) Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης. 3) Ἱστορικὴ Μονή. 4) [illegible] Αἰσθήσεως. 5) Ἀριθμητικὸν [illegible] 6) Εἶδος φιδιοῦ (κλητ.) - Θαλάσσιος (κλητ.). 7) [illegible]χουν τὰ ζῶα, ὄχι ὁ ἄνθρωπος — τῆς ὁποίας. 8) Ναυτικὴ δύναμις. 9) Συμπερασματικὸν — ἐκκλησία (κλητ.)

Καθέτως

1) Βάρκα 2) Πρωτοπλάστης [illegible]. 3) [illegible] ἀντωνυμία (αἰτ.) πηγὴ ([illegible]). 4) [illegible] (αἰτ.) παράγγελμα. 5) Πρόθεσις — ὑποθετικὸν - Ο.Ε., 6) Νότα — τα[illegible] ὁποίας. 7) Οἱ [illegible] τοῦ...., 8) Ἄρθρον (πληθ.) — [illegible] τῆς Ἑλλάδος. 9) Εἰς τὴν (πλη[illegible]) κάτοικος πόλεων (δοτ.)

Κ. ΓΚΟΥΜΑΚΟΣ

ΤΟΥ ΕΔΕΙΧΝΕ...

Ἡ μητέρα: Γιατὶ κλαίει τὸ μωρὸ Ντινάκη;

Ὁ Ντινάκης: Δὲν ξέρω... Ἴσως νὰ κλαίη ἐπειδὴ τοῦ δείχνω πῶς νὰ τρώη τὸ γλυκό του!

ΑΠΟΡΙΑ

[illegible]

Αἱ λύσεις τοῦ προηγουμένου φύλλου στὸ ἑπόμενο.

Κοσμάς Μπούφος του Αθανασίου

ΕΝΑΣ ΑΣΗΜΑΝΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΑΚΟΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Επειτα ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἐπεισόδιο μὲ τὴ ζάχαρι καὶ τὸ ἀλάτι, ὁ Κοσμᾶς δὲν χρησιμοποιήθηκε ἄλλη φορὰ γιὰ πωλητὴς στὸ μπακάλικο τοῦ θείου του. Φυσικά, αὐτὸ τοῦ κακοφάνηκε καὶ ἔκανε τὶς κατάλληλες διαμαρτυρίες, ἀλλά, δυστυχῶς, χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ὁ θεῖος Πίπης δὲν ἐννοοῦσε νὰ πάρη κουβέντα.

— Τίποτα!, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνη τίποτα!

— Μὰ δὲν θὰ τὸ ξανακάνω, θεῖε μου!

— Ποιὸ πρᾶμα;

— Δὲν θὰ ξαναπουλήσω ἀλάτι γιὰ ζάχαρι!

— Θὰ πουλήσης, ὅμως, καναβοῦρι γιὰ φακὴ ἢ κάτι παρόμοιο.

— Αὐτὸ ἴσως.

— Τὰ βλέπεις; Ἔ, ὄχι, λοιπόν! Δὲν θὰ ξαναπουλήσης στὸ μπακάλικο!

Τί νὰ κάνη ἔπειτα ἀπὸ τὴν φοβερὴ αὐτὴ ἀπόφασι τοῦ θείου του ὁ δυσπερίγραπτος Κοσμᾶς Μποῦφος τοῦ Ἀθανασίου; Ἀναγκάσθηκε νὰ ἀκολουθήση τὴ σκληρή του μοῖρα, νὰ μὴν ξαναπουλήσηκ δηλαδή, ἄλλη φορὰ στὸ μπακάλικο «Ἡ ὡραία Θεσσαλία» τοῦ ἀξιοτίμου θείου του Σπυρίδωνος Μπούφου τοῦ Κοσμᾶ.

• • •

Πέρασαν μερικὲς ἡμέρες ἀπολύτου ἠρεμίας γιὰ τὴν οἰκογένεια τοῦ Σπυρίδωνος Μπούφου. Ὁ Κοσμᾶς δὲν ἀνακατευόταν σὲ τίποτα καὶ ὅλες οἱ δουλειὲς πηγαίναν ρολόϊ. Οὔτε ζημίες, οὔτε λάθη, οὔτε φασαρίες. Ὁ θεῖος Πίπης ἀντελήφθη πρῶτος τὴν εὐχάριστη αὐ ἡ μεταβολὴ καὶ ἔσπευσε νὰ τὴν γνωστοποιήση καὶ στὴν γυναῖκα του:

— Εἶδες, γυναῖκα; τῆς εἶπε. Εἶναι μέρες τώρα ποὺ ἡσύχασε ὁ προκομμένος γυιὸς τοῦ ἀδερφοῦ μου.

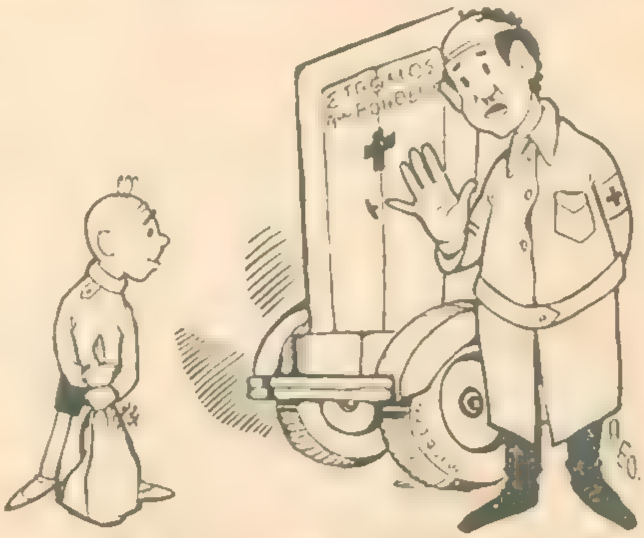
— Ναί, τὸ εἶδα, ἔκανε ἡ θεία. Δόξα σοι ὁ Θεός!.... Καιρὸς ἦταν πιά.

— Βρήκαμε τὴν ἡσυχία μας!

— Τὸ βλέπω.

— Λείψανε οἱ καυγάδες καὶ τὰ ξεφωνητά!

— Ναί... Ναί...

Ἕνας ἄνθρωπος μὲ ἄσπρη μπλοῦζα τὸν ἐμπόδισε.

— Αὐτό, ὅμως, κατέληξε ὁ θεῖος Πίπης, δὲν φαίνεται πὼς θὰ μᾶς βγῆ σὲ καλὸ ὡς τὸ τέλος. Καμμιὰ φορὰ ὕστερα ἀπὸ τὴ μεγάλη γαλήνη ἔρχεται φοβερὴ τρικυμία. Τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ γίνη καὶ τώρα....

— Θεὸς φυλάξοι!, ἔκανε τρομαγμένη ἡ καϋμένη ἡ θεία τοῦ Κοσμᾶ καὶ σταυροκοπήθηκε.

— Ἄκου ποὺ σοῦ λέω ἐγώ, ἐσυνέχισε ὁ θεῖος Πίπης κουνῶντας χαρακτηριστικὰ τὸ κεφάλι του, ὁ διάβολος αὐτὸς κάτι θὰ μᾶς σκαρώση πάλι. Δὲν ἔχει κουκοῦτσι μυαλὸ μεσ' στὸ κεφάλι του, γυναῖκα, μὰ κουκοῦτσι. Οὔτε γιὰ δεῖγμα!....

— Ἔ! ὄχι, τὸν διέκοψε ἡ θεία Δημητρία, δὲν εἶναι ὅπως τὰ λές. Παιδὶ εἶναι, φυσικὸ νὰ κάνη τὶς διαολιές του. Ὅταν μεγαλώση ὅμως θὰ δῆς ὅτι θὰ γίνη καλὸς ἄνθρωπος. Νὰ δῆς Πίπη μου, ἄ! εἶμαι βέβαιη γιαυτὸ ὅτι θὰ σοῦ μοιάση κιόλας!...

— Εἴθε, εἶπε ὁ θεῖος Πίπης καὶ κορδώθηκε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ κοπλιμέντο τῆς γυναίκας του.

• • •

Δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ τὸ χαλάση τὸ χατῆρι ὁ θεῖος του. Ἄλλωστε αὐτὸ ποὺ γύρευε ὁ Κοσμᾶς δὲν ἦ·αν ἐπικίνδυνο ὅπως τὸ πούλημα στὸ μαγαζί. Ἤθελε, ἁπλῶς, νὰ πηγαίνη κι' αὐτὸς νὰ ψωνίζη ἀπὸ τὴν Ἀγορά.

— Ὅπως πηγαίνει κι' ὁ ξάδερφός μου ὁ Γιῶργος, εἶπε στὸ θεῖο του.

— Κι' ἅμα χάσης τὰ πράματα;

— Δὲν θὰ τὰ χάσω!

— Θὰ σὲ δείρω, ὅμως, ἂν τύχη καὶ γίνη τίποτα τέτοιο!

— Νὰ μὲ δείρης!

— Ὡραῖα....

• • •

Ἐπῆγε, λοιπόν, στὴν Ἀγορὰ ὁ Κοσμᾶς. Ἐψώνισε διάφορα χορταρικά, τὰ ἐτοποθέτησε σ' ἕνα σακκοῦλι καὶ ξεκίνησε νὰ γυρίση στὸ σπίτι. Τὰ πράματα, ὅμως, ἦταν λιγάκι βαρειὰ κι' ὁ νεαρὸς Μποῦφος κουράστηκε πρὶν ἀκόμα φτάση στὰ μισὰ τοῦ δρόμου τοῦ σπιτιοῦ.

Κάθησε νὰ ξεκουρασθῆ σ' ἕνα πεζοῦλι καὶ ξαφνικὰ ἄφησε μιὰ δυνατὴ φωνὴ χαρᾶς. Ὄχι! Ὁ καλὸς Θεοῦλης δὲν τὸν ἄφηνε ἔτσι. Στὴν κατάλληλη στιγμὴ τοῦ ἔστελνε ὅ,τι χρειαζόταν! Πραγματικά, ἐκεῖ ἀπέναντι στὸν Κοσμᾶ ἦταν σταματημένο ἕνα αὐτοκίνητο μὲ μιὰ ἐπιγραφὴ τὴν ὁποίαν ὁ φίλος μας μὲ πολὺ δυσκολία κατάφερε νὰ διαβάση:

«Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν».

Τί ἄλλο μποροῦσε νὰ ζητήση ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ Κοσμᾶς; Τίποτα, ἀσφαλῶς. Σηκώθηκε, λοιπόν, μιὰ καὶ δυό, πλησίασε τὸ αὐτοκίνητο κι' ἔκανε ν' ἀνοίξη τὴν πόρτα. Ἕνας ἄνθρωπος μὲ ἄσπρη μπλοῦζα τὸν ἐμπόδισε.

— Τί θέλεις ἐδῶ, παιδί μου; τὸν ρώτησε.

— Νὰ βάλω αὐτὰ μέσα, εἶπε ὁ Κοσμᾶς δείχνοντας τὰ χορταρικὰ ποὺ εἶχε στὸ σακκοῦλι του. Εἶναι βαρειὰ γιὰ νὰ τὰ πάω σπίτι μου καὶ δὲν ἔχω κανέναν ἄλλον νὰ μὲ βοηθήση!

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν ἄσπρη μπλοῦζα προσπάθησε νὰ ἐξηγήση στὸν παράξενον αὐτὸν πιτσιρίκο ὅτι ὁ «Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν» καὶ τὰ αὐτοκίνητά του ἔχουν γίνει γιὰ νὰ περιποιοῦνται τοὺς ἀρρώστους καὶ ὄχι γιὰ νὰ βοηθᾶνε στὸ κουβάλημα.

Ὁ Κοσμᾶς δὲν κατάλαβε τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτά! Καὶ σχημάτισε μόνο τὴν ἐντύπωσι ὅτι δὲν ἦταν σωστὸ νὰ ὑπάρχουν αὐτοκίνητα ποὺ νὰ γράφουν ἐπάνω «Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν» καὶ νὰ μὴ βοηθᾶνε κανέναν, ὅπως αὐτὸν παραδείγματος χάριν...

Ὁ νεαρὸς Μποῦφος κουράσθηκε.

ΣΟΦΗ ΣΚΕΨΙΣ

Ὁ ἕνας περιηγητὴς στὸν ἄλλον, στὴ μέση τῆς Σαχάρας:

— Καὶ ὕστερα, ἀγαπητέ μου, ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ζητᾶνε μιὰ θέσι ὑπὸ τόν... ἥλιον!

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΕΔΕΣΣΑ.— Παρουσία τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ ἀπείρου πλήθους ἐτελέσθησαν μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἄκραν πειθαρχίαν ἐν τῷ Δημοτικῷ γηπέδῳ τῆς Ἐδέσσης τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς οἱ προκηρυχθέντες ἀθλητικοὶ ἀγῶνες μεταξὺ τῶν ἀθλητικῶν Ὁμάδων τῶν Περιφερ. Διοικήσεων Πέλλης, Φλωρίνης, Κιλκὶς καὶ Χαλκιδικῆς.

Τὸ γήπεδον εἶχε πλημμυρήσει κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὸ Ἐδεσσαϊκὸν κοινόν. Ὅλαι αἱ ἀρχαὶ καὶ ἡ Ἑλλανόδικος Ἐπιτροπὴ κατέλαβον τὰς ὁρισθείσας θέσεις των, καὶ ἤρχισεν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος.

Οἱ ἀγῶνες ἤρχισαν μὲ παρέλασιν τῶν ὁμάδων πρὸ τῶν ἐπισήμων ὑπὸ τὰ παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ τὰς ζωηρὰς ἐκδηλώσεις τῶν θεατῶν ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ τὴν παρέλασιν ἀνεγνώσθη ἡ ἡμερησία διαταγὴ τοῦ κ. Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ε.Ο.Ν. Πέλλης, ἐπηκολούθησεν ὁ ὅρκος τῶν ἀθλητῶν καὶ ἐψάλη ὁ Ὕμνος τῆς Νεολαίας.

Τὴν ἔναρξιν τῶν ἀγώνων ἐκήρυξεν ὁ Δήμαρχος Ἐδέσσης κ. Κ. Σιβένας ὁ ὁποῖος δι' ἐμπνευσμένης καὶ λίαν φωτισμένης ὁμιλίας του ἐξῆρε τὴν μεγάλην σημασίαν καὶ ἀξίαν ποὺ ἔχει ὁ ἀθλητισμὸς καὶ γενικώτερον ἡ σωματικὴ ἀγωγὴ διὰ τὴν ἠθικοπνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν νέων καὶ τὴν καθ' ὅλου δημιουργίαν τοῦ Γ' Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων, οἱ ὁποῖοι διεξήχθησαν ἐν πλήρει τάξει, πειθαρχίᾳ καὶ ἀθλητικῷ πνεύματι ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

ΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΑΡΡΕΝΩΝ

1) Δρόμος 100 μέτρων: Καραγιαννόπουλος (Φλωρίνης) 11''9)10, Φιλιππίδης (Πέλλης), Θεοδοσίου (Φλωρίνης).

2) Δρόμος 400 μέτρων: Σταφυλίδης (Φλωρίνης) 1'10'' 4)5, Πανταζῆς (Πέλλης), Γκούτας (Πέλλης).

3) Δρόμος 800 μέτρων: Σαπουντζῆς (Φλωρίνης) 2'43'' 4)5, Ἀποστολίδης (Πέλλης), Βέγλης (Φλωρίνης).

4) Δρόμος 3.000 μέτρων: Ἀποστολίδης (Πέλλης) 9'28'' 4)6, Σαουλίδης (Φλωρίνης) Τοσπαρίδης (Κιλκίς).

5) Σφαιροβολία: Στεφανίδης (Χαλκιδικῆς) 9.60 μ., Σαντᾶς (Χαλκιδικῆς), Δημητριάδης (Φλωρίνης).

6) Δισκοβολία: Σκίπης (Πέλλης) 34.10 μ., Σαντᾶς (Χαλκιδικῆς). Δημητριάδης (Φλωρίνης).

7) Ἀκοντισμός: Τζιώτσης (Φλωρίνης) 41.03 μ., Λιώτσης (Φλωρίνης). Παναγιώτου (Πέλλης).

8) Ἅλμα ἁπλοῦν εἰς μῆκος: Θεοδοσίου (Φλωρίνης) 6.06 μ., Πανταζῆς (Πέλλης), Λιώτσης (Φλωρίνης).

9) Ἅλμα εἰς ὕψος: Σταφυλίδης (Φλωρίνης) 1.56 μ., Δημητρακόπουλος (Πέλλης), Φιλιππίδης (Πέλλης).

10) Σκυταλοδρομία 4 Χ 215: Ὁμὰς Φλωρίνης 2'26''4)5, Πέλλης. Χαλκιδικῆς.

ΘΗΛΕΩΝ

1) Δρόμος 60 μέτρων: Λαζαρίδου (Κιλκίς) 9''. Γεωργίου (Πέλλης), Ἀλεξίου (Φλωρίνης).

2) Ἅλμα εἰς μῆκος: Γεωργίου (Πέλλης)

4 29 μ., Ἰωαννίδου (Φλωρίνης). Μουδικοῦ (Χαλκιδικῆς).

3) Ἅλμα εἰς ὕψος: Στάγιου (Πέλλης) 1.17 μ., Γεωργίου (Πέλλης), Λαζαρίδου (Κιλκίς).

ΓΕΝΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

1) Φλώρινα 94 βαθμούς, 2) Πέλλα 86, 3) Χαλκιδική 59. Κιλκὶς 22.

Τὸ τέλος τῶν ἀγώνων ἐπεσφραγίσθη μὲ ἀνάκρουσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου καὶ τοῦ Ὕμνου τῆς Νεολαίας.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Τὴν προπαρελθοῦσαν Δευτέραν ἐτελέσθησαν ἐνταῦθα εἰς τὰς κολυμβητικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς Ε. Ο. Ν. Λέσβου οἱ κολυμβητικοὶ ἀγῶνες τοῦ Β' Ἡμερησίου Κολυμβητικοῦ Διαγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν κολυμβητῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λέσβου, τῆς Χίου μὴ δηλωσάσης συμμετοχήν, λόγῳ τῆς ἀναμονῆς τελέσεως τοῦ ἀναβληθέντος ἀθλητικοῦ διαγωνισμοῦ ἐν Χίῳ.

Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν πλῆθος κόσμου καὶ φιλάθλων, οἵτινες ἐχειροκρότησαν τὴν εὐγενῆ καὶ ἐντατικὴν προσπάθειαν τῶν κολυμβητῶν τῆς Ε. Ο. Ν. πρὸς κατάληψιν τῶν πρώτων θέσεων.

Αἱ ἐπιτευχθεῖσαι ἐπιδόσεις εἶναι ἄρισται, δεδομένου ὅτι ἅπαντες οἱ συμμετασχόντες εἶναι δημιουργήματα προσπαθείας δύο μόνον μηνῶν. Τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

100 μ. ἐλευθέρα: 1) Κωνστ. Μαμγέλλης 1'18'' 4)10, 2) Βασίλ. Ταμβάκης 1'20'' 8)10, 3) Ἰωάννης Ἐμμανουὴλ 1'22''.

1000 μ. ἐλευθέρα: 1) Κωνστ. Μαμγέλλης 18'17'' 3)10, 2) Ἰωάν. Ἐμμανουὴλ 18' 14'' 4)10, 3) Θεόδ. Παπάζογλου 18'35'' 2)10.

400 μ. ἐλευθέρα: 1) Κωνστ. Μαμγέλλης 6'10'' 4)10, 2) Θεόδ. Παπάζογλου 6'19'' 2)10, 3) Ἀπόστ. Τριανταφυλλίδης 6'23'' 7)10.

100 μ. ὑπτία: 1) Βασίλ. Ταμβάκης 1'36'' 4)10, 2) Στέλιος Τσελέπης 1'37'', 3) Γεώρ. Παπαδόπουλος 1'44'' 3)10.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

1) Θεόδ. Παπάζογλου 1'16'', 2) Μιχαὴλ Κυριάκος 1'17''2)10, 3) Κωνστ. Χωριατέλλης 1'19'' 8)10.

200 μ. ἐλευθέρα: Παπάζογλου 2'59'' 3)10, 2) Μιχ. Κυριάκος 3'4'' 8)10, 3) Κ. Χωριατέλλης 3'15''.

Σκυταλοδρομία 4 Χ 50: Ὁμὰς Μυτιλήνης 2'21'' 2)10.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Συνεχίζονται ἐντατικῶς αἱ ἀσκήσεις κωπηλασίας τῶν φαλαγγιτισσῶν Ρεθύμνης καὶ γενικῶς τὰ θαλάσσια ἀγωνίσματα εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιδίδονται μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμὸν τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων τῆς πόλεώς μας.

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἡ Β' ὁμὰς κωπηλασίας φαλαγγιτισσῶν ἀσκουμένη ἀνήχθη μέχρι τοῦ ἔξωθι τοῦ λιμένος ναυλοχοῦντος Ἀμερικανικοῦ σκάφους.

Αἱ φαλαγγίτισσαι ἀνελθοῦσαι ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐγένοντο ἀντικείμενον ἐξαιρετικῶν περιποιήσεων ἐκ μέρους τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ πληρώματος.

Αἱ ὁμάδες Ρεθύμνης διὰ τῆς συνεχοῦς ἀσκήσεως τῶν μελῶν των ἐλπίζουν νὰ καταλάβουν τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν ὁμάδων τοῦ θαλασσίου ἀθλητισμοῦ τῆς Κρήτης.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ Ε. Ο. Ν.

Τὴν 9ην πρωϊνὴν τῆς παρελθούσης Δευτέρας ὁ Ἀρχηγός, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐπεσκέφθη τὰ νέα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν., ἐπιθεωρήσας λεπτομερῶς τὰ διάφορα τμήματα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας των.

ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπιθεωρήσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως ὁ Ἀρχηγὸς μετὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἐπεσκέφθησαν τὰ γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ «Νεολαία», τὰ ὁποῖα ἐπεθεώρησεν ὁ Ἀρχηγός, κατατοπισθεὶς ἐφ' ὅλων τῶν λεπτομερειῶν τῆς λειτουργίας τῶν τμημάτων — Συντάξεως, Λογιστηρίου καὶ Διεκπεραιώσεως — καὶ δώσας τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας διὰ τὴν ἑκάστοτε δημοσιευομένην ὕλην.

ΔΙΑΤΑΓΗ

Ἐκφράζω τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν μου εἰς τὴν Στρατοπεδάρχην Δόκιμον Λοχίτην τῆς Υ.Θ.Β. Φραγκάκη Εὐτέρπην διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν διοίκησιν τοῦ Στρατοπέδου «Ἰωάννης Μεταξᾶς», τὴν κατανόησιν τοῦ τρόπου τῆς διοικήσεως καὶ διὰ τὴν αὐτοθυσίαν μὲ τὴν ὁποίαν εἰργάσθη διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ.

Ὁμοίως εἰς τὴν Ἀποθηκάριον τοῦ Στρατοπέδου Δ.Λ. τῆς Υ.Θ.Β. Πετσαγγουράκη Μερόπην, διότι μὲ τὴν πρωτοβουλίαν της καὶ τὰς κατευθύνσεις της, τὰς ὁποίας ἔδιδεν, ἤλλαξε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Στρατοπέδου.

Εἰς τὸν Διαχειριστὴν καὶ Συνεργάτην κ. Λαμπρόπουλον Γεώργιον, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν προθυμίαν του καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐργασίαν του ἐβοήθησε πολὺ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ.

Εἰς τὴν Συνεργάτιδα Ἀργυροῦ Σήματος ἰατρὸν τοῦ Στρατοπέδου Σαμσαρέλλου Ἑλένην, ἡ ὁποία εἰργάσθη μὲ αὐτοθυσίαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς στρατοπεδεύσεως.

Ἐπίσης εἰς τοὺς ἐκπαιδευτὰς τῶν στελεχῶν καὶ τὰς Συνεργάτιδας Χρυσοῦ Σήματος Φράγκου Ζωή, Γλυκοφρύδη Νέλλη, Σακελλαρίου Λουκίαν, τὴν Συνεργάτιδα Ἀργυροῦ Σήματος Παγκάλου Ὄλγαν καὶ τὴν Δόκιμον Τετράρχην τῆς Ὑποδ)σεως Θ.Α. Ζωρογιαννίδου Νίκην, εἰς τοὺς Συνεργάτας τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως κ. κ. Καραμάνον Κ., Στεφανίδην Μ., Γλυκοφρύδην Δ. καὶ εἰς τὸν Ὑπολοχαγὸν κ. Καράμπαλην Ἀθανάσιον.

Ἐπίσης εἰς τὰς Καθηγητρίας τῶν Οἰκοκυρικῶν: Σταθοπούλου Ε., Ἐβρένογλου Δ., Γιαννούρη Ε., Γκιζίκη Α., Γαρδελέα Α., Πλουμπίδου Ε., Παπαλιὰ Σ. καὶ Παπαδοπούλου Κ.

Ὁμοίως εἰς ὅλας τὰς Βαθμοφόρους τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν [illegible] ...ελείας των συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τ[illegible] δὴ εἰς τὰς Λαγανὰ Πηνελόπην, Ὑπ)την τῆς Υ.Θ.Π. [illegible] Ε. Γυμνάστριαν καὶ τὴν Δ.Ο. Μελισσοπούλου Κ. [illegible] ...ίκαν Μ., τῆς Υ.Θ.Ν., τὰς Δ. Λ. Ζου[illegible] Δ.Τ. Χαλὰ Α., τῆς Υ.Θ.Β., τὰς Δ.Λ. Ἀθανασουλάκη Σ. [illegible] Βάρλα Σ. τῆς Υ.Θ.Α.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως
καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
Ἰωάννης Μεταξᾶς

ΔΙΑΤΑΓΗ

Ἐκφράζω τὴν ἄκραν ἡμῶν εὐαρέσκειαν εἰς τὰς κάτωθι Βαθμοφόρους καὶ Φαλαγγιτίσσας, αἵτινες εἰργάσθησαν ἐθελοντικῶς μετὰ ἐξαιρετικοῦ ζήλου καὶ φιλοτιμίας εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης ἐπὶ δύο 15θήμερα:

1) Μπιρμπίλη Μαρίκα, 2) Δεσύπρη Ἄννα, 3) Πεφαχάκη Νίκη, 4) [illegible] Σταυροπούλου Ἐ[illegible] Ἀγλαΐα, 18) Κερασοπούλου Ἀλκμήνη, 19) [illegible] 20) Λαγάνα Ἰσμήνη, 21) Δόνζογλου Γεωργία, 22) [illegible]

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως
[illegible] Ε.Ο.Ν.
Ἰωάννης Μεταξᾶς

Ὁ Κ.Ε.Ν. ΠΑΡΑ ΤΗ Α.Β.Υ. ΤΩ ΔΙΑΔΟΧΩ

Ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος ἐδέχθη τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην εἰς ἀκρόασιν τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλον.

Ο Κ. Ε. Ν. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΒΑΘΜΟΦΟΡΟΥΣ

Τὴν πρωΐαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλόπουλος ὡμίλησεν ἐνώπιον τῶν ἐπιτελῶν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν βαθμοφόρων ἀρρένων καὶ θηλέων τῶν Σχηματισμῶν Πρωτευούσης, ἐπὶ θεμάτων διοικητικῆς φύσεως.

Ἡ εἴσοδος τοῦ κ. Κανελλοπούλου εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια», ὅπου ἐγένετο ἡ συγκέντρωσις, ἐχαιρετίσθη διὰ ζητωκραυγῶν καὶ παρατεταμένων χειροκροτημάτων.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου τοῦ κ. Κανελλοπούλου ἐψάλη ὑπὸ τῶν παρισταμένων ὁ Ὕμνος τῆς Νεολαίας καὶ ἡ συγκέντρωσις διελύθη μὲ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ, τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Ε. Ο. Ν.

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΠΕΡΙΦ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΚΑΙ ΘΗΛΕΩΝ

Ἐνταῦθα

Προκειμένου τὴν 18ην Ὀκτωβρίου καὶ ὥραν μ.μ. νὰ διεξαχθῇ ὁ διαγωνισμὸς διὰ τὴν πρόσληψιν ἐκφωνητῶν καὶ ἐκφωνητριῶν παρὰ τῷ Ραδιοφωνικῷ Σταθμῷ τῆς Ε.Ο.Ν., παρακαλοῦμεν ὅπως γνωρίσητε εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας ἐκ τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ὅτι δέον μέχρι τῆς 17ης τρέχοντος νὰ ὑποβάλουν τὰς αἰτήσεις των εἰς τὴν Δ)σιν Ραδιοφωνίας παρὰ τῇ Κεντρικῇ Διοικήσει τῆς Ε. Ο. Ν.

Οἱ διαγωνισθησόμενοι δέον νὰ εἶναι τοὐλάχιστον ἀπόφοιτοι τῆς 5ης τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

.Ο Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος
κ. ά. α.
Σοφοκλῆς Παπανικολάου

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΑΙΩΝ 80 ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε. Ο. Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δημοσίου Ψυχιατρείου Θεσσαλονίκης ἀπεστάλη πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ε. Ο. Ν. Θηλέων Θεσσαλονίκης τὸ κάτωθι ἔγγραφον:

«Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὑμῖν καὶ ἐγγράφως ὅτι τὸ καθ' ἡμᾶς Διοικητικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ συνεδρίασιν ἀπεδέχθη ὁμοφώνως πρότασιν ἡμῶν, ὅπως συμφώνως πρὸς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς αὐταρκείας τῆς χώρας, [illegible] των ἔκτασις παραχωρηθῇ πρὸς γεωργικὴν καλλιέργειαν εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. Θηλέων νομοῦ Θεσσαλονίκης.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου
Ἠλίας Γ. Κυριακόπουλος»

Παρὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀλέξ. Κανελλοπούλου εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀνωτέρου ἐγγράφου ἐστάλη ἡ κάτωθι ἐπιστολή:

«Φίλε κύριε Πρόεδρε,

Ἔλαβον γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου σας, διὰ τοῦ ὁποίου παραχωρεῖτε τὴν ἐξ 80 στρεμμάτων ἔκτασιν τοῦ Δημοσίου Ψυχιατρείου ὅπως καλλιεργηθῇ ὑπὸ τῶν Τμημάτων Ε. Ο. Ν. Θηλέων Θεσσαλονίκης καὶ ἐκφράζω εἰς τὸ [illegible] ταύτην πρᾶξιν, σύμφωνον πρὸς τὴν ἔκκλησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὴν εὐ[illegible] ...στίας μου.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ε. Ο. Ν.
Ἀλέξ. Κανελλόπουλος»

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΝΟΜ. ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Παρ' ὀργάνων τῆς Γεν. Διευθύνσεως Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. ἐνηργήθη οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις τῶν Νομαρχιακῶν Ἐπιτροπῶν Κερκύρας, Θεσπρωτίας, Ἰωαννίνων, Πρεβέζης καὶ Θεσσαλονίκης.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Σχηματισμῶν Πρωτευούσης

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Δ.Α.Σ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως του ὑπο τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν διενεργουμένου διαγωνισμοῦ, καθιερώνει τὴν στήλην αὐτὴν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν διαγωνισθησομένων.

Εἰς τὴν στήλην τοῦ διαγωνισμοῦ τῆς Δ. Α. Σ. θὰ ἀναγράφεται κάθε λεπτομέρεια, ἐπίσης θὰ ἀναφέρωνται καὶ αἱ ἐργασίαι αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν, βεβαίως ὄχι διὰ τοῦ ἐπωνύμου τοῦ ἀποστολέως, ἀλλὰ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ ρητοῦ ὡς ὁρίζει ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ.

Ὑπενθυμίζομεν εἰς τοὺς Φαλαγγίτας μας, ὅτι ἡ προθεσμία ἀποστολῆς τῶν ἐργασιῶν των λήγει **τὴν 1ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ.**

ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ

Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ διαγωνισμοῦ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰς Φαλαγγιτῶν, οἵτινες εὑρισκόμενοι εἰς τὰς ἐπαρχίας δὲν εἶχον πληροφορηθῆ τὰ τοῦ διαγωνισμοῦ, δίδει παράτασιν μηνιαίαν.

Ἑπομένως ἡ προθεσμία ὑποβολῆς τῶν ἐργασιῶν, λήγει τὴν 1 Δεκεμβρίου 1939) Δ'.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΠΟΥ ΕΛΑΒΟΜΕΝ

1) Κλασσικὴ Ἑλλάς, Βυζαντινὴ Ἑλλάς, Ἑλλὰς τῆς 4ης Αὐγούστου. Χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ ρητόν: «Τὸ ἄ**γριον Λάτιον κυριεῦσαν τὴν Ἑλλάδα ἐκυριεύθη ὑπ' αὐτῆς».**

2) Ἡ Νεολαία καὶ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου. Χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ ρητόν: «Ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος».

3) Τὸ ἄτομον εἰς τὸ νέον Κράτος. Χαρακτηρίζεται ἀπὸ **τὸ ρητόν: «Προσεύχου, γυμνάζου, μελέτα».**

4) Ὁ Βασιλικὸς θεσμὸς παρ' ὑμῖν. Χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ ρητόν: «Πατρός τε καὶ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἁπάντων τιμιώτερον καὶ ἁγιώτερον ἐστὶν ἡ Πα**τρίς».**

Ροσολᾶτον Γεώργ., Τετράρχην, Σῦρον: Σᾶς ἀπαντήσαμε δι' ἐπιστολῆς Μ. [illegible] Κ. [illegible] Ἐν**ταῦθα: Δὲν εἶναι δυνατόν. Κώνσταν Μ., Πειραιᾶ: Μᾶς** [illegible] ἡ προθεσμία καὶ δ [illegible] σας. Ὅσον **ἀφορᾷ τοὺς δισταγμούς σας δὲν τοὺς εὑρίσκομε καθόλου δικαιολογημένους.**

— Πολλοὶ Φαλαγγῖται τῆς Δ. Α. Σ. πτυχιοῦχοι μιᾶς οἱασδήποτε Σχολῆς, ἀμφιβάλλουν κατὰ πόσον δύνανται νὰ λάβουν μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν.

— Οἱ Φαλαγγῖται πτυχιοῦχοι, ὑπάγονται ὀργανικῶς εἰς τὴν Δ. Α. Σ. συνεπῶς δύνανται νὰ συμμετάσχωσι

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Μὲ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου αἱ βαθμοφόροι τῆς Π. Δ. Θ. Π. αἱ ὁποῖαι παρέμειναν ἐπὶ 20ήμερον εἰς τὸ στρατόπεδον «Ἰ. Μεταξᾶς», κατανοοῦν βαθύτερον τὴν μεγάλην ἐπίδρασιν τὴν ὁποίαν ἐπετέλεσεν ἡ παραμονὴ αὐτή, ἀπὸ ψυχικῆς καὶ σωματικῆς ἀπόψεως. Ἐπανήρχισαν τὰς ἐργασίας των μὲ τὰς δυνάμεις που ἀπέλαυσαν ἀπὸ ἐκεῖ. Τοῦτο κατανοοῦν καὶ οἱ γονεῖς των ἀξιωματικῶν οἱ ὁποῖοι συνεχῶς εὐχαριστοῦν τὴν Διοικήτριαν. Τὸ κατωθι τηλεγράφημα ἀποδεικνύει ταῦτα. «Γονεῖς καὶ κηδεμό**νες ἐπανακαμψάντων τέκνων μας φαλαγγιτισσῶν ἐκ τοῦ** Στρατοπέδου «Ἰ. Μεταξᾶς» εἴμεθα ὑποχρεωμένοι εὐχα**ριστήσωμεν καὶ ἐκφράσωμεν χαρὰν καὶ εὐγνωμοσύνην** μας δια τὸ μητρικὸν ἐνδιαφέρον σας ὑπὲρ τῆς νεολαίας, τόσον δια τὴν ἐθνικὴν ἀναμόρφωσιν και τὴν [illegible] καὶ ἠθικῶν ἀρχῶν διάπλασίν των, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀξιοθαύμαστον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐκεῖ παραμονὴν ἐξ ἧς τὰ παιδιά μας ἐπέστρεψαν χαρούμενα καὶ ἀγνώριστα».

Ἐξ ὀνόματος ἁπάντων τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων Πειραιῶς: Ν. Πολυζώης, Ν. Λαχανᾶς καὶ Τ. Παγίδας.

Ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἑξῆς ἐπιστολή, ἡ ὁποία ἀπεστάλη πρὸς τὴν Διοικήτριαν ἐκ μέρους τοῦ κ. Τσακοπούλου: «Θεωρῶ καθῆκον μου νὰ εὐχαριστήσω ὑμᾶς διὰ τὰς ὡραίας ἡμέρας ποὺ πέρασαν τὰ παιδιά μου εἰς τὸ στρατόπεδον «Ἰ. Μεταξᾶς» καὶ διὰ τὴν στοργικὴν ὑμῶν μέριμναν, ἡ ὁποία συνετέλεσε, μαζὶ μὲ τὰ ὡραῖα λόγια ποὺ ἤκουσαν, εἰς τὸ νὰ ἐνθουσιάσουν καὶ ἐξυψώσουν τὴν ψυχήν των.

Ὅλοι οἱ γονεῖς πρέπει νὰ εὐγνωμονοῦν τὸν Μεγάλον μας Κυβερνήτην διὰ τὴν ὡραίαν ἰδέαν τῆς Ε. Ο. Ν. ἡ ὁποία προσπαθεῖ ν' ἀνυψώσῃ σωματικῶς τὰ παιδιά μας».

Ἡ Διοίκησις ἔχουσα ὡς σκοπόν της τὴν τελείαν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματός της ἐργάζεται ἐντατικά.

* * *

[illegible] Λαϊκὸν [illegible]

[illegible] Θ. Α. **μὲ μεγάλον ἐνδιαφέρον καὶ** [illegible] Φα**λαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι, μετὰ τὰς διακοπὰς τοῦ** [illegible] συμ**φώνως μὲ τὴν** [illegible] μετὰ τοῦ [illegible] τοὺς λόγους τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὴν Π. Βεροίας. Ἐπίσης ἡ Ὑποδιοικήτρια ἐπεσκέφθη τὰ Ἐργοστάσια Ἑλληνικῆς Ἐριουργίας καὶ Τσοχοπούλου ἐν Ν. Ἰωνίᾳ καὶ Ν. Φιλαδελφείᾳ.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Θηλέων Βορρᾶ ἐξακολουθεῖ ὡς πάντοτε ἐντατικὴ ἡ ἐργασία. Εἰς ὅλους **τοὺς ὑποτομεῖς** [illegible] ἐπὶ τῇ ἐνάρξει **τῆς νέας πε**ριόδου [illegible] Κάθε [illegible] φυλακ[illegible] καὶ Σκαπανισσῶν, στρατιωτικὴ [illegible] παιδιές, [illegible] ἐκκλησιασμούς καὶ ὁμιλίας σχετικὰς μὲ τοὺς σκοπούς τῆς Ε. Ο. Ν., τοὺς λόγους τοῦ Ἀρχηγοῦ, μὲ οἰκονομικὰ μὲ τὴν ἐθνικὴν αὐτάρκειαν κλπ.

Διαρκῶς ἐγγράφονται νέαι Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι καὶ παραδίδονται καθημερινῶς στολαί.

Εἰς τὸν 4ον Ὑποτομέα (Κηφισιά) δύναμις Φαλαγγιτισσῶν παρευρέθη εἰς τὸ μνημόσυνον τῆς ὁμαδάρχου Ἀντωνίας Ροΐσσου.

Τέλος τὸ [illegible] τῆς Π. Δ. Θ. Π. μετὰ τῶν Διοι**κητριῶν, Ὑποδιοικητριῶν καὶ ὅλων τῶν βαθμοφόρων τῆς** Ὑποδιοικήσεως [illegible] Κ. Γ. Ν. εἰς τὰ Ὀλύμπια, ὅπου καὶ ὡμίλησεν διὰ τὸ [illegible] ἔργον τῆς Ε. Ο. Ν. **μέχρι σήμερον, διὰ τοὺς σκοπούς της,** τὰς ἐπιδιώξεις κλπ. Συνέστησε δὲ μίαν ἀκόμη φορὰν **εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ὀργανώσεως ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους νὰ ἐργασθοῦν ἐντατικὰ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐλπίδων τοῦ Ἀρχηγοῦ, καὶ διὰ νὰ γίνῃ ἡ Ε. Ο. Ν. ὀργάνωσις ὅλων τῶν νέων Ἑλλήνων καὶ Ἑλλη**νίδων. Τοὺς ἐπέστησε, ἐν τοῖς ἄλλοις, τὴν προσοχὴν **των ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ἐκλογῆς καὶ προτάσεως βαθμο**φόρων, οἱ ὁποῖοι ὡς πρότυπα πρέπει νὰ εἶναι ἄριστοι ἀπὸ ὅλας **τὰς ἀπόψεις. Ἐτόνισε τὴν ψυχικὴν ἐπαφὴν ἡ ὁποία εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ Ἀρχηγῶν καὶ Ἀρχομένων καὶ τὴν ἀγάπην, ἥτις μετὰ τῆς** [illegible] καὶ τῆς

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

διαφωτίσεως θὰ συντελέση εἰς τὴν ἐξύψωσιν τῆς Ε. Ο. Ν. [illegible] τὸ ὅτι ἡ προσοχὴ τῶν πρώτων δὲν πρέπει νὰ στρέφεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν μειονότητα ἀλλ' εἰς τὸ σύνολον, τὸ ὁποῖον ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ καταστήση καλόν. Ἐτόνισε τὴν τελείαν ἐξάλειψιν τῶν διακρίσεων καὶ τὴν προσέγγισιν τῶν Σκαπανέων καθὼς καὶ τὰς μεγαλυτέρας ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἔχομεν ὅλοι τώρα, ὁπότε ἀρχίζει τὸ νέον ἔτος τῆς ὀργανώσεώς μας, ἡ ὁποία ἔγινεν ἀρτιωτέρα εἰς ὅλα τὰ τμήματά της, καὶ τὰς προσπαθείας της, οὕτως ὥστε νὰ ἐξυψώση καλλίτερον τὴν ἑλληνικὴν νεολαίαν εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Π. Δ. Θ. Π.

Ἀπὸ τῆς 14ης τρέχοντος εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων Πρωτευούσης ἤρχισεν ἡ ἐκπαίδευσις τῶν πυρήνων καὶ στελεχῶν τῆς Διοι[illegible] ὡς εἰς διάφορα μαθήματα, τόσον θεωρητικά, ὅσον καὶ πρακτικά, ὑπὸ τῶν ὁρισθέντων ἐκπαιδευτῶν συνεργατῶν καὶ βαθμοφόρων.

Τὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα θὰ διαρκέσουν καθ' ὅλον τὸ ἔτος, εἶναι [illegible] ἐπαγγελία κλπ. Θὰ διεξάγωνται δὲ εἰς εἰδικὰς αἰθο[illegible] ἐκπαιδευταὶ ἑτοιμάζονται διὰ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτ[illegible].

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ἡ ἀντικαθιστῶσα τὴν Περιφερ. Διοικήτριαν Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας, συνοδευομένη ὑπὸ ἐπιτελῶν της, περιώδευσεν εἰς ὅλους τοὺς σχη[illegible] ὁδηγίας διὰ τὴν ὅσον ἐνεστιν ἐντατικωτέραν καλλιέργειαν τῆς γῆς.

Ἀποτέλεσμα τῶν περιοδειῶν τούτων ὑπῆρξεν ἡ παραχώρησις ἐκτάσεων ἀρκετῶν στρεμμάτων παρὰ τῶν Κοινοτήτων εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. πρὸς καλλιέργειαν.

Εἰς τὸ Λαύριον, τὰς Θεσπίας καὶ τὴν Κε[illegible] ἤρχισεν ἤδη ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ σπορὰ μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ ζῆλον.

Ἅπαντες οἱ Σχηματισμοὶ τῆς αὐτῆς [illegible] μαθήματα παθητικῆς ἀεραμύνης καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΕΙΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΙΝ

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὴν Ἡλιούπολιν ἔλαβε χώραν μεγάλη συγκέντρωσις τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος καὶ τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν τῆς Ε. Ο. Ν., εἰς τὴν ὁποίαν ὡμίλησεν ὁ Ὑποδιοι[illegible] Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν περὶ τῶν σκοπῶν τῆς ὑπάρξεως τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τῆς Ἐθνικῆς δράσεως αὐτῆς.

ΧΑΛΚΙΣ. — Αἱ Φαλαγγίτισσαι τῆς Διοικήσεως Χαλκίδος μετὰ τὸν θεωρητικὸν καταρτισμόν των εἰς τὰ νοσοκομειακὰ ὑπὸ διαφόρων ἰατρῶν τῆς πόλεως, ἤρχισαν νὰ ἐφαρμόζουν αὐτὰ καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν, εἰς τὸ Δη[illegible] τοῦ Νοσοκομείου καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐξασκοῦνται καθημερινῶς.

Ἡ Περιφ. Διοικήτρια τῆς Ε.Ο.Ν. Χαλκίδος συνοδευομένη καὶ ἀπὸ [illegible]

[illegible] καὶ ἐπιβλητικὴ ἑορτὴ ὑπὸ τῆς ἐκεῖ δυνάμεως τῶν Φαλαγγιτισσῶν. Κατὰ τὴν ἑορτὴν ὡμίλησεν [illegible] τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως.

— Οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς τοῦ τμήματος Ὡρολογίου ἀνέ[illegible]ον διὰ προσωπικῆς των ἐργασίας καὶ ἐξόδων των, τὴν διὰ σκαλιστικῆς καλλιεργείας ὑποδειγματικὴν καλλιέργειαν χώρ[illegible] τῶν παραχωρηθέντος ὑπὸ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ [illegible]

[illegible] αὐτὸν ὡς [illegible]

[illegible]

— Εἰς τὸ χωρίον Σπαθάρι οἱ Φαλαγγῖται [illegible] των καὶ τὸν Διοικητὴν τοῦ Τμήματος κ. [illegible] σαν πυρκαϊὰν ἐκραγεῖσαν εἴς τινας ἀχυροκαλύβας, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πῦρ θὰ μετεδίδετο εἰς τὰς οἰκίας τοῦ χωρίου, ἐὰν δὲν ἔσπευδον ἐγκαίρως.

— Ἐπίσης εἰς τὸ χωρίον Λίμνη οἱ Φαλαγγῖται τοῦ ἐκεῖ Τ[illegible] κατέσβεσαν τὴν εἰς θέσιν [illegible] χαρητήρια τῶν κατοίκων.

ΔΡΑΜΑ. — Ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Δράμας Σωτ. Δημητ[illegible] συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως κ. Σωτηροπού[illegible] [illegible] Ἀκολούθως ὁ κ. Περιφ. Διοικητὴς ὡμίλησε πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Φαλαγγίτας Σκαπανεῖς καὶ κατοίκους τῆς Κοινότητος περὶ τῶν ἀγαθῶν [illegible] πτουν ἐκ τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας τῆς γῆς συστήσας πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐντολῶν καὶ διαταγῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τῆς νέας ταύτης Ἐθνικῆς ἐξορμήσεως.

— [illegible]ία τοῦ Νομάρχου Δράμας καὶ Γενικοῦ Ἐπόπτου τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] Δῆμα, τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ, τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑ[illegible] καὶ τῶν [illegible] ἐκαλλιεργήθη ὑπὸ Φαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως ὁ [illegible] Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως χῶρος ἐκ δύο περίπου στρεμμάτων.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ. — Ζωηροτάτη γεωργικὴ κίνησις παρατηρεῖται εἰς ὁλό[illegible] τὸν Νομόν, ἀφ' ἧς ὁ Ἀρχηγὸς ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς ἐντατικῆς [illegible]εργείας.

Μεταξὺ ἄλλων θὰ καλλιεργηθοῦν ἅπαντες οἱ ἀσκεπεῖς χῶροι τῆς [illegible] μείνη οὔτε σπιθαμὴ γῆς ἀκαλλιέργητος.

ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ. — Πρὸ ἡμερῶν καὶ εἰς τοπικὴν πανήγυριν τοῦ χω[illegible] Καστορείου, ἡμέραν ἑορτῆς τῆς Φανερωμένης, ἐγένετο μετὰ πάσης [illegible] ἡ ὁρκωμοσία καὶ παράδοσις τῆς Σημαίας εἰς τὴν Τε[illegible] ταύτην [illegible] μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν κλη[illegible] Ἑλλάνης, ὁ Νομάρχης Λακωνίας κ. [illegible] ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Λακωνίας κ. [illegible] Σπάρτης [illegible] οἱ Πρόεδροι [illegible] τῶν δύο τούτων Δήμων.

Μετὰ ταῦτα ἔλαβε χώραν παρέλασις πρὸ τῶν ἐπι[illegible] μετὰ [illegible] εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Τετραρχίας ἀναψυκτικὰ εἰς [illegible] ἐνῷ ἔξωθι τῶν γραφείων τὰ μέλη τῆς Ε Ο Ν [illegible] εἶχον πιάσει τὸν χορόν.

Ἐκάησαν διάφορα πυροτεχνήματα ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ [illegible]

[illegible]σία αὐτὴ τελετὴ θὰ μείνη ἀξέχαστη εἰς τοὺς ἐπι[illegible], ἀκόμη δὲ περισσότερον εἰς τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων ἐκείνων. Ἀνθοδέσμαι προσεφέρθησαν ὑπὸ Σκαπανισσῶν εἰς τὸν Σεβασμιώτατον καὶ Νομάρχην ἅμα τῇ ἀφίξει των.

ΟΜΙΛΙΑΙ, ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — Εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ὡμίλησεν ἡ ὁμαδάρχης Λέλα Κρομμυδάκι μὲ θέμα: «Ἡ Ἑλληνικὴ οἰκογένεια θεμέλιον τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος».

Τὴν ὁμιλίαν παρηκολούθησαν [illegible] κ. Π. Παπαθανασίου, ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. [illegible], οἱ βαθμοφόροι καὶ πλῆθος κόσμου

ΕΔΕΣΣΑ. — Τρεῖς ἐπιτελεῖς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως μετέβησαν εἰς τὰ ἀγροτικὰ κέντρα Σκύδρας, Μαυροβουνίου καὶ Ὀ[illegible] [illegible] μακρῶν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας [illegible]

[illegible] πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ εἰς τὰ ἀγροτικὰ κέντρα [illegible] καὶ Πατρίδος.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ. — Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένετο συγκέντρωσις 250 Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν πρὸς τοὺς ὁποίους ἐγένετο ὁμιλία περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐντατι[illegible] [illegible] περὶ [illegible] καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν Φαλαγγ[illegible]

ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ (Δράμας). — Ὁ Περιφερε[illegible] Διοικητὴς ὡμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν [illegible] Μοναστηρακίου περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ. — Εἰς τὸ δάσος «Ἅγιος Γεώργιος», τῆς περιφερείας Μώλου, ἐξερράγη πυρκαϊά, ἡ ὁποία ὑπὸ τὴν εὐνοϊκὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου, προσέλαβε μεγάλας διαστάσεις. Ἡ πυρκαϊὰ ἐνετοπίσθη ἀμέσως χάρις εἰς τὴν ἀθόρυβον προσέλευσιν τῶν Φαλαγγιτῶν, οἱ ὁποῖοι εὐθὺς ὡς ἤκουσαν τὰς κωδωνοκρουσίας τῶν ἐκκλησιῶν, προσέτρεξαν.

ΣΥΡΟΣ. — Ἡ ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Κυκλάδων κ. Βραχνοῦ τῶν καθηκόντων τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου τῆς Ε.Ο.Ν. Κυκλάδων εἰ[illegible] [illegible] καὶ δραστηρίων.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς συνθέσεως ἐγένετο εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων ἡ ὁρκωμοσία τῶν νέων Ἐπιτελῶν. Παρέστησαν ὁ κ. Νομάρχης Κυκλάδων ὡς Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε. Ο. Ν. [illegible] Διοικητὴς καὶ τὰ Ἐπιτελεῖα τῶν Δι[illegible]

[illegible] ἐργασίαν διὰ νὰ ἀποβοῦν ἀντάξιαι τῶν προσδοκιῶν τοῦ Μεγάλου Ἀρχηγοῦ μας, καὶ ἡ Α' Ἐπιτελὴς κ. Σιδερῆ.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ. — Προσῆλθον καὶ ἐνεγράφησαν εἰς τὴν δύναμιν τῆς Ε. Ο. Ν. [illegible] καὶ ἀπέλαβον [illegible] Ε. Ο. Ν. [illegible]

— [illegible] ἡ Σχολὴ Νοσοκόμων καὶ [illegible] τὰ μαθήματα τῆς ὁποίας ἐκτὸς τῶν κυρίων καὶ δεσποινίδων, παρακολουθοῦν καὶ οἱ Φαλαγγῖται.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. Εἰς τὸν ἔξωθι τῶν γραφείων τῆς Ε. Ο. Ν. θηλέων χῶρον ἐσπάρησαν κουκιὰ ἀρίστης ποιότητος καὶ ἐν καιρῷ θὰ ἐπακολουθήσῃ σπορὰ καὶ ἄλλων ψυχανθῶν. Ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης ἔλαβεν γνῶσιν τῆς ἐργασίας ταύτης.

Ὁ κ. Διευθυντὴς Γεωργίας, οἱ Διευθυνταὶ τῶν Ἀγροτικοῦ Οἰκοτροφείου καὶ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ ὡς καὶ ἡ Γεωργικὴ Ὑπηρεσία τῆς Α. Τ. Ε. ἐφάνησαν πολύτιμοι βοηθοὶ εἰς τὰς προσπαθείας μας.

Τὴν 7ην τρέχοντος εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων ἔλαβε χώραν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Γεν. Διοικητοῦ Ἠπείρου ὡς Γεν. Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν., σύσκεψις τῶν μελῶν τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων. Οἱ Διευθυνταὶ καὶ Συνεργάται τῶν γραφείων Ἀθλητικοῦ, Μορφωτικοῦ, Μουσικοῦ, Οἰκοκυρικῆς, Προνοίας καὶ Περιθάλψεως, Τύπου, παρακολουθήσεως τῶν μελῶν, Καλλιτεχνικοῦ, Ὑγειονομικοῦ καὶ Οἰκονομικοῦ, δεικνύοντες τὰς ἤδη συνταχθέντας προγραμματικὰς ἐργασίας, ἀνέπτυξαν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς των, κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον.

Συνεζητήθη μετ᾽ ἄκρου ἐνδιαφέροντος ἡ Ὀργάνωσις τοῦ Ὑγειονομικοῦ Τμήματος. Οἱ κ. κ. Νομίατρος, Σχολίατρος, Ἐπιθεωρητὴς Σχολίατρος, Στρατιωτικοὶ καὶ Δημοτικοὶ Ἰατροί, ἀπεφάσισαν ὅπως τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ἡ παρακολούθησις τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ἡ τήρησις ἀτομικῶν δελτίων ὑγείας, διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ὁποίων οἱ κ. κ. Ἰατροὶ προθύμως ἐδέχθησαν νὰ εὑρίσκωνται ἀνὰ εἷς καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ε. Ο. Ν. πρὸς ἐξέτασιν τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν.

Οἱ κ. κ. Ἰατροὶ ἐπίσης ἐδέχθησαν ὅπως ἐξετάζουν δωρεὰν κατ᾽ οἶκον τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων.

Εἰς τὸν Γενικὸν Ἐπόπτην ἀνεκοινώθη ὁ τρόπος τῶν ἐργασιῶν τῶν συγκεντρώσεων τῆς Φάλαγγος βάσει καθωρισμένου μηνιαίου προγράμματος ἐργασίας. Ἡ σύσκεψις διήρκεσεν ἐπὶ δίωρον.

«ΑΣ ΣΤΡΑΦΩΜΕΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΓΗΝ»

Ὅλοι ξέρουμε πὼς ὁ ἄνθρωπος ἀπ᾽ τὴν ἀρχὴ τῆς ὑπάρξεώς του δὲν ἤξερε κανένα ἄλλο παραγωγικὸ μέσο γιὰ τὴ συντήρησί του παρὰ μόνο τὴν πλουτοφόρα ἐπιφάνεια τῆς γῆς. Καὶ προτοῦ ἀκόμα δημιουργηθῇ τὸ χρῆμα καὶ ὅταν ἐδημιουργήθη ἔπειτα σὰ μέσο συναλλαγῆς, ὁ ἀγροτικὸς πολιτισμὸς εἶχε φθάσει σὲ περιωπή. Τότε δὲν ὑπῆρχε πυκνοκατῳκημένη πόλις, οὔτε εἶχε ἐκτίμησι ὁ ἄνθρωπος τῆς πόλεως, δηλαδὴ ὁ τεχνίτης, ὁ ἔμπορος καὶ οἱ τέτοιοι. Σὰν πολλαπλασιάστηκε ὅμως ὁ κόσμος κι᾽ ἐπεκράτησε τὸ ἐμποροκρατικὸ σύστημα, κι᾽ ἔπειτα μετὰ τὴν ἀναγέννησι ὡς σήμερα, ἄρχισε ὁ κόσμος νὰ συγκεντρώνεται στὶς πόλεις.

Ἡ ὕπαιθρος γῆ κουτσουρεύτηκε σιγὰ - σιγὰ καὶ τὰ παραθαλάσσια χωριὰ ἢ καὶ τὰ κεντρικὰ ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴν ἄποψι ἔγιναν πόλεις. Μάστιγα γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα αὐτὴ ἡ ἀστυφιλία. Οἱ ἀγροὶ ἔμειναν ἀκαλλιέργητοι ἢ ἔμειναν στὰ χέρια ὀλίγων, ἐνῷ πολλοί, ἡ μάζα, τραβοῦσαν πρὸς τὴν πόλι γιὰ νὰ μποῦν στὴν τάξι τῆς ἐργατιᾶς στὸ Α´ ἢ στὸ Β´ ἐργοστάσιο καὶ νὰ ἐγκαταστήσουν ἔτσι μιὰν ὁλόκληρη δυναστεία ἀπογόνων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ποὺ θὰ ἦσαν ἕρμαιο τῆς φιλοτιμίας τοῦ κάθε ἐργοδότη. Ἐγκατέλειψαν δηλαδὴ στοὺς ἀπογόνους των μιὰν ἀνάλγητη κληρονομία, ὥστε νὰ μὴ τοὺς εἶναι διόλου εὔκολο νὰ ξαναγυρίσουν στοὺς ἀγροὺς καὶ κακοβολεμένοι νὰ ζοῦνε στὶς πόλεις, εὔκολη βορὰ τῶν λογῆς - λογῆς μικροβίων.

Ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα μας, τὴν γεμάτη φῶς καὶ καθαρὸν ἀέρα, στὴ χώρα μας αὐτὴ ποὺ τὸ πεῦκο καὶ ἡ θάλασσα τραγουδοῦν ἀτέλειωτες συμφωνίες, στὴ χιλιοτραγουδημένη Πατρίδα μας, ποὺ οἱ λόγγοι καὶ οἱ ρεματιές, τὸ εὔφορο χῶμα καὶ οἱ πλούσιες πηγὲς σταμάτησαν πολλοὺς ξένους γιὰ νὰ τὶς προσκυνήσουν καὶ νὰ γράψουν ἔπειτα ὕμνους, στὴν Ἑλλάδα μας αὐτή, ποὺ στὸ μάκρεμα τοῦ χρόνου μᾶς τροφοδοτεῖ μὲ μύθους γύρω ἀπὸ τὶς φυσικές της ὀμορφιές, βρέθηκαν ἄνθρωποι ποὺ προπαγάνδιζαν μὲ κάθε τρόπο τὴν ἀστυφιλία. Ὁ κομματικὸς σάλος τοῦ παρελθόντος εἶχε δημιουργήσει ζωὴν ἀφόρητη στὴν ὕπαιθρο καὶ δύσκολες συνθῆκες.

Οἱ ἐκμεταλλευταὶ τοῦ προαυγουστιανοῦ ἑλληνικοῦ χωριοῦ, ὁ τοκογλύφος κι᾽ ὁ κομματάρχης, ποὺ χώριζαν τὸ κάθε χωριὸ σὲ παρατάξεις, οἱ ὁποῖες ἔφθαναν πολλὲς φορὲς μέχρις ἐγκλήματος, ἐπότιζαν τὸν ἀγροτικὸ πληθυσμὸ μὲ μῖσος καὶ περιφρόνησι γιὰ τὴν ἀθῶα γῆ, σὰ νάφταιγε αὐτὴ γιατὶ δὲν εἶχαν τὶς δυνατότητες τῆς καλλιεργείας καὶ γιατὶ ὁ κομματάρχης τοὺς κυνηγοῦσε μὲ τοὺς χωροφύλακες, οἱ ὁποῖοι, δυστυχῶς, τότε ἀποτελοῦσαν ὄργανά του ὑποχρεωτικά.

Ὅλοι οἱ πατέρες ἐπροτιμοῦσαν νὰ στείλουν τὰ παιδιά τους στὴ πόλι κι᾽ ἄφηναν «κατάρα» σ᾽ ἐκεῖνα ποὺ θὰ ξαναγύριζαν στὸ χωριό. Οἱ πανάθλιες, ἐπίσης, συνθῆκες στὸ χωριό, ἡ ἔλλειψις συγκοινωνιακῶν μέσων, ἡ ἔλλειψις ἀγροτικῆς μορφώσεως καὶ τόσα ἄλλα ἀνάγκαζαν τὸν χωρικὸ νὰ ἀντιστρέψῃ τὰ σοφὰ λόγια τοῦ Ρωμαίου στρατηγοῦ, ποὺ ἤθελε νὰ εἶναι πρῶτος στὸ χωριὸ καὶ δεύτερος στὴ Ρώμη, καὶ νὰ θέλῃ νὰ γίνῃ ἔσχατος στὴν πόλι παρὰ πρῶτος στὸ χωριό.

Τί θὰ ἔκαμνε ὁ αἰχμάλωτος τῆς πόλεως πλέον;

Θὰ ἔπαιρνε ἕνα μικρὸ μισθὸ ὡς ὑπάλληλος, θὰ κατεδικάζετο σὲ ἀκληρία, γιατὶ ὁ μισθὸς δὲν ἐπέτρεπε νὰ διαθρέψῃ παιδιά, ὁ ὀργανισμός του θὰ ἦτο αἰχμάλωτος τῶν λογῆς - λογῆς ἀσθενειῶν, αἱ ὁποῖαι ὑποβόσκουν στοὺς πληθυσμοὺς τῶν πόλεων, θὰ καθίστατο ἴσως καραγκιόζης σνομπισμοῦ καὶ ἀπομιμήσεων καὶ τόσα ἄλλα.

Αὐτὰ ὅλα ἐδημιούργησε τὸ κακὸ παρελθὸν τοῦ κομματισμοῦ καὶ τῆς φατρίας. Σήμερον ὅμως τὸ νέον Κράτος εἶδε πὼς τὸ Ἔθνος ἐκινδύνευε νὰ αὐτοκτονήσῃ ἀσυναισθήτως μ᾽ αὐτὸν τὸν κατήφορο καὶ ἀνέκοψε τὴν τροχιά, δημιουργῶντας καλλίτερες συνθῆκες στὴν ὕπαιθρο καὶ ἀνακουφίζοντας παντοιοτρόπως τὸν ἀγρότη. Κι᾽ ἔτσι ἐσταμάτησεν ἡ τρομερὰ αὐταπάτη.

Ὁ Ἀρχηγὸς ἐκάλεσε ὅλους μας νὰ στραφῶμεν πρὸς τὴν γῆν, γιατὶ αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴ βάσι τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας. Ὁ Ἄγγλος πολιτικὸς Λὸδ Τζῶρτζ σ᾽ ἕνα λόγο του εἶπεν ὅτι ὁ μεγαλύτερος ἀριστοκράτης τοῦ κόσμου εἶναι ὁ γεωργός.

Ὁ σοφὸς Λέων Τολστὸϊ εἶναι σ᾽ ὅλους μας γνωστὸ πὼς ἐγκατέλειψε τὶς τεχνητὲς τιμὲς καὶ δόξες τῶν ἀριστοκρατικῶν Ρωσσικῶν ἀστικῶν κέντρων κι᾽ ἐφόρεσε τὴν ἀγροτικὴ μπλοῦζα δουλεύοντας μέχρι τοῦ θανάτου του στὸ κτῆμά του στὴ Γιασνάϊα Πολιάνα. Ὁ Ἀμερικανὸς Μάρτχαμ, σὲ μιὰ μελέτη του γιὰ τὸ ζήτημα τῶν Ἑβραίων, λέγει ὅτι οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἀπέκτησαν ποτὲ δικό τους Ἐθνικὸ Κράτος, γιατὶ ποτὲ δὲν ἐστράφησαν πρὸς τὴ γῆ καὶ ποτὲ δὲν ἐπροσπάθησαν νὰ ἀποκτήσουν γεωργικὲς βάσεις. Δηλαδὴ ὁ Μάρτχαμ ὑποστηρίζει, πολὺ σωστά, ὅτι ἀναγκαία προϋπόθεσις τῆς Ἐθνικῆς ὑποστάσεως ἑνὸς λαοῦ εἶναι ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς, ἄλλως τε τὸ Κράτος εἶναι καταδικασμένο σὲ αὐτοδιάλυσι.

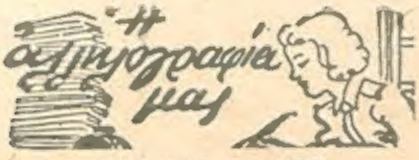
Τώρα μὲ τὴ μεγάλη γεωργικὴ πολιτικὴ τοῦ νέου Κράτους, ποὺ ὅλοι μας τὴν ξέρουμε καὶ δὲν χρειάζεται νὰ τὴν ἀναπτύξω ἐδῶ, ὁ ἀγρότης διαφέρει πάρα πολὺ ἀπὸ τὸν παληὸ Ἕλληνα ἀγρότη. Σήμερα, ποὺ μετεβλήθησαν οἱ συνθῆκες τῆς διαβιώσεώς του, τὸ χωριὸ δὲν θέλει ποτὲ τὴν πολύβουη καὶ σκυθρωπὴ πόλι. Ἡ ζωὴ στὴν πόλι εἶναι μιὰ χρονία ἀρρώστεια. Ὁ Γάλλος ἠθικολόγος Charon λέγει: «Ἡ πόλις εἶναι πραγματικὴ φυλακὴ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ἀκριβῶς τὰ κλουβιὰ γιὰ τὰ πουλιά. Ζωὴ στὴν πόλι θὰ πῇ ἐξορία καὶ ἀποκλεισμὸς ἀπὸ τὸν κόσμο». Συνηθίζουμε ὡστόσο τὴ ζωὴ τῶν πόλεων ὅπως καὶ τὴν χρονία ἀρρώστεια, ὄχι γιατὶ ἔχει λιγοστέψει ὁ πόνος, ἀλλὰ γιατὶ σέρνουμε στὸν ὦμο μας τὴ βαρειὰ κληρονομία.

Ἀλλὰ καὶ μεῖς, ποὺ ζοῦμε στὶς πόλεις καὶ διατελοῦμε σὲ ἱεραρχικὴ διαβάθμισι στὶς διάφορες ὑπηρεσίες, ποὺ νοσταλγοῦμε τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα, ποὺ δεχόμαστε καθημερινὰ τόσες πικρίες, ποὺ τὰ δηλητήρια καὶ οἱ τοξῖνες κουφαίνουν τὸν ὀργανισμό μας, ποὺ προσποιούμεθα ἐνῷ ὑποφέρουμε, δὲν πρέπει νὰ μείνωμεν ξένοι καὶ ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ὄχι γιατὶ εἶναι μιὰ συνισταμένη ἀντιμετωπίσεως τῶν μυρίων ἀναγκῶν τῆς παρούσης στιγμῆς, ἀλλὰ γιατὶ πρέπει, ἐπωφελούμενοι τῆς εὐκαιρίας, νὰ στραφοῦμε κι᾽ ἐμεῖς πρὸς τὴ γῆ. Πρὸς τὴ γῆ τὴν Ἑλληνική, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ὑπῆρξε πάντα πλουτοφόρα ἀλλὰ καὶ σχετικῶς ἀνεκμετάλλευτη.

Ι. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησεν ὑπὸ τοῦ κ. Κωνστ. Δ. Σταυρίδου ἰατροῦ Διευθυντοῦ τῆς Πτηνοτροφικῆς σχολῆς Ν. Λιοσίων Ἀθηνῶν ἡ «Πτηνοτροφία» πολύτιμον βοήθημα παντὸς ἀσχολουμένου μὲ τὴν πτηνοτροφίαν.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

★ Διαβάστε μὲ προσοχὴ τὶς παρακάτω ὁδηγίες καὶ προσπαθήσετε νὰ τὶς ἐφαρμόζετε ὅσο σᾶς εἶναι δυνατόν, κάθε φορὰ ποὺ μᾶς στέλλετε κάτι γιὰ δημοσίευσι. Ἑτοιμάζοντας τὰ χειρόγραφά σας, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες αὐτές, θὰ εὐκολύνετε πολὺ τὴ σύνταξι τοῦ περιοδικοῦ καὶ τοὺς στοιχειοθέτας καὶ ἀκόμη θὰ συνηθίσετε ἀπὸ μικροὶ νὰ εἶσθε τακτικοὶ καὶ στὸ ζήτημα αὐτό.

★ Χρησιμοποιεῖτε πάντοτε μονὰ φύλλα χαρτιοῦ, ποὺ νὰ ἔχουν ὅλα τὶς ἴδιες διαστάσεις. Δηλαδὴ νὰ μὴ εἶναι τὸ ἕνα φύλλο μεγάλο καὶ τὸ ἄλλο φύλλο μικρότερο. Πολλοὶ γράφουν τὰ διηγήματά των σὲ φύλλα χαρτιοῦ τριῶν καὶ ὄχι σπανίως τεσσάρων διαφόρων διαστάσεων. Π. χ. τὴν πρώτη σελίδα σὲ κόλλα διαγωνισμοῦ, τὴ δεύτερη σὲ κόλλα τετραδίου, τὴν τρίτη σ' ἐπιστολόχαρτο καὶ τὴν τετάρτη σὲ μιά... λουρίδα. Αὐτό, ἐκτὸς ποὺ δυσκολεύει τὸν στοιχειοθέτη, φανερώνει ὅτι αὐτὸς στὸν ὁποῖο ἀνήκει τὸ χειρόγραφο εἶναι πολὺ ἀκατάστατος. Καί, καθὼς ὅλοι ξέρομε, ἡ ἀκαταστασία εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἐλαττώματα. Τὸ καταλληλότερο χαρτὶ γιὰ «χειρόγραφα πρὸς στοιχειοθέτησιν» εἶναι αὐτὸ ποὺ λέμε «ἐμπορικὸ ἐπιστολόχαρτο», διαστάσεων 28 Χ 22. Τὸ χαρτὶ πρέπει νὰ εἶναι κάτασπρο καὶ εἰ δυνατὸν ἀχαράκωτο. Τὸ σταχτωπὸ ἢ τὸ κιτρινωπὸ χαρτὶ εἶναι προτιμότερο, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι μιὰ λεπτομέρεια.

★ Ὅσοι δακτυλογραφεῖτε τὰ χειρόγραφά σας ἀφήνετε διπλὸ διάστημα ἀνάμεσα στοὺς στίχους, δηλαδὴ στὶς γραμμές. Μονὸ διάστημα ἀφήνετε μόνο στὸ κείμενο τῶν σημειώσεων ἢ τῶν παραπομπῶν, ἂν ὑπάρχουν τέτοιες στὸ χειρόγραφό σας. Κρατεῖτε πάντοτε ἕνα τοὐλάχιστον ἀντίγραφο γιὰ σᾶς, ποὺ εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ σᾶς χρειασθῇ. Ποτὲ μὴ στέλλετε τὸ ἀντίγραφο στὸ τυπογραφεῖο, ἀλλὰ πάντα τὸ πρωτότυπο. Εἴτε μὲ πέννα γράφετε εἴτε μὲ γραφομηχανὴ μὴν ἀρχίζετε ποτὲ ἀπὸ ἐπάνω - ἐπάνω. Ἀφήνετε μεταξὺ τῆς ἐπάνω πλευρᾶς τοῦ χαρτιοῦ καὶ τῆς πρώτης σειρᾶς τοῦ κειμένου σας ἕνα διάστημα ὡς 2 ½ πόντων καὶ ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ πλευρὰ περιθώριο 1 ½ πόντο. Στὴν περίπτωσι ποὺ θὰ χρειασθῆτε νὰ προσθέσετε κάτι στὸ κείμενό σας εἴτε εἶναι γραμμένον μὲ τὸ χέρι ἢ μὲ γραφομηχανὴ ἂν μὲν εἶναι μικρὰ πρότασι τὴ γράφετε στὸ μεταξὺ τῶν δύο σειρῶν διάστημα καὶ ἀκριβῶς στὸ σημεῖο ποὺ πρέπει, ἂν δὲ εἶναι μεγάλη πρότασι τὴ γράφετε σὲ χωριστὸ φύλλο σημειώνοντας στὴν ἐπάνω ἀριστερὰ γωνία τοῦ φύλλου τὸν ἴδιο ἀριθμὸ τῆς προηγουμένης σελίδος καὶ δίπλα στὸν ἀριθμὸ τὸ γράμμα Α. Π. χ. 14 Α. Στὸ σημεῖο δὲ ποὺ πρέπει νὰ μπῇ ἡ προσθήκη αὐτὴ σημειώσατε: «Προσθήκη Α».

★ Ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἐξακολουθήσετε νὰ γράφετε καὶ ὅταν μεγαλώσετε, ὁπότε θὰ ἔρχεσθε σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὸ τυπογραφεῖο, νὰ θυμᾶσθε πάντοτε τοῦτο: τὰ χειρόγραφα, ποὺ θὰ δίδετε γιὰ στοιχειοθέτησι, νὰ ἔχουν ὅσο τὸ δυνατὸν τὴν τελική τους — νὰ ποῦμε — μορφήν. Μερικὲς προσθαφαιρέσεις ἐπιτρέπονται, ἀλλὰ κι' αὐτὲς εἶναι καλύτερο νὰ μὴ γίνωνται. Ἂν στὸ χειρόγραφό σας ὑπάρχουν ὑποσημειώσεις ἢ παραπομπές, ὅπως συμβαίνει λ. χ. στὰ χειρόγραφα μὲ ἐπιστημονικὸ ἢ ἱστορικὸ περιεχόμενο («Μὲ τὸ Νικηφόρο Φωκᾶ») γράφετε τὶς ὑποσημειώσεις αὐτὲς ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὴ σειρὰ ὅπου βρίσκεται ἡ λέξις στὴν ὁποία ἀναφέρεται ἡ ὑποσημείωσις καὶ τραβήξατε μὲ χάρακα δυὸ ὁριζόντιες γραμμές, μία ἐπάνω καὶ μία κάτω ἀπὸ τὴν ὑποσημείωσι ὥστε νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸ κυρίως κείμενο. Σημειώνετε δὲ ἕνα ἀστερίσκο δίπλα στὴ λέξι, τὴν ὁποία ἀφορᾷ ἡ ὑποσημείωσι καὶ ἕνα ἄλλον ἀστερίσκο στὴν ἀρχὴ τῆς πρώτης σειρᾶς τῆς ὑποσημειώσεως. Ὅταν στὶς ὑποσημειώσεις τοῦ κειμένου σας ἀναφέρωνται κύρια ὀνόματα, π. χ. Περικλῆς, Λυκοῦργος, Ἰωάννης Καποδίστριας, Ἰωάννης Μεταξᾶς κλπ., τὰ ὁποῖα εἶσθε ἀναγκασμένοι νὰ ἐπαναλαμβάνετε πολλὲς φορές, μπορεῖτε, ἂν θέλετε, νὰ τὰ γράφετε συντετμημένα, δηλ. κομμένα (Περ., Λυκ., Καπ., Ι. Μετ.). Αὐτὸ ὅμως μπορεῖ νὰ γίνεται μόνον ἀφοῦ τὰ γράψετε ὁλόκληρα τὴν πρώτη φορά, ποὺ θὰ τ' ἀναφέρετε.

★ Μερικοὶ συνηθίζουν νὰ μὴ χωρίζουν τὸ κείμενό των σὲ παραγράφους, ἀλλ' ἀφήνουν τὴ δουλειὰ αὐτὴ νὰ τὴν κάνῃ ὁ στοιχειοθέτης ἢ ὁ διορθωτής. Αὐτὸ εἶναι πολὺ κακὸ καὶ πρέπει νὰ τὸ ἀποφεύγετε.

★ Ἂν τὸ χειρόγραφό σας ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ φύλλα καὶ πρόκειται νὰ τὸ ταχυδρομήσετε μὴ τὸ κάνετε ρολλό, ἀλλὰ βάλετέ το σὲ φάκελλο καταλλήλου μεγέθους ἢ ἐν ἀνάγκῃ διπλώνετέ το στὰ δύο, ὄχι ὅμως περισσότερο. Τὰ χειρόγραφα πρέπει νὰ δίδωνται στὸν στοιχειοθέτη χωρὶς δίπλες καὶ στρωτά.

★ Φροντίζετε νὰ τηρῆτε πάντοτε τὴν ἴδια ὀρθογραφία στὶς λέξεις ἐκεῖνες, ποὺ γράφονται κατὰ διαφόρους τρόπους, π. χ. πειὰ - πιά, τραβῶντας - τραβῶντας, κυττάζω - κυτάζω - κοιτάζω, ἠξεύρω - ξέρω - ξαίρω, τρελλὸς - τρελός κλπ. Ἡ γλῶσσα μας εἶναι — δυστυχῶς! — πολὺ πλουσία καὶ ἀπὸ τὴν ἄποψι αὐτὴ καὶ ὁ πλοῦτος της αὐτὸς γίνεται συχνὰ ἀφορμὴ νὰ πελαγώνουν οἱ συγγραφεῖς, οἱ στοιχειοθέτες, οἱ διορθωτὲς καὶ περισσότερο ἀπ' ὅλους οἱ ἀναγνῶστες! Εἶναι στὸ χέρι σας νὰ κρατήσετε ὡρισμένον τύπον καὶ αὐτὸν νὰ χρησιμοποιῆτε πάντοτε. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς παρατηρήσῃ ἂν γράφετε ξέρω ἀντὶ ξαίρω. Θὰ σᾶς σχολιάσουν ὅμως ἂν στὴν ἀρχὴ γράφετε «κοιτάζω», στὴ μέση «ἐκύτταζε» καὶ παρακάτω «κυτάζει». Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἑπόμενα τεύχη καὶ στὴ στήλη αὐτὴ θὰ σᾶς μιλήσωμε γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον γίνονται οἱ τυπογραφικὲς διορθώσεις, ὥστε νὰ λάβετε μιὰ ἰδέα καὶ ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειά, ἀφοῦ σᾶς ἀρέσει νὰ γράφετε καὶ νὰ δημοσιεύετε.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

— ΜΑΙΡΗΝ ΣΠΑΝΟΥ. Θὰ σοῦ στείλωμε τοὺς καταλόγους τῶν παιδικῶν βιβλίων, ποὺ ζητεῖς. Τὴν παραγγελίαν κάμε την ἀπ' εὐθείας στὰ βιβλιοπωλεῖα, ποὺ ἀναγράφονται στοὺς καταλόγους. Ἔτσι θὰ τὰ λάβῃς γρηγορώτερα. — Καν Κ. Β. Σᾶς εὐχόμεθα ὁλοψύχως νὰ σᾶς ζήσῃ καὶ νὰ τὸ δῆτε ὅπως ποθεῖτε. Μᾶς γράφετε «Τώρα ποὺ ἔγινα μητέρα αἰσθάνομαι βαθύτερα τὸν προορισμό μου ὡς Ἑλληνίδος». Σᾶς βρήκαμε αὐτὸ τὸ νανούρισμα πρὸς τὸ παρόν. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τὸ θεωρήσετε ὡς ὑποχρέωσιν. Εἴμεθα πάντοτε πρόθυμοι νὰ ἐξυπηρετήσωμε τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Νεολαίας» τόσον τοὺς μικροὺς ὅσο καὶ τοὺς μεγάλους. Ἰδοὺ τὸ νανούρισμα:

Κάμποι, ἀνθόσπαρτα βουνά,
κι' ἥμερα πλάγια,
φέρτε τὰ λουλούδια ξανά,
φέρτε τὰ βάγια,
νὰ κάνω γιὰ τὸ γυιόκα μου ἕνα στεφάνι
ποὺ κάνει τώρα ἥσυχα τὸ νάνι - νάνι.

Βγάλετε ρόδα νεροπαλά,
γαρουφαλλάκια,
τὰ γιασεμιὰ τὰ ἁπαλὰ
καὶ τὰ ζαμπάκια
νάχουν τὰ χρώματα ἑφτὰ σὰν τὸ δοξάρι
καὶ τὸ καθένα καὶ μαζὶ καινούργια χάρη.

Βιολέττες καὶ βασιλικά,
βγάλτε ζουμπούλια
σὰν μόσχος ν' ἀν' μυριστικά,
καὶ σὰν τὴν πούλια
νάναι ὄμορφα, σὰ βασιλιᾶς γιὰ νὰ τὰ βάνῃ,
ποὺ κάνει τώρα ἥσυχα τὸ νάνι - νάνι.

Ποιητής του εἶναι ὁ μακαρίτης Κώστας Γούναρης, παιδολόγος, ποὺ σκοτώθηκε στὸν πόλεμο τοῦ 1912. — ΝΙΚ. ΝΑΞΙΩΤΗΝ. Τὸ περιμένομε. Μὴ βιασθῇς νὰ τὸ τελειώσῃς. Ὅσο γιὰ τὴ «φόρμα» ἐπάνω στὴν ὁποία θὰ τὸ γράψῃς δὲν μποροῦμε νὰ σοῦ τὴν ὑποδείξωμε ἐμεῖς. Προτίμησε, ἂν θέλῃς, τὴν παροξύτονη ὁμοιοκαταληξία, ποὺ εἶναι καὶ πιὸ εὔκολη. Τὰ εἰς -ώνω λήγοντα γράφονται μὲ Ω. Ὁ Σκαρλᾶτος Βυζάντιος, ὁ Παράσχος καὶ ἄλλοι τὰ ἔγραφαν ἢ τὰ γράφουν μὲ Ο. — ΘΕΟΔ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΝ. Μᾶς γράφεις: «Θὰ δοθῶ μὲ ὅλη μου τὴν ὄρεξι στὴ δουλειὰ κι' ἐλπίζω γρήγορα νὰ γίνω βαθμοφόρος». Ἡ ὡραία σου φιλοδοξία μᾶς συγκινεῖ. Οἱ κόποι σου ἀσφαλῶς θ' ἀναγνωρισθοῦν. Τοῦτο ὅμως ἔχομε νὰ σοῦ ποῦμε: Ἀπέναντι τοῦ Ἀρχηγοῦ κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ, ὅλοι, ἁπλοῖ Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι, κατώτεροι καὶ ἀνώτεροι βαθμοῦχοι, ὅλοι εἴμεθα τὸ ἴδιο. Ὅλους μᾶς περιβάλλει μὲ τὴν ἴδια στοργή, ἀρκεῖ νὰ εἴμεθα πειθαρχικοὶ καὶ ἀντάξιοι τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀγάπης του. — Κον Κ. Τ., καθηγητήν. Σᾶς ἀπαντοῦμε ταχυδρομικῶς. — ΒΑΣ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΝ. Θερμὰ συγχαρητήρια γιὰ τὶς καλλιεργητικές σου προσπάθειες. Βάλε στὸ νοῦ σου μὲ πόση χαρὰ καὶ ἱκανοποίησι θὰ κατεβαίνῃς ὕστερ' ἀπὸ λίγο στὸν κηπάκο σου γιὰ νὰ κόψῃς τὰ λαχανικά, ποὺ ἔχεις φυτέψει. Καὶ πόσο ὡραιότερα, δροσερώτερα καὶ πιὸ ὀρεκτικὰ θὰ σοῦ φαίνωνται ξέροντας ὅτι ἐφυτεύθησαν κι' ἐποτίσθησαν μὲ τὰ μικρά σου χεράκια. Σοῦ συνιστοῦμε νὰ παρακολουθήσῃς τὴν ἀνάπτυξί των. Εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσα. Γιὰ νὰ μὴ σοῦ τὰ τσιμποῦν τὰ πουλάκια κρέμασε ἐδῶ κι' ἐκεῖ μικρὲς λουρίδες ἀπὸ πανί. Θὰ τὶς βλέπουν, θὰ φοβοῦνται καὶ θὰ φεύγουν. Πρόσεχε ὅμως μὴ κτυπήσῃς μὲ τὴ σκελίδα, ὅταν ἐργάζεσαι στὸν κῆπο σου καὶ βάζε πάντα παπούτσια καὶ ροῦχα παληὰ κατὰ τὴν ὥρα αὐτή. Τὸ μικρότερο ἀδελφάκι σου μὴ τὸ ἀφήνεις νὰ σκαλίζῃ. Ἄφηνέ το ἁπλῶς νὰ ποτίζῃ. Κι' ἡ δουλειὰ αὐτὴ εἶναι διασκεδαστική. — ΝΙΚΟΝ ΣΥΡΙΑΝΟΝ. Τὸ διήγημά σου θὰ τὸ διαβάσωμε καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε στὸ ἑπόμενο τεῦχος. Τὴ μετάφρασι ποὺ μᾶς ἔστειλες δὲν μποροῦμε νὰ τὴν δημοσιεύσωμε, ἂν καὶ εἶναι καλή. Ἔχει δημοσιευθῆ σὲ πολλὰ ἄλλα περιοδικὰ κατὰ διαφόρους ἐποχάς. «Τ' ἀγοράκια μου» τοῦ Γκέγερσταμ εἶναι ἔκδοσι Ἐλευθερουδάκη. Σοῦ τὸ συνιστοῦμε αὐτὸ τὸ βιβλίο. Διάβασέ το καὶ θὰ μᾶς θυμηθῇς. — ΝΤΟΡΑ ΧΟΥΜΗ. Γιατί καὶ ἀπὸ τὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Σχεδὸν σὲ κάθε τεῦχος συνιστοῦμε: «Γράφετε μόνον ἀπὸ τὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. Δὲν τὸ κάνομε ἀπὸ ἰδιοτροπία μας. Νὰ δύο ἀπὸ τοὺς πολλοὺς λόγους: Καθὼς ὁ στοιχειοθέτης τοποθετεῖ τὸ χειρόγραφό σας ἐπάνω στὴ στοιχειοθήκη — δηλαδὴ στὴν κάσσα μὲ τὶς τετράγωνες θηκοῦλες, μέσα στὶς ὁποῖες ὑπάρχουν τὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα — τὸ πίσω μέρος τοῦ χαρτιοῦ λερώνεται καὶ ὅσα εἶναι γραμμένα στὴν ὄψι αὐτὴ γίνονται δυσανάγνωστα καὶ δυσκολεύουν τὴ δουλειὰ τοῦ στοιχειοθέτου, προκειμένου νὰ στοιχειοθετήσῃ τὸ περιεχόμενο τῆς δευτέρας ὄψεως. — Τὸ χαρτὶ συνήθως εἶναι διαφανὲς καὶ ἡ ἀνάγνωσις γίνεται δυσκολωτέρα. Ἀκολουθῆτε λοιπὸν τὴν ὑπόδειξί μας αὐτή, πρὸς τὸ συμφέρον σας. — ΑΝΤΩΝΗΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΝ. Σοῦ εὐχόμεθα καλὴν πρόοδον. Φρόντισε νὰ εἶσαι πειθαρχικός, νὰ σέβεσαι τοὺς ἀνωτέρους σου καὶ νὰ ἐκτελῇς μὲ προθυμίαν τὰς ἐντολάς των, ποὺ πάντοτε θὰ εἶναι ἀνάλογες πρὸς τὰς δυνάμεις σου. Διάβαζε τὴν «Νεολαία» τὴν Κυριακὴ τὸ πρωῒ μετὰ τὴν ἐκκλησία καὶ τὸ ἀπόγευμα, ἂν ὁ καιρὸς δὲν εἶναι καλὸς καὶ ἀναγκάζεσαι νὰ μένῃς στὸ σπίτι. Θὰ εὐχαριστήσαι πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὸ διάβασμα τῆς «Νεολαίας», ὅταν ξεύρῃς ὅτι ἔχεις ἑτοιμάσει ὅλα σου τὰ μαθήματα τῆς Δευτέρας, γραπτὰ καὶ προφορικά.

Λ. ΚΑΜΠΕΡΗΝ. Σὲ πιάσαμε ἀμέσως - ἀμέσως! Τὸ διήγημά σου εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Ἕνα φύλλο μάλιστα εἶναι τελείως τσαλακωμένο. Φαίνεται ὅτι κατὰ λάθος τὸ τσαλάκωσες καὶ τὄρριξες στὸ καλάθι, ἀπ' ὅπου τὸ ξαναπῆρες καὶ τὸ ἐτοποθέτησες στὴ θέσι του σχεδὸν ὅπως ἦταν. Διάβασε ἄλλη μιὰ φορὰ τὶς παραπάνω ὁδηγίες καὶ πράξε... τὰ δέοντα! — Κ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ, Θεσσαλονίκην. Ἡ διεύθυνσις τοῦ κ. Νικολ. Γ. Ἄρτη εἶναι Ἁγίας Παρασκευῆς 27, Ἀθῆναι. — ΕΜΜ. ΓΑΓΑΝΗΝ. Τὸ ποίημά σου θὰ δημοσιευθῇ, ἀλλ' ὄχι ὁλόκληρο. Σὲ συγχαίρομε γιὰ ὅσα γράφεις στὸ τελευταῖο σου γράμμα: «...Τὰ τωρινὰ εὐτυχισμένα χρόνια, ποὺ ἄρχισαν ἀπὸ τὴν ἁγία ἡμέρα τῆς 4ης Αὐγούστου, ὅταν τὸ δυνατὸ χέρι τοῦ Μεγάλου Κυβερνήτη ἐσκόρπισε τὰ σκοτάδια κι' ἄφησε τὸν ἥλιο νὰ φωτίσῃ τὴν εὐλογημένη καὶ ἱστορικὴ γῆ τῆς γλυκειᾶς μας πατρίδος». — ΧΡ. ΚΑΛΕΥΡΑ, δημοδιδασκάλισσαν. Αὐτὸ θὰ ἐξακολουθήσῃ. Σὲ προσεχῆ τεύχη τῆς «Νεολαίας» θὰ δημοσιευθοῦν καὶ ἄλλα μουσικὰ τεμάχια, ἀκριβῶς γιὰ τὸν λόγο ποὺ καὶ σεῖς ἀναφέρετε στὴν ἐπιστολήν σας. — ΓΕΩΡΓ. ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐδιαβάσαμε τὸ ὡραῖο γράμμα σου. Εὖγε. Ὅλοι οἱ νέοι ἔχουν καθῆκον, ἀλλὰ καὶ συμφέρον νὰ σκέπτωνται καὶ νὰ πράττουν ὅσα ἐσὺ σκέπτεσαι καὶ πράττεις. — ΝΤΟΡΑ ΑΡΤΕΛΑΡΗ. Μπράβο σου καὶ γιὰ τὸ γράμμα σου καὶ γιὰ τὸ ὡραῖο ποιηματάκι σου, ποὺ θὰ δημοσιευθῇ, ἐγκριθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Φαίνεται πὼς ἀγαπᾷς πολὺ τὴ «Νεολαία», ἐπειδὴ καὶ συχνὰ μᾶς γράφεις καὶ δέχεσαι τὰς ὑποδείξεις μας εὐχαρίστως. Ἀπὸ τὸ τελευταῖο σου γράμμα δημοσιεύομε ἐδῶ αὐτά: «....Μὲ μεγάλη μου χαρὰ βλέπω νὰ προχωρῇς στὸ δεύτερο ἔτος σου. Σοῦ εὔχομαι μὲ ὅλη μου τὴν καρδιὰ νὰ τὰ χιλιάσῃς. Καὶ μεῖς, πιστοὶ σύντροφοί σου, σὲ ἀκολουθοῦμε ὑπακούοντας τυφλὰ τὶς συμβουλὲς καὶ ὁδηγίες σου». — ΦΑΛΑΓΓΙΤΗΝ - ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ (Νομοῦ Ζακύνθου). Τὸ ἐπώνυμόν σας εἶναι δυστυχῶς δυσανάγνωστον. Ἡ ἐπιστολή σας, διὰ τὴν ὁποίαν εἶσθε ἄξιος πολλῶν ἐπαίνων, θὰ δημοσιευθῇ ὁλόκληρος. Γράψετε καθαρὰ τὸ ἐπώνυμόν σας καὶ στείλετέ το. Σημειώσατε στὴν ἐπάνω πλευρὰ τοῦ χαρτιοῦ ΑΛΛ. 7. — ΣΤΡΑΤΗΝ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ἢ ΑΘΟΥΣΑΚΗΝ. Ἐνεγράφης συνδρομητὴς ἀπὸ 1-10-39. Τὸ μακροσκελὲς γράμμα σου ἐδιαβάσαμε μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον. Εὖγέ σου! Ἀλλὰ δὲν ἦταν δυνατόν, ἐσεῖς παιδιὰ μεγάλων ἡρώων, νὰ σκέπτεσθε ἀλλοιῶς. Ἀπὸ ποιὸ χωριὸ τῆς Μεσσαρᾶς κατάγεσαι; — ΣΠ. ΓΟΥΡΜΑΝ. Μᾶς γράφεις: «....Ἔκλεισε ἀκριβῶς ἕνας χρόνος ἀπὸ τότε ποὺ ἄρχισες νὰ ἐκδίδεσαι ὑπὸ νέαν μορφήν. Πιστὸς σὲ σένα σ' ἐδιάβαζα, σὲ διαβάζω καὶ θὰ σὲ διαβάζω πάντα....». Καὶ παρακάτω: «...Ἐμεῖς ἐδῶ συμφωνήσαμε νὰ σπείρουμε διάφορα χωράφια, ποὺ ἀνήκουν στὶς ἐκκλησίες καὶ στὰ σχολεῖα καὶ νὰ νοικιάσωμε ἄλλα γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό». **Σὲ φανταζόμεθα, Σπῦρο, μαζὶ** μὲ τοὺς ἄλλους συναδέλφους σου καὶ συναγωνιστάς σου στὴν ἐξόρμησι τῆς σπορᾶς, ἀνάμεσα στὰ ψηλὰ καὶ κατάφορτα μὲ καρπὸ στάχυα! Λίγη ὑπομονὴ καὶ θὰ αἰσθανθῆτε μιὰ καινούργια συγκίνησι βαθειὰ καὶ ὡραία, ὅταν θὰ θερίζετε τὸν εὐλογημένο καρπό. **Μπράβο σας** παιδιά.

